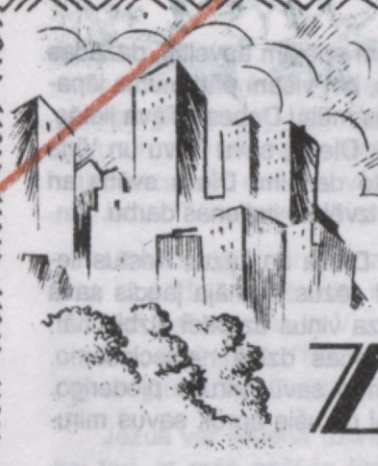

Latvijas Nacionālā
BIBLIOTĒKA

Montreālas Latviešu Biedrības

ZIŅOTĀJS

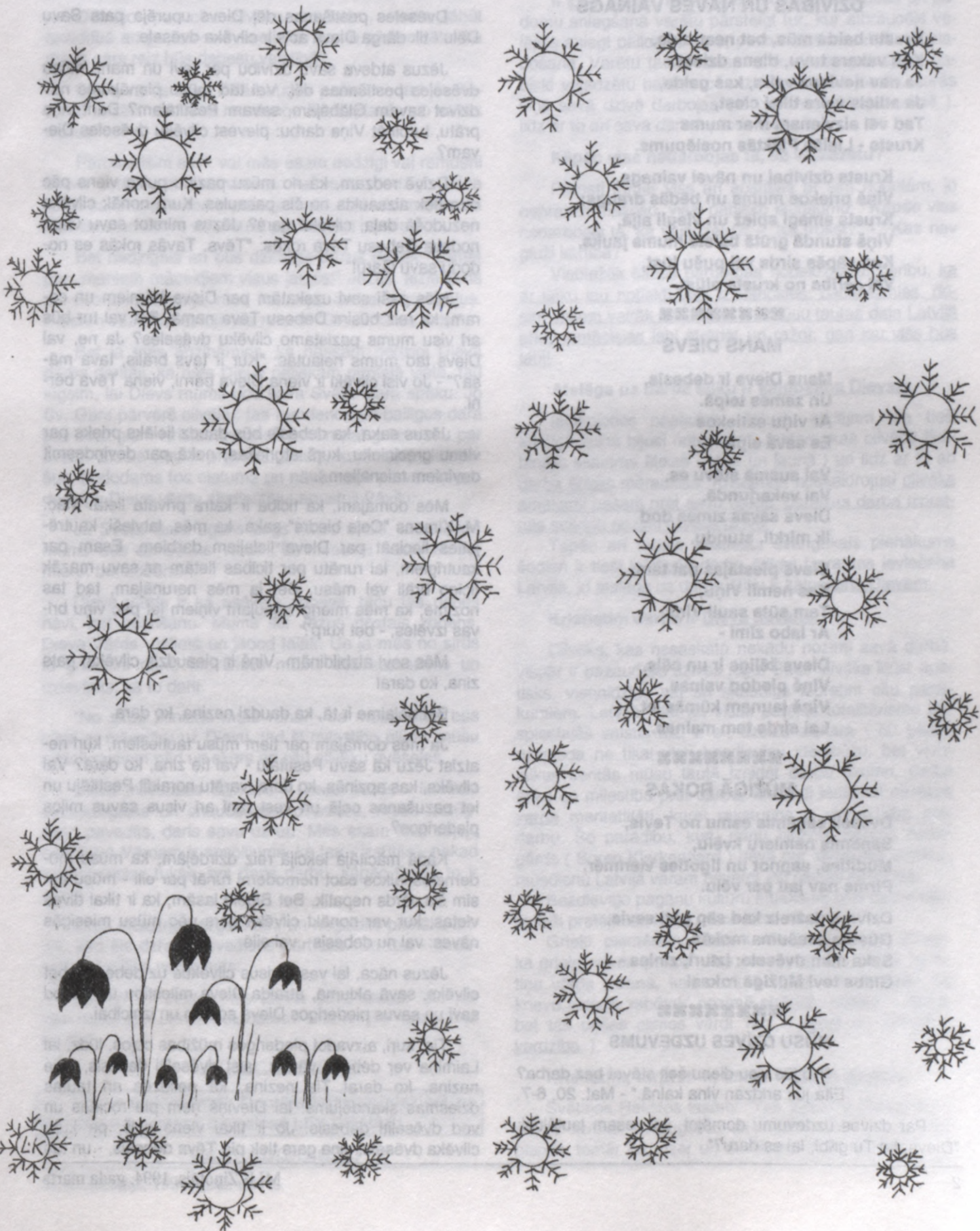
ISSN 0227 - 2423

1994. GADA MARTS

MONTREALA, KVEBEKĀ

45. GADA GĀJUMS

NR. 3. (540.)

Elza Alka-Gaigala

LIELDIENU RĪTS

Lieldienu rīts.

- Tu prieka, saules un gaismas rīts.
- Kristus ir augšāmcēlies.
- Tas Kungs patiesi ir augšāmcēlies!
- Nāve ir uzvarēta.

Grēks ir iznīcināts un nabaga cilvēka bērnam, kas tic - palaužas uz Dievu - ir piedots...

- Godiniet Viņa svēto Vārdu!
- Viņš patiesi ir augšāmcēlies!
- Gavilē debess un zeme!

Allelūja, Allelūja!

Dziedat tam Kungam jaunu dziesmu!

Edvarts Tūters

DZĪVĪBAS UN NĀVES VAINAGS

Krusts baida mūs, bet neatraida,
Kad vakars tuvu, diena dziest...
Ja nav neviena vairs, kas gaida,
Ja atlicis vairs tikai ciest,
Tad vēl aizvienam ir ar mums
Krusts - Lielās Piektās noslēpums.

Krusts dzīvībai un nāvei vainags,
Viņš priekos mums un bēdās draugs;
Krusts smagi spiež un viegli aijā,
Viņš stundā grūtā balsts mums jauks.
Kad sāpēs sirds vai pušu lūst,
Vēl cerība no krusta plūst.

MANS DIEVS

Mans Dievs ir debesis,
Un zemes telpā.
Ar viņu satiekos
Es savā elpā.

Vai ausmā stāvu es,
Vai vakarjundā,
Dievs savas zīmes dod
Ik mirkli, stundu.

Dievs pietājas pat tam,
Kas nemil Viņu,
Tam sūta sauli Viņš
Ar labo zīmi -

Dievs žēlīgs ir un cēls,
Viņš piedod vainas.
Viņš jaunam kūmās iet,
Lai sirds tam mainas.

MŪŽĪGĀ ROKAS

Dvēseli saņēmis esmu no Tevis,
Saņēmis nemieru kvēlu,
Mūdities, sapņot un ilgoties vienmēr,
Pirms nav jau par vēlu.

Dzīvība dažreiz kad sāp pati sevis,
Gūstīta svešuma mokās,
Saka man dvēsele: izturi, zinies -
Glābs tevi Mūžīgā rokas!

MŪSU DZĪVES UZDEVUMS

"Ko jūs visu dienu šeit stāvat bez darba?
Eita jūs arīdzan vina kalnā." - Mat. 20, 6-7.

Par dzīves uzdevumu domājot, vai esam jautājuši:
"Dievs, ko Tu gribi, lai es daru?"

Dažādi ir cilvēki, dažādām spējām apveltīti, dažādas ir mūsu ikdienas darbošanās, bet visam pāri mums jāpatur prātā, ka mums jādarbojas mūsu Debesu Tēva lietās. Dievs grib, lai Viņa bērni liek Dievu, savu Tēvu un Viņa gribu pirmā vietā. Ja mēs to darīsim, Dievs svētīs arī mūsu sirdij tuvo, mūsu pašu izvēlēto ikdienas darbu.

Dievs grib, lai mēs būtu Dieva un Jēzus Kristus lielās mīlestības liecinieki. Kad Jēzus aicināja ļaudis savā darbā, daudzi atrunājās; lūdza viņus uz brīdi aizbildināt, kamēr viņi vēl padarītu ikdienas dzīvē nepieciešamo. Kāds gribēja apglabāt vispirms savu mirušo piederīgo. Bet Jēzus tam atbildēja: "Lai mirušie aprok savus mirušos, bet tu nāc Man līdz!"

Šāda Jēzus nostāja mums liekas nesaprotama, bet Jēzus ar to pasvītro, cik ļoti svarīgs ir dvēseļu pestīšanas darbs. Dievs tāpēc sūtīja Jēzu pasaulē, un Jēzus saka mums, ka tas ir vissvarīgākais darbs un liekams pirmajā vietā: viss cits, visi citi darbi ir liekami otrā vietā.

Dvēseles pestīšanas dēļ Dievs upurēja pats Savu Dēlu - tik dārga Dieva acīs ir cilvēka dvēsele.

Jēzus atdeva savu dzīvību par tevi un mani, mūsu dvēseles pestīšanas dēļ. Vai tad mūsu pienākums nav dzīvot savam Glābējam, savam Pestītājam? Darīt viņa prātu, turpināt Viņa darbu: pievest cilvēku dvēseles Dievam?

Dzīvē redzam, kā no mūsu paziņu pulka viens pēc otra tiek aizsaukts no šīs pasaules. Kurp nonāk cilvēka nezudošā daļa, cilvēka gars? Jēzus mirstot savu Garu nodeva Debesu Tēva rokās: "Tēvs. Tavās rokās es nododu savu Garu!"

Mēs paši sevi uzskatām par Dieva bērniem un ceļam, ka reiz būsīm Debesu Tēva namā. Bet vai tur būs arī visu mums pazīstamo cilvēku dvēseles? Ja ne, vai Dievs tad mums nejaudās: "Kur ir tavs brālis, tava māsa?" - Jo visi cilvēki ir viena Dieva bērni, viena Tēva bērni.

Jēzus saka, ka debesis būs daudz lielāks prieks par vienu grēcinieku, kurš atgriežas, nekā par deviņdesmit deviņiem taisnajiem...

Mēs domājam, ka ticība ir katra privāta lieta. Māc. M. Ķirsons "Ceļa biedrs" saka, ka mēs, latvieši, kautrējoties liecināt par Dieva lielajiem darbiem. Esam par kautrīgiem, lai runātu par ticības lietām ar savu mazāk ticīgo brāli vai māsu. Bet ja mēs nerunājam, tad tas nozīmē, ka mēs mierīgi atļaujam viņiem iet pēc viņu brīvas izvēles, - bet kurp?

Mēs sevi aizbildinām. Viņš ir pieaudzis cilvēks, pats zina, ko dara!

Bet nelaime ir tā, ka daudzi nezina, ko dara.

Ja mēs domājam par tiem mūsu tautiešiem, kuri neatzīst Jēzu kā savu Pestītāju - vai tie zina, ko dara? Vai cilvēks, kas apzinās, ko dara, varētu noraidīt Pestītāju un iet pazušanas ceļā un vest tanī arī visus savus mīļos piederīgos?

Kādā mācītāja lekcijā reiz dzirdējām, ka mūsu modernajos laikos esot nedomāri runāt par ellī - mūsu ausīm šis vārds nepatīk. Bet Bībelē lasām, ka ir tikai divas vietas, kur var nonākt cilvēka gars pēc mūsu miesīgās nāves: vai nu debesis - vai ellē.

Jēzus nāca, lai vestu visus cilvēkus uz debesīm, bet cilvēks, savā aklumā, atraida Dieva mīlestību un nodod sevi un savus piederīgos Dieva sodam un iznīcībai.

Tie, kuri, aizvadot piederīgos mūžības ceļos, lūdz, lai Laimiņa veļ debesu vārtus, laist dvēselīti debesis, - tie nezina, ko dara! Tie nezina, ka nelīdzēs arī tautas dziesmas skandējums: lai Dieviņš ņem pie rociņas un ved dvēselīti debesis. Jo ir tikai viens ceļš, pa kuru cilvēka dvēsele, viņa gars tiek pie Tēva debesis, - un tas

ir Jēzus Kristus - Dieva Dēls un Pestītājs. Ikviens cilvēks, ikviena dvēsele, kuŗa ir noraidījusi šo ceļu, nav lūgusi jau šinī dzīvē Jēzu Kristu par savu personīgo Pestītāju un ceļvedi, kuŗa neturās pie Pestītāja rokas, nonāks pazudušo dvēseļu valstībā un sodībā. Mūsu lūgšanas lai ir: "Tēvs, piedod tiem, jo tie nezina, ko dara!"

Mēs dzirdam par daudzām pašnāvībām. Kāpēc? Tāpēc, ka kāds cilvēks vairs nav spējis nest savas nastas. Un viņš nav pazinis to Vienu, kuŗš grib nest mūsu nastas. To, kuŗš saka: "Nāciet pie manis visi, kas esat bēdīgi un grūtsirdīgi. Es jūs gribu atvieglināt!"

Jēzus var ikviena dzīves nastu vieglināt, bet gan tikai tad, ja mēs paši to lūdzam. Paši lūdzam Jēzu būt mums par ceļa rādītāju, būt mūsu dzīves Kungam. Kas Jēzum ir atdevis savas dzīves laivas stūri, to Jēzus izvādīs caur visām vētrām, tā sirdī nāks miers. Visas bēdas būs daudz vieglāk nest, ja tevī ir apziņa, ka ir Viens, kas tevi redz un dzird, ja vien tikai ticībā tu Viņu piesauc.

Domājot par citu cilvēku dvēselēm, mums jābūt skaidrībā arī par savu dvēseli: vai esmu pārliecināts, ka mans gars reiz būs debesu valstībā?

Dieva vārds saka: "Pārbaudiet paši sevi, tad jūs nēpatsit tiesāti!" un "Tos remdenos Es izspļaušu no savas mutes!"

Pārbaudīsim sevi: vai mēs esam dedzīgi vai remdeni Dieva lietās? Ja apzināties, ka esam dedzīgi Dieva kalpi, ka Dievs mums ir pirmajā vietā, tad būsīm Dievam patikami, un Dievs mūs atzīs par saviem bērniem.

Bet dedzīgais arī būs dzirdējis Jēzus pavēli: "Dariet par maniem mācekļiem visus ļaudis!" Jēzus, aiziedams uz debesīm, atstāja mūs kā Viņa darba turpinātājus. Pēterim Jēzus atkātoja trīs reizes: "Gani manas avis!"

Bet ja mēs apzināties, ka neesam dedzīgi Dieva darba darītāji, ka mēs Dievu neliekam pirmajā vietā, tad lūgsīm, lai Dievs mums dod sava Svētā Gara spēku. Jo Sv. Gars pārvērs cilvēku: tas remdenos un bailīgos dara par dedzīgiem Kristus lieciniekiem un pat grēcinieku par svēto. Bībelē tam ir piemērs: Sauls, kuŗš vajāja kristiešus, nododams tos cietumā un nāvē - tiek pārvērst par dedzīgu Dieva vārdu sludinātāju: apustuli Pāvilu.

Ja Svētā Gara uguns degs mūsu sirdīs, tad skaidri mums būs arī Jēzus vārdi: "Es neesmu nācis atnest mieru, bet zobenu."

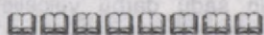
Dieva vārds ir kā asākais zobens, taču tas nenes nāvi, bet pestīšanu. Mums šis Jēzus nestais zobens, Dieva Vārds - jālietā un jādod tālāk. Un ja mēs no sirds to gribēsīm darīt, tad Dievs mums dos saprašanu un izdevības, kā to darīt.

"No sirds pilnības mute runā." - Ja mūsu sirds būs pilna ar mīlestību uz Dievu, tad šī mīlestība plūdis mūsu sirds krastiem pāri un skars arī citu cilvēku dvēseles.

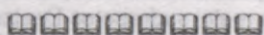
Dieva mīlestības dzirkstis - Dieva Vārds - iemests vienaldzīgajās un snaudošajās dvēselēs, mūsu aizlūgšanu pavadīs, darīs savu darbu. Mēs esam tikai sējēji, bet Dieva Vārdam ir apsoliņums, ka tas - izsūtīts - nekad neatgriezīsies tukšs, bet darīs darbu, kāpēc Dievs to ir sūtījis.

Laiks steidzas bezgala ātri, un negaidīts pienāks brīdis, kad šis dzīves pavediens pārtrūks. Un tad - nedarītais arī paliks nedarīts...

Šodien vēl Jēzus mūs aicina savā darbā: "Ko jūs visu dienu šeit stāvat bez darba? Eita arī jūs manā vina kalnā!"

Vēlam visiem MLB Ziņotāja līdzstrādniekiem un lasītājiem priecīgas un gaišas LIELDIENAS!

**Ēriks Jēkabsons,
ev.-lut. Pāvila draudzes
Čikāgā mācītājs**

"LABORARE EST ORARE"

"STRĀDĀŠANA IR LŪGŠANA"

Pārdomas par darba ētikas garīgo raksturu.

Laikam, nebūs neviena cilvēka, kas - atgriezies no Latvijas - neatzītu, "ka kaut kā tur trūkst", "ka kaut kas nedarbojas tā, kā vajadzētu", "ka kaut kas tur nav gluži kārtībā". To ar visām skumjām nopūtām saka arī cilvēki, kas patiešām ar lielu ideālismu devušies uz Latviju strādāt, lai visdažādākajās jomās devīgi dalītos savās zināšanās un savā darba pieredzē. Nereti šo novērojumu pavada arī vēl cits konstatējums, "ka mūs tur pilnībā nesaprot, ka dažubrid šķiet, ka runājam atšķirīgās valodās".

It īpaši šādas neveiksmes iecerētā palīdzības un padomu sniegšanā varētu pārsteigt tur, kur atbraucējs vēlējies sniegt palīdzīgu roku, piem., darba kvalitātes uzlabošanā. Varētu taču likties, ka ik vienam cilvēkam dabiski vajadzētu tiekties pēc izcilības visās jomās, kuŗš viņš savā dzīvē darbojas (šī vārda plašākā nozīmē), līdz ar to arī savā darbā, produkcijā utt.

Kāpēc viss nedarbojas tā, kā vajadzētu?

Parasti tomēr viss arī apstājas ar šim nopūtām, jo neprasām nākošo, visai dabisko jautājumu: "Kāpēc viss nedarbojas tā, kā vajadzētu?" - "Kā trūkst?" - "Kas nav gluži kārtībā?"

Visbiežāk šādas pārdomas nobeidzas ar cerību, ka ar laiku jau notiekti viss iztaisnosies: pacietīsimies, dosīm viņiem vairāk laika: gan jau mūsu tautas daļa Latvijā atkal iemācīsies labi strādāt un ražot: gan jau viss būs labi!

Atslēga uz darba ētiku ir kalpošana Dievam.

Ielūkojoties pasaules vēsturē, atklājam, ka tieši kristīgā ticība bijusi noteicošais faktors, kas cilvēcē iedibinājis skaidras ētikas (labā un ļaunā) un līdz ar to arī darba ētikas mērauklas. Kristietība noskaidrojusi cilvēka attieksmi pašam pret savu darbu, pareizas darba izpratnes svarīgo nozīmi cilvēka dzīvē.

Tāpēc arī mūsu, kristiešu, svarīgākais pienākums šodien ir tieši kristīgās darba ētikas izpratnes ieviešana Latvijā, jo atslēga uz darba ētiku ir kalpošanā Dievam.

Kristietim darbs ir Dieva dāvana.

Cilvēks, kas nesaskata nekādu nozīmi savā darbā, vispār ir pazaudējis dzīves jēgu. Šāds cilvēks kļūst apātisks, vienaldzīgs vai arī skaudīgs iepretim citu panākumiem. Latvijā - kā arī visās pārējās totalitārisma apspiestajās valstīs aiz, t. s., dzelzs aizkara - 50 gadus uzspieda ne tikai vien bezdievīgu ideoloģiju, bet vienlaikus centās mūsu tautā iznīdēt darba tikumu, darba ētiku un mīlestību pret darbu, tādējādi iedibinot cilvēkos verga mentālītāti, kuŗai raksturīga ir vienaldzība pret darbu. Šo parādību, kuŗu dāņu filozofs Sērens Kirkegārds (Soren Kierkegaard) dēvē par 'dvēseles slimību', mūsdienā Latvijā varam novērot ļoti plašās aprindās.

Bezdievīgo pagānu kultūru attieksme pret darbu bijusi tieši pretēja tai, kādu māca kristietība.

Grieķi, piemēram, darbu uzlūkoja par lāstu. Zīmīgi, ka grieķu vārds 'ponos', kas nozīmē darbs, cēlies no latīņu vārda poena, kas nozīmē 'sods' (Interesanti, ka krievu valodā 'rabotak' nozīmē strādāt, 'rabota' - darbs, bet tās pašas cilmes vārdi 'rab' - vergs un 'rabota' - verdzība).

Kristietim, turpretim, darbs ir Dieva dāvana.

Svētajos Rakstos lasām: "Tas tomēr ir Dieva dāvana, ja cilvēks, neraugoties uz nepārtraukto sava mūža piepūli, tomēr ēd, dzer un nereti pat dzīvi bauda. (...)

Nekas cilvēkam nav labāks, kā kad viņš priecājas, būdams iesaistīts savas darbības rosmē (Sal. māc., 3:13, 22)." Jau pašā pasaules radīšanas iesākumā bija darbs, jo iesākumā bija Radība - Dieva darbs. Dievs cilvēku radījis pēc sava tēla un līdzības, tāpēc arī cilvēks ir strādātājs, tāpat kā Dievs.

Darba ētikas reliģiskie sākami.

Šo jauno darba izpratni pasaules vēsturē iedibināja kristietība. Daudzējādā ziņā pat jāsaka, ka kristietība arvien bijusi 'strādājošā cilvēka' ticība. Tā nosodīja diendienību, slinkošanu, un apustulis Pāvils saka: "Ja kas negrib strādāt, tam arī nebūs ēst" (1 Tes. 3:10). Darbs, kristīgās ticības izpratnē, bija ne tikai vien kristieša pienākums, bet arī Dievam kalpošanas un Dievam ziedošanās izpausme. Katrs ticīgā darbs redzamā veidā parādīja arī Sv. Augustīna vārdu lielo nozīmi, ka 'strādāšana ir lūgšana' ("laborare est orare").

Tāpat arī Mārtiņa Lutera darbam un mācībai izcila nozīme bija ne tikai vien teoloģijā, bet arī politiskās, sociālās un saimnieciskās jomās, jo viņš katra veida darbu - garīgu un fizisku - parādīja kā Dievam kalpošanas sastāvdaļu. Luters aprādīja, ka Dieva priekšā nav 'augstākas' vai 'zemākas' pakāpes darbu (Kā nekā pats Kristus, Dieva Dēls, sava cilvēka mūža laikā strādāja par galdnieku!). Tāpēc arī tā laika ticīgie kristieši lūkoja katru darbu veikt ar izcilību, lai godātu Dievu.

Šo darba ētikas reliģisko sākumu un pamatu ignorēšana būtu pasaules vēstures sagrozišana.

"Kas mūs vēl var glābt?"

Kad 17. gadsimtā angļu pārceļotāju grupa ieradās jaunajās Amerikas kolonijās, viņi atklāja dažas būtiskas pamatpatiesības. Bībele dod pamatus morāles un ētikas likumiem (Gandrīz visu pirmo 200 gadu laikā Amerikā pieņemto likumu pamatā bijuši 10 baušļi!). Tā rezultātā darba tikums dziļi iesakņojās Amerikas kultūrā kā demokratiā.

Bet šodien arī Amerikā novērojamas līdzīgas parādības, kādas pieredzam Latvijā. Toties ir viena liela atšķirība: Latvijā no jauna cenšamies veidot brīvas Latvijas ētikas pamatus, kamēr Amerikā esam spiesti atklāt, ka gadu gaitā tauta no sākumā ledibinātajiem, par pareiziem un labiem atzītajiem pamatiem ir attālinājusies.

Šodien tā meklē ceļu atpakaļ un lūko atskārt, kas noticis.

1983. gadā Amerikā publicēja (6 miljonu eksemplāros) pētījumu "Nācija briesmās", kurā mēģināja noskaidrot, kāpēc Amerikā darba morāle un darba ētika tik ievērojami noslidējušas lejup.

Zīmīgi, ka arī Latvijā 1990. gada oktobrī publicēja kādas konferences materiālus ar virsrakstu "Kas mūs vēl var glābt?" Pati konference aicināja dalībniekus ap nopietnu jautājumu: "Latviešu nācijas izredzes". Šīs konferences referātos un pārdomās, kas tieši aplūkoja ētikas, izdzīvošanas un nākotnes izredzes jautājumus, atbildes meklēja visādos virzienos: - vai mūs varētu glābt nacionālā pašapziņa, nacionālais ideālisms, dzimstības veicināšana, valodas saglabāšana, kolonizatoru izbraukšana utt. Konferences dalībnieki ielūkojās visos virzienos, atskaitot tajā, kas arī Amerikas valstiskajā izveidošanā ir pierādījis vienīgais stabils: kristīgās ticības likšana valsts un tautas sadzīves pamatos.

Visam pamatā jāliek Dieva vārds.

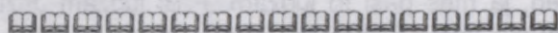
Amerikā zinīgi cilvēki spējuši saskatīt pret savu nāciju vērsto lielo draudu. Šis drauds nav tik daudz ārējs, kā no pašas nācijas iekšienes pret sevi vērsts. Ir notikusi bīstama aizvirzīšanās no kristīgās ticības pamatiem. Tāpēc visās dzīves jomās jācenšas atgriezties un atgriezt pie tiem.

Svarīgākā nozīme te piemīt tieši baznīcas darbam. Tās galvenais pienākums ir skaidrā evaņģēlija pasludināšana. Tai jānāca bīstamā Patiesība, kas ir pārļācīga. Tā nedrīkst tīkties būt mūsdienīga vai laikmetīga,

lai it kā mūsdienīgu cilvēkam būtu tikamāka un vieglāk pieņemama. Šim kārdinājumam Baznīca šodien ir pakļauta.

Arī mūsu dzimtenē visam pamatā jāliek skaidrais Dieva vārds, jāpasludina evaņģēlija vēsts. Aizbraucot uz Latviju, tas šodien jādara ikvienam kristietim, tā liekot pamatus un rādot ceļu latviešu nācijas izdzīvošanai, darba ētikas izveidošanai, katra cilvēka darba svētības iegūšanai. Vienīgi cilvēka darbs par godu Dievam ir Dieva svētais darbs.

Svētie raksti mums māca: "Ja tas Kungs namu neuzceļ, tad darbojas velti, kas gar to strādā. Ja tas kungs pilsētu neapsargā, tad velti sargs stāv nomodā" (Ps 127:1).

IEVĒLĒTS BĪSKAPS

1994. gada 5. janvārī Latvijas evaņģēliski luteriskās Baznīcas ārpus Latvijas vēlēšanu komisija saskaitīja nodotās balsis bīskapa vēlēšanu otrajā kārtā. Vēlēt varēja 261 balstiesīgais ar 317 balsīm. Vēlēšanās piedalījās 243 balstiesīgie ar 296 balsīm, ar to pārsniedzot vēlēšanu instrukcijās noteikto minimālo skaitu, t. i., divas trešdaļas no balstiesīgajiem.

Par prāvestu Albertu Ozolu nodotas 116 balsis, par prāvestu Elmāru E. Rozīti - 175 balsis. Tukšas vai nederīgas 5 balsošanas zīmes.

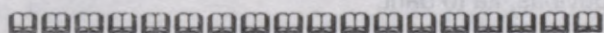
Līdz ar to par Latvijas evaņģēliski luteriskās Baznīcas ārpus Latvijas bīskapu ir ievēlēts Elmārs Ernsts Rozītis.

Ģeogrāfiskais balsu sadalījums un nodotās balsis (iekavās): ASV Austrumu apgabalā 55 (47), Rietumu apgabalā 24 (23), Vidienes apgabalā 79 (73), Anglijā 18 (18), Austrālijā 34 (34), Jaunzēlandē 2 (2), Kanadā 45 (42), Vācijā 36 (36), Zviedrijā 24 (21), kopā 317 (296).

No šīm 317 balsīm 142 piederēja indivīdiem - prāvestiem, mācītājiem, diakoniem un lajiem, kam balstiesības piešķirtas sakarā ar ieņemtajiem amatiem. Ģeogrāfiski (iekavās draudžu vai draudžu grupu balsis): ASV Austrumu apgabalā 25 (30), Vidienes apgabalā 43 (36), Rietumu apgabalā 12 (12), Kanadā 17 (28), Austrālijā 14 (20), Jaunzēlandē 1 (1), Anglijā 7 (11), Vācijā 13 (23) un Zviedrijā 10 (14).

Andrejs Grots,
bīskapa vēlēšanu komisijas priekšsēdis

♦ Sveicam bīskapu Elmāru Ernstu Rozīti jaunajā amatā!

VISU NACIONĀLO BRĪVĪBAS CĪNĪTĀJU ATCEREI

"Nu miers. Vairs zeme nedreb dunā,

Dus zārkos mieša, šķēpi rūš." -

"Jā gan, bet kapusievas runā,

Ka ļaudis sākot aizmirst mūs." -

"He, vēl var viņiem iziet slikti,

Vēl nesnauž vecais ienaidnieks..."

(Jānis Ziemeļnieks)

Jau no sirmās senatnes zinām, ka latviešiem vienmēr ir bijuši izcili karotāji. Bijuši viri un jaunekļi, kuri ir mācējuši ziedoties uz tēvzemes altāra, tā apliecinot istu, virišķīgu drosmi un uzpurēšanās gatavību. Tādu nostāju bieži vien mēdz apzīmēt par varonību, kas dziļākajā būtībā ir tikai pienākuma pildīšana pret tautu un tēvzemi, kad karotāji veic darbus, kas tālu pārsniedz pienākuma pildīšanu. Tādus veikumus tauta parasti ievēro un šādu darbu veicējiem pateicas. Visparastākais šādas pateicības veids vēstures skatījumā ir izteicies apbalvojums. I pasaules karā latviešu strēlniekiem piešķīra Jura krustus. Pēc Latvijas atbrīvošanas cīņām nāca Lāčplēša Kara ordenis. II pasaules karā turpat vai desmit tūkstošiem leģionāru piešķīra melni sudrabotos Dzelzskrustus.

Lai parādītu tautas atzinību saviem karotājiem, atbrīvošanas kara noslēgumā jaunā Latvijas valsts nodibināja Lāčplēša Kara ordeni. Tā dibināšanas datums bija 1919. g. 11. novembris. Ordeņa devīzē 2 vārdi: Par Latviju. 1919. g. 11. novembris par dibināšanas datumu izvēlējās tādēļ, ka šī diena bija visdrūmākā jaunās Latvijas valsts dzīvē. Arī visgrūtākā cīņu diena, kad nacionālā armija padzina no Rīgas Pārdaugavas bermontiešu spēkus un pēc tam kā visu Zemgali, tā arī Kurzemi atbrīvoja no vācu armijas paliekām.

Jaundibināto ordeni pirmo reizi piešķīra 1921. g. 11. novembrī, un to šajā dienā pasniedza Valsts prezidents Jānis Čakste. Toreiz varoņordeni saņēma pirmie 170 Latvijas armijas karavīri. Manā kolekcijā glabājas divi tajā vēsturiskajā dienā piespraustie ordeni: Nr. 108, kuŗu saņēma vēlākais Latgales artilērijas pulka komandieris, un Nr. 147., ko ieguva kpr. Fricis Eberts no 6. kājnieku pulka.

Prezidents Kārlis Ulmanis allaž atkātoja: "Labāk stāvus mirt, nekā uz ceļiem dzīvot!" Tad nav arī brīnums, ka šāda ideoloģija īpaši atspoguļojās Latvijas Kara skolā. To skaidri pierādīja šīs skolas pēdējo izlaidumu devīzes"

"Tēvzemei un brīvībai!" (11. izl.)

"Tev, Latvija, mūsu sirds!" (12. izl.)

"Latvijai dzīvot, par Latviju mirt!" (13. izl.)

"Brīviem dzīvot, brīviem mirt!" (14. izl.)

Neskatoties uz to, liktenīgajās 1940. gada jūnija dienās viss tas it kā bija aizmirsies, un prezidents izšķīrās savādāk. Un to darīja bez tautas akcepta. Varbūt latviešu tauta toreiz būtu izvēlējusies mirt, kājās stāvot, lai līdz pat šim laikam nebūtu jāvergo uz ceļiem un jāmirst...?

Dzirdēts, ka gribēja saglabāt tautas dzīvo spēku. Taču šai saglabāšanas domai nepalīdz kaut vai tie 35828 latvieši, kuŗus deportēja 1941. g. 14. jūnijā.. Kā būtu bijis, ja šie paši tūkstoši paceltu ieročus pret uzbrucējiem un, ja vajadzīgs, kristu kaujas laukā par taisno Latvijas lietu? Vai šeit spilgti neprojecējās mazās valsts vientulība lielu agresīvu un brutālu valstu ielukumā, kad viss, ko var dzirdēt, ir tikai pašu kļiedziens tukšā telpā? Arvien jāatceras, ka tiem, kas cīnās par brīvību - tiem brīvības jēdzienam ir pavisam cita piegarša, kādu nekad nesarpatis tie, kam par to nekad nav bijis jākaŗo.

Ir divejādas pieejas daudzām parādībām. Tā arī šeit. No militārā viedokļa skatoties, pretošanās krieviem nesolīja nekādu ilgstošu panākumu. Spēku samērs bija vienkārši apdulinošs. Bet toreiz svarīgākais bija politiskais nostatījums, un tā iemesla dēļ bija jāpretojas. Toreiz nevarēja atļauties prāta darbus. Tad pasaulei bija jāpierāda, ka latvieši nav apmierināti ar to, kas viņu zemē notiek.

Par 1940. g. 17. jūnija notikumiem savā grāmatā "Sirds dzīvo no niekiem" Rūta Skujiņa 162. lpp. raksta: "*Kad kādai meitenei netira sieviete ar liku degumu norāva zīļu vainadziņu no galvas, citas tos noņēma pašas un paslēpa zem villainēm vai abām rokām piespieda pie zīļotām, saktās mirdzošām krūtim..., lai nedotu iespēju jaunajām būtnēm sevi pazemot...*" Var droši pieņemt, ka pretošanās gadījumā tādas lietas nebūtu notikušas.

Šīs pašas nepretošanās dēļ daudziem Cēsu skolnieku rotas, studentu rotas, Neatkarības rotas un Jātnieku nodaļas kalpakiešiem un lāčplēšiem bija atņemta izdevība cīnīties uz pašu zemes un vēlāk bija jāmirst kauna nāvē Sibīrijas taigās. Tā tikai leģionāri un nacionālie partizāni pierādīja, ka ir iespējams celties netaisnībai un brutalitātei pretim, brīviem cīnīties un, ja vajadzīgs - stāvus arī mirt...

Rupjā bolševiku demagoģija nebija nekas jauns. To tie bija pārņēmuši no cara Krievijas, kas pēdējos 300 gadus bija iekarojusi vienu robežvalsti pēc otras, brutāli okupējot citu tautu zemes. Arī tagad agri vai vēl krievi atkal tvers pēc ieročiem un vismaz mēģinās atgūt savu imperiju. Un kamēr Baltajā namā uzturēsies ar nenoteiktību pazīstams saimnieks, tas krieviem var sekmēties. Nevar paredzēt, ar kādiem izgudrojumiem un meliem krievi tad mēģinās attaisnot savu rīcību, kas atnesusi ciešanas un nāvi kā atsevišķiem cilvēkiem, tā arī veselām tautām. Taču iespējams, ka lietos vēl nesen dzirdēto Interfrontes politoloģes Ksenijas Mjalo nereālo pasaules "aptaurēšanas" formulu: "Krievu nācija ir laimes nesēja visām tautām. Tā atnesa kultūru un uzplaukumu Baltijas valstīm. Krievu devums visām tautām ir milzīgs, neizdzēšama ir viņu nozīme pasaules vēsturē. Pasaulē nav otras tādas tautas, kuŗas misija būtu visus aizsargāt, izglītēt un kopt..." Te vairs nav ko pielikt...! Šeit tikai tā īstēni atklājas, cik ārkārtīgi nevietā šodien būtu 1980. gadā "Liesma" izdotajā grāmatā "Varas vārti" V. Ļudēna teiktais: "Mans tēvs ir karš, mana māte ir varmācība..."

Ir jau taisnība, ka krievu varenību visos laikos ir cēlusi viņu izcilā viltība un neticamā izlikšanās ārzemnieku priekšā. Taču arī lieliem zvēriem ir mazi vājuma punkti... Un visām pārmērībām seko savāds murgains trulums. Visas pasaules ļaudariem vienmēr jāatceras, ka laupījums nekad nekļūs par īpašumu!

Ir daudz dzirdēts, ka II pasaules karā latviešu strēlnieku divīziju karotāju cinišanās Maskavas pusē esot bijis vienīgais ceļš atpakaļ uz dzimteni. Nezin, kā tas bija gadījies, ka viņi bija aizgājuši no Latvijas projam? Tepat uz mācās jautājums - vai tad cinišanās sarkanajā armijā nenozīmēja to, ka šīs cīņas iznākumā izplauks jaunu izsūtīšanu viņi, jauns terors un tam sekojoša nāve simtiem tūkstošiem latviešu...? Vai palīdzība bolševiku armijai nebija cinišanās par drizāku tēvzemes atpakaļ nonākšanu Padomijas vergtuŗu ķētnās...? Un tas viss pēc "Baigā gada" pieredzes?

Tāpat atskan balss, ka nu it kā būtu pienācis laiks "mest visu pār galvu" un nosēsties visiem - latviešu II pasaules kara dalībniekiem visās pusēs - pie viena galda. Kā leģionāri un nacionālie partizāni var sēsties pie viena galda ar tiem, kuŗi brīvprātīgi iestājās sarkano Latviešu strēlnieku divīzijās? Un tas notika pēc tam, kad visi bijām bijuši liecinieki Baigā gada šausmīgajiem notikumiem. Zinām, ka daudzi tika iesaukti sarkanajā armijā, tiklīdz tā atgriezās Latvijas teritorijā, taču zinām arī to, ka šādi piespiestie pie pirmās izdevības ieradās pie leģionāriem. Bet kā ar citiem? Tas gan neattiecas uz kara beigu posmu. Tad pie mums vairs nepārnāca neviens, jo iezīmējās pavisam skaidri, ka mūsu puse ies bojā. Tad jau labāk bija palikt sarkano pusē - kas ir, tas ir...

Tagad, pēc tik lieliem zaudējumiem un neprātīgo ideju dzīvē izvešanas mēģinājumu daudziem gadiem Rietumiem gribot negribot ir jāmaksā par pasaulei nodarīto pārestību, ko komunisti paveikuši. Jūs atļāvat necilvēkiem nostiprināties - tagad maksājiet un uzņematies atbildību, ko jūs līdz šim nedarijāt.

Daži saka, ka Rietumi atzinuši Baltijas valstu neatkarību, tā neko nezaudējot un nēmelojot. Tas taisnība, jo Baltija bija neatkarīga no Rietumiem, bet gan atkarīga no Austrumiem, proti, - Krievijas. Tagad Rietumiem jāpalīdz atbrūnot un internēt okupācijas karaspēku, kas gan normālos apstākļos būtu katras neatkarīgas valsts pienākums. Bet kas notiek tā vietā? Krievija uzstāda arvien jaunus noteikumus okupācijas izbeigšanai. Ievērojot to, ka 1940. gadā iesūtīt sarkano armiju Latvijā Maskavai maksāja milzīgi daudz naudas, nebūs jābrīnās, ka driz vien Kremlis pieprasis, lai mēs atlīdzinām izdevumus, kas radušies sakarā ar okupācijas izvešanu dzīvē, un, saprotams, arī šīs rēķins nebūs nekāds mazais... Cinismam mūsdienās, acimredzot, nav robežu!

Tauta ir tas spēks Latvijā, kas uzvarēs un kuŗam mēs varam uzticēties. Varam būt arī pārliecināti, ka tā nepieņems neko tādu, kas tai neder, jo tā virza savus vadītājus. Kamēr tie pilda to, ko tauta no viņiem sagaida, viņi var atrasties vadītāju posteņos. Tiklīdz vadītājs zaudē to izjūtu, kas ir tautai, to padzen no vadības. Un tieši 1991. g. janvāra dienās un naktis pierādījās, ka latvieši ir apzinīga tauta ar visām tautām raksturīgām pazīmēm, tas ir, ka tai ir sava griba, sava dvēsele un tai ir savs noteikts ceļš un mērķis nākotnē.

Šajā nedrošajā laikā nedrīkstam aizmirst, ka tepat pie kājām vēl ir neizbrienamais posta un verdzības muklājs, kuŗā varam atkal tikt iegrūsti cilšu un novirzienu nesaskaņū un ķildu dēļ.. No tā tikko izkāpts, taču varam ātri vien tur atgriezties, ja nezināsim, kā apvienoties cīņai par pašnoteikšanos. Brīžiem tā vien šķiet, ka visu politisko darbību Latvijā diktē un virza cilvēki, kas pašlaik atrodas pagridē... Un tie, kuŗu tur nav, vēl vienmēr stāv uz vietas, kā ar saknēm zemē ieauguši, un stubi skatās vienā virzienā, it kā vēl joprojām gaidīdami pavēles no kompartijas... Šķiet arī, ka Krievija ar apzinātu un kalkulētu blokādi grib piespiest Baltijas valstis nākt atpakaļ senās imperijas rāmjos. Uz to īpaši norāda arī armijas atvilkšanas smieklīgā novilcināšana. Kaut nu tā nenotiktu!

Mūsu ceļš ir no mazākuma daudzu tautību valsti uz noteiktu vairākumu nacionālā valsti... Lai to sekmīgi paveiktu, tautas lieta jāstāda augstāk par dažu atriebību meklējošu aģentu izteiktām aplamībām un neizpildāmām prasībām. It sevišķi jāuzmanās, ja ir nopietns iemesls pieņemt, ka šādi aģenti nerunā savai, bet gan latviešu tautai naidīgu muti.

Katrai valstij ir vajadzīgs ienaidnieks, lai labāk varētu saturēt kopā savējos. Tomēr nožālojama ir tā valsts, kam sava drošība jādbina uz savu pavalstnieku savstarpēju nomelnošanas. Kādu vienlīdzības valsti bez robežām un tautu atšķirībām var pasaulē noorganizēt, ja šajā sabiedrībā cilvēks ir

cilvēka ienaidnieks? Tomēr ļoti gribas ticēt, ka, mācoties no pagātnē piedzīvotās netaisnības, ciešanām un terrora, Latvija reiz atkal būs taisnības un tiesību valsts - tāda, kāda tā bija pirms 1940. g. 17. jūnija!

Kaut arī vispārīgo cilvēktiesību deklarācijas 29. panta 2. punkts prasa cilvēktiesību izmantošanu tā, lai netiktu kaitēts pamatnācijas interesēm, krievi dezinformē pasauli un pozē kā cietēji, kaut arī patiesībā ir tikai nožēlojami okupācijas varas pārpalikiem. Šeit vietā jautājums: kad okupanti kļūst par leģāliem pavalstniekiem? Latvijā jau tā pārkāptas visas normālās mērauklas, un nelegāli ieradušies cittautieši, ieskaitot okupācijas armijas karavīrus, visi piedalījās nesenaļās vēlēšanās Latvijā. Tajā pašā laikā Vačijā esošam krievu karaspēkam vēlēšanu tiesības neviens nepiešķīra... Vai tas nav savādi? Nejēdzību, kas valda Latvijā, ārkārtīgi trāpīgi apcerējis Laimonis Vāczeris:

**Pats savā namā, latvieti, drīzi netiksi vairs iekšā,
Jo tie, kam cilvēktiesības, tev aizsteigušies priekšā...**

Tiesa gan, slikstošie dzert neprasa...

Ir dabīgi, ka cilvēks mūždien ilgojas pēc savas dzimtas puses, turienes mežiem un laukiem, kur dzimis, audzis, palaidis savu jaunību un kur vēl tagad dzīvo viņa dzimtas piederīgie. Katra vēsts no turienes savijņo un aplaimo. Taču dažkārt ir jāizstaigā garī un tāli ceļi, lai atrastu vistuvāko. Nereti ir jāklūst pat par trimdnieku, lai tā īsteni novērtētu tēvu zemes nozīmi un vērtību. Ir jau tā, ka, kamēr mums kaut kas vēl ir, tā nozīmi un vērtību mēs pareizi nenojaušam...

Pusgadsimtenis pārvēlās Latvijai, aprokot tautu ar visiem tās svētumiem. Bet tagad, vismaz no ārpuses, Latvijai it kā atkal ir brīvība. Taču vēl, laikam, būs jānoiet liels ceļa gabals, līdz Latvija varēs sākt domāt par Lāčplēša Kara ordeņa atjaunošanu vai arī par kādu jaunu ordeņu dibināšanu, lai kaut pēc nāves godinātu savus patiesos brīvības cīnītājus un pateiktos tiem, kas cīnījies par Latviju, nacionālu, skaistu un varenu. Kā tos, kas aizstāvēja Latvijas robežas pret sarkanā terora atgriešanos Latvijā, tā arī tos, kas uzticīgi ar tādu pašu nodomu drosmīgi aizstāvējās Kurzemes cietoksni un Vācijas jucekliģajos kauju laukos. Taču jaunais ordenis kā pirmajiem jāpiešķir tiem "nabaga velniem", kas gadiem ilgi pēc kara beigām turējās Latvijas purvājos un mežos un apkaņoja sarkano nevēdzību. Nacionālajiem partizāniem pienākas izcilus vieta mūsu cīņā par Latviju. Tikai nacionālie partizāni bija patiesi brīvi tā laika padomju imperijā, kaut arī šī brīvība tiem katru dienu no jauna bija jāizcīnā un tā katru sekundi varēja arī pārtrūkt. Tomēr, kamēr tā turējās, tā bija neviltota brīvība... Siena šķūnišos, rijās, pirtis un pat kartupeļu bedrēs mežabrāļi pavadīja deviņus garus gadus - no 1945. līdz 1954. gadam. Tāpēc jaunās Latvijas pirmais un augstākais ordenis jāpiešķir visiem latviešu nacionālajiem partizāniem, kuri cīnījās un cērēja uz pasaules pamošanos. Cīnījās ar ciešu apņēmību un ārkārtīgām grūtībām pret necilvēku pārspēku. Lai arī leģionāru cīņas frontē bija neapskaujami skaudras un smagas, tomēr visam tam nevar būt nekāda salīdzinājuma ar to, kādam liktenim gāja cauri nacionālie partizāni. Jā, jā - izrādījās, ka pasaulei toreiz bija vienai, kas un kā valda Latvijā, un partizānu cīņas beidzot nogrima aklā bezcerīgumā...

Latviešu leģionāri taču būtībā fiziski un morāli simbolizēja visas latviešu tautas dabīgās pretestības sparus Latvijas valsts nāvigākajai ienaidniecei - Padomju imperijai. Par viņu dzīves mērķi bija kļuvis kara aizstāvēt savu valsti, un, ja šī mērķa sasniegšanai tas būtu vajadzīgs, nest lai pat dzīvības upuri. Citiem vārdiem, cīnīties un krist par savu tautu. Bet kritušos taču mēs vēl visu laiku uzskatām par izlūku patrolās aizgājušiem... Vai nav tā? Taču visi arī zina, kā klājas cilvēkam, kurš uzdrīkstējies stāties pretim netaisnībai un kurš ir gatavs iet līdz galam aizstāvēt katru savu vārdu. Latviešu leģions izcīnīja drosmes un goda pilnu cīņu un ar uzviju izpildīja savu pienākumu. Šādā sakarībā mēs varam šajā brīdī sajūst visdziļāko pateicību tam.

Iedomājiet tos nezināmos kapus, kuŗos gulētāji ar saviem dzīvīgiem draugiem reiz kopā gājuši kauju ugunis un tajās krituši! Tādās dienās kā šī viņu piemiņa mums jātur visā slavas spožumā, lai no šīs slavas blāzmojuma kļūtu gaišas arī vēlāko paaudžu dvēseles. Mēs bijām tie, kas tvērām šautenes, neprasant, kas mums tās pasniedz. Tāpēc mēs varam būt lepni uz to, ka Latvijai izšķirīgā brīdī nēsam izvairījušies no cīņas un ciešanām, kas pavada katru cīņu. Šīs ciešanas nav vēl beigušās, kaut arī no kara laika pagājuši jau 50 gadi...

Pāris vārdos - dziļākajā būtībā Kurzemes cīņu pamatā bija doma, ka mums fronte jānotur, lai krieviem netiktu rokās mūsu mātes, māsas, bērni un citi piederīgie. Visa tā iznākumā ta-

gad, gandrīz 50 gadus pēc II pasaules kara, latviešu nacionālie karotāji - leģionāri un nacionālie partizāni - tika apmeloti, vajāti, pazemoti un pakļauti diskriminācijai. Bez 160000 vīru drosmes, izšķirīgās varonības un nesalaužamā traģisma pilnās cīņas nezin, vai tauta būtu spējusi sasniegt trešo atmodu. Liels svars vedams sakarā ar trimdas - šī zaļojošā tautas zara svešumā - pozitīvo iespaidu, un skaidrs arī tas, ka šis zars kļūs arvien nepieciešamāks tautas kopējam lapu kūplumam.

Tauta tēvzemē, kaut nodzīta, nolaista līdz nabadzībai un pusbadam, velk pie sevis latviešus visā pasaulē, un šai tieksmei neko nebija varējuši padarīt daudzie ārzemēs pavadītie gadi. Tajā pašā laikā uz Sibīriju aizdzītie latvieši nevar atgriezties Latvijā tikai tamdēļ vien, ka nav varas, kas beigtu aizstāvēt krievus un sāktu iestāties par latviešiem. Un aizstāv tos pašus krievus, kas deportēja nelaimīgos un tagad dzīvo viņu mājokļos. Tā nu iznāk, ka Māte Latvija nevar sagaidīt atpakaļ un uzņemt savā klēpī savus Sibīrijas tundrās izkaisītos bērnus... Vai tas nav ciniski un traģiski? Vai te nav jākliež pret debesīm?

Šodienas pārdomas nobeigsim ar Māras Zālītes vārdiem:

Bet nu jau zinu, ka bojā iesim,

Pārcirstās saknes ja nesasiesim....

Nedrīkst aizmirst, ka pats jaukākais krievs ir latviešu tautas iznīcināšanas instruments... □

Oskars Perro

◆ Šis raksts iespiests arī Pavalstnieks Nr. 43. (161.).
Laikraksts iznāk Latvijā.

XX

Lolita Gulbe

**ODZES GUĻ
STARP NEKALTIEM
AKMEŅIEM
PASLĒPUŠAS GALVAS,
GLŪNOT
UZ MŪSU PAPĒŽIEM
UN ASINOT
SAVUS INDES ZOBUS
PRET
VECRĪGAS PAMATIEM.**

**VIŅAS BAĶOJAS
NO SARKANAS MIGLAS,
NO NAIDA
UN NO SVEŠAS NAUDAS.
GAISMĀ
VIŅAS IR NEVARĪGAS.**

**LIKSIM SOĻUS DROŠI
UZ VIŅU GALVĀM
UN IZSTAROSIM
GAISMU.
JA NĒ -
VIŅAS IZLOCĪSIES
NO AKMĒNU STARPĀM,
SASLIESĪS
UN IESĻĀKS
MUMS ACĪS INDI.**

Andrejs Eglītis

TĀ KUNGA SVĒTĀS NEZĀLES

Mēs esam lepni uz savu tautu, mēs esam lepni uz tiem, kas mūs ieveda Apvienotās Nācijās, mēs esam lepni uz katru politisku momentu, kurš mūsu tautu, valsti nostāda patiesības gaismā.

Par mums runā. Būsim lepni uz visu, kas paveŗ durvis, lai pasaulē par mums runātu! Vienai, ko runā, bet no tā mēs šai milzu politisko eksploziju laikā tikai iegūstam. Lai arī Maskava mūs apmelo, mēs tomēr iegūstam. Viņi mūs ir apmelojuši piecdesmit gadus uz priekšu, bet tas nenozīmē it neko, jo meli ātri izgaist. Runā par dzīvo, par dzīvot spējīgo. Visas lielās valstis ir atzinušas, ka mēs esam. Būsim lepni uz latviešu tautu, uz viņas izturību, sikstumu! Tur ir mūsu nākamība.

Dzirdamas balsis, ka viena daļa zaudējusi ticību rītdienai. Kā tas varēja gadīties? Dziesmotajā revolūcijā bija tik daudz ticības un tautas atmodā bija tik daudz ti-

cības. Kur tā palikusi? Kur pēkšņi aiztecējusi ticības irbe? Ļoti vienkārši. Pārejot uz citu sistēmu, ļaudis domāja, ka tagad klēpī iebirs augļi, nekas daudz nebūs jāsāk no gala, pat nebūs citādi jādombā. Bet nāca dziļa vilšanās. Viss bija jāsāk no gala. Arī mūsu valsts jāsāk no gala. Un tad radās daļa neticīgo. Domāju, ka tā laikmeta ritumā būs pārejoša parādība. Ticība ir brīvības līdzgaitniece. Es šajās dienās satiku kādu Kurzemes daudzbērnu māti, kas tāpat cīnās ar grūtumiem, bet viņa teica tādus vārdus, kurus visi varētu rakstīt dvēselē kā vadmotīvu: ir jādzīvo - dzīvosim, ir jādzīvo - dzīvosim, ir jādzīvo - ticēsim. Jātic. Jāaudzina sava jaunā paaudze. Mēs gribam dzīvot. Un latviešu tauta alkātīgi grib dzīvot, jo viņa daudz savā dzīvošanā ir nokavējusi. Ir vērts dzīvot, viņa sacīja. Šie divi vārdi man dziļi iegūla dvēselē. Un tos es gribētu visiem sūtīt - ir vērts dzīvot! Mēs gribam dzīvot! Tā bija tā apliecība, kas derētu arī visiem citiem, kuri saka - nav vērts, nav vērts. Ritdiena jau ir mūsu pašu rokās, tikai vajag to pašiem pareizi ievadīt.

Es piederu, pie tā sauktās, zudušās paaudzes. Lielu daļu no mums deportēja, daudzi aizgāja jeb mobilizējās svešos kaŗaspēkos, daudzi dus savos kapos. Es pārstāvu Latviešu Nacionālo Fondu, tā ir vecākā globālā informācijas organizācija, kas dibināta 1947. gadā. Visi, kas kopā ar mani strādā, tagad braukā pa visu Latviju, mēģinādami aprūpēt daudzbērnu ģimenes. Tas ir ļoti svarīgi visai mūsu valstij. Mēs pēdējos trīs gadus vairāk esam pievērsušies ģimeņu aprūpei. Varētu vēl desmitiem tādu būt, un arī tas būtu tikai piliens jūrā. Tas ir mūsu ceļš, jo politisko darbu jau tagad dara Rīgā.

Mēs runājam par paaudžu grūtībām, ko nevar nosvērt, nevar arī nomērīt. Katra paaudze savu valsti vai nu dibina vai pārtaisa no jauna, kā tas tagad saucas - atjauno. Tas saistās ar milzu grūtībām, tas patiesībā ir neredzams akmens, kas uzkārts kaklā. Nē, tas nav akmens, tie ir rūpesti, kas pazudis tikai tad, kad mēs būsim ar viņiem tikuši galā. Kas tad vairāk cieš? Kas ir vairāk cietis? Vai tas, kas vairāk kliez, vai tas, kurš cieš klusu?

Es esmu astoņpadsmitā gada Latvijā bērns. Tad, kad valsts bija jau nodibināta, man apritēja seši gadi. Bet es atceros no visiem lielajiem un pats no savas dzīves, ko pārdzīvoju tajā laikā. Mēs bieži ēdām lopu raušus.. Tie bija gan sojas rauši, bet gana labi, kad nebija maizes. Sliktāk būtu piedzīvot kaut ko citu. Kad mātei nomira vienīgā gov, tad viņa raudāja - kā mēs, bērni, tagad iztiksim. Tagad šeit apkauj lopus, un tā ir cita politika. Es to nesaprotu, bet to varbūt saprot šīs dienas jaunā paaudze. Bet tas lai paliek.

Tālāk nāca nepatīkamas ziemas, vasaras, pavasari, kad govīm trūka ēdamā. Tad noplēsa mājām salmu jumtus. Pusi noplēsa, samala ar sāli kopā un sacīja - nu, mēģināsim to gotiņu izvilkēt līdz nākošajam pavasarim. Ko tas nozīmēja - izvilkēt? Tas nozīmēja to pašu, kad mēs sakām - izdzīvosim. Daži protestē: jāsaka - dzīvojam. Mēs vēl nedzīvojam. Daudz vēl trūkst no elementārā, lai mēs sacītu, ka dzīvojam. Mēs mēģinām izdzīvot, lai dzīvotu. Labi ar salmu jumtiem tikām galā, tad nāca lauku skola. Mēs paši kurinājām krāsnis, nesām ziemā malku un izkurinājām skolas namu, nenodedzinājām. Tad nesām vanniņas ūdeni, no rītiem bija jāmazgājas. Kam bija zābaki, tiem bija vienkāršāk ar papēdi iesist, jo maza leduskārtna bija tais vanniņas nakti izveidojusies. Kam nebija zābaku, tie ar pastalām mēģināja tikt galā. Bet mēs izmazgājām skaidras acis un gājām tālāk pasaulē, kad mūsu priekšgājēji jau bija nodibinājuši Latvijas valsti. Un bija arī iegājuši Tautu savienībā. Un bija arī sūtniecības pasaules malās. Un mēs lepni iegājām vecajā Eiropā ar savu kultūru. Lepni iegājām.

To es saku tādēļ, ka kultūrai šodien ir piemeties dilonis un viņa aizdomīgi klepo. To arī mēs zinām. Tāpēc gribētos minēt kaut nedaudz iespēju, kā varētu palīdzēt, jo izpalīdzības tikums mums, latviešiem, ir zudis.

Kā tas ir iespējams, ka skolas grāmatas nāk tik neregulāri un ar lielu nokavēšanos, un kā tas iespējams,

ka skolotājiem jāraksta uz papīriša, ko klasē pasniegt? Caur skolu nāk mūsu jaunā Latvija. Tā nevarētu darīt. Bet vajadzētu pašiem mazliet sakustināt smadzenes un griesties pēc palīdzības pie latviešiem svešumā, saprast, ka mēs arī varam palīdzēt. Mēs varētu kopā - viena vai divas organizācijas - finansēt vienu vai divas skolas grāmatas un tamlīdzīgi. Bet to vajag pašiem apspriest. Ir vērts par šo tematu jums pašiem padomāt.

Otrs. Ir vērts padomāt arī par to, vai mūsu kultūras darbinieki nevarētu sarīkot loterijas izlozi starp latviešiem visā pasaulē. Es esmu pārliecināts, ka atsaucība būs liela un radīsies pašapziņa, ka jums arī nāk nauda. Negaidot visu no valdības. Tā ir zināmā mērā pašizrupe, un bez tās mēs šodien nevaram dzīvot.

Trešais. Latvijai vajag pavairot, tā saukto, sadraudzības pilsētu skaitu - vispirms ar Skandināviju. Jo tas ir ārkārtīgi svarīgi. To zina visi, kas tādās grupās ir braukuši.

Mūsu tautu sauc par ziemciešu tautu. Tā ir taisnība. Es viņu saucu arī par Tā Kunga svētajām nezālēm. Kur gan mēs neesam pasaulē izsēti? Mūs nesamin neviena kāja, neviens lielās vai mazās varas zābaks. Mēs augam - Tā Kunga svētās nezāles. Un paskataties tagad - šīs nezāles, latvieši, jaunie, viņi taisās ne pūli, bet ritmiski nākt atpakaļ uz tēvzemi, jo, lūk, Tā Kunga nezāle neiznikst.

Ir mums labi likumi, un vēl nāks daudzi tādi, bet par vienu likumu es esmu ļoti uztraucies. Var būt, ka tautas izdzīvošanai tas ir likumu likums. Lai nebūtu tāda likuma, kas mūsu tautas attīstību pazemina tādā kārtā, ka viņa nav spējīga turēties lielam svešnieku pulkam pretī. Par to būtu pat Dievs jālūdz, lai nenāk tāds likums, kas mūs notiesā jau iepriekš. Tas man nospiež sirdi. Un nedomāju, ka man vienam. Mēs esam pārāk slacīti ar asinīm, mūsu tauta - no šūpuļa līdz kapam. Būsim taču vienreiz lepni, pacelsim lepnumā galvu! Mums taču nav jānoliecas pret mūsu okupantiem. Pēdējais laiks būt ar lielāku pašapziņu. Pirms daudziem gadiem es biju Izraēlā, svētajā zemē - laikā pēc sešu dienu kaŗa, kad Izraēla bija uzvarējusi Eģipti un pārgājusi pat Suecas kanālim pāri, kad Jeruzalemes tuvumā varēja sastapt izdegušus krievu tankus, jo Eģiptē tajā laikā galvenais apbruņojums nāca no Krievijas. Tad bija ko paklausīties. Un es apmulsu, kad vienā rītā, blāzmu rītā, kas nāca pāri Vidusjūrai, viesnīcas tuvumā dziedāja kāds izraēļu jauneklis. Viņš dziedāja tādu dziesmu, kurās melodija man šodien vēl palikusi atmiņā, - kaislīgu, aizraujošu.

Otrā dienā mēs prasījām, par ko viņš dziedāja. Viņš ir dziedājis slavu izraēļu Dievam, viņš ir dziedājis slavu savai tautai un kaŗavīriem, viņš ir dziedājis slavu savai paaudzei. Un izraēlis ir gājis uz savu valsti vairāk nekā tūkstoš gadu, un viņam nebija jākliez - nākošgad redzēsīsimies Jeruzalemē. Tad es domāju, un tā doma mani neatstāj - vai tad arī mūsu latviešu jaunā audze, simboliski runājot, nevarētu būt tāds blāzmu dziedātājs? Man dažkārt liekas - tā drusciņ iemigusī, it kā meklētu kaut kur savu Ulubeli. Tā ir tāda, kas neatrodas nekur. Arī es savā jaunībā esmu meklējis Ulubeli. Bet viena daļa no mums, kas to meklēja, sameklēja uz Sibīriju brīvu dzelzceļu. Vai nevarētu būt tāds blāzmu dziedātājs arī mums, kas būtu drosmīgāks, kas vestu tālāk savu paaudzi?

Mums ir vajadzīga jaunā paaudze, kas nebitos arī robežas aizsargāt. Ir diezgan skumji lasīt, ka jaunie mēģina izbēgt, lai nebūtu jāiet uz robežām savu tēvzemi sargāt. Es ļoti gribētu, lai arī šī paaudze dzied to dziesmu.

**Šūpojiet, šūpuļi, Latviju mījo,
Tālāk uz priekšu, tālāk uz augšu...**

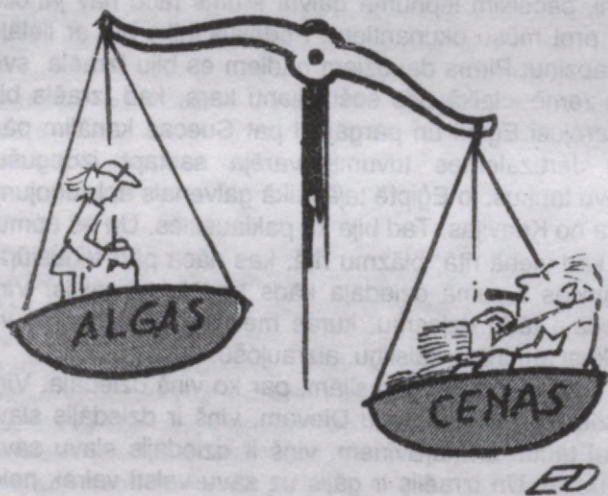
Lai jauna ticības diena latviešu tautai aust! Lai jauna ticības diena Latvijas brīvībai aust!

◆ Runa Latvijas Valsts 75 gadu jubilejā Rīgas Latviešu biedrībā.

VALDIS PAVLOVSKIS

Latvijas republikas aizsardzības ministrs saka, ka starp diviem senču vairogiem esot tikpat droši kā mūsdienu tankā.

Īstenība svaru kausos

- Neuztraucies, Rainis joprojām neievēro pieturas zīmes un darbs nezaudē savu vērtību.

Jums čaklajiem, sabiedriski aktīvajiem
veltīts

Jūs žūbītes, cielaviņas
zvirbuļu mammītes
čaklās
un stārķu tētiņi
baltie,

pašā saulītes,
zaļās noras
un arī -
pašā ellītes
viduci celti!

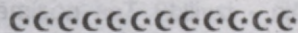
Jūs gatavi vienmēr
un visur
traukties
uz priekšu,
gatavi atbildi
turēt
par sevi
... un arī par
dzegūžu mātītēm
gatavi
uguni iekurt,
par tiem,
kas gatavi
aizbēgt no darba,
no sviedriem,
no laidaru
dvakas,

kas smejas kā zirgi
par visu
un visiem,
kas gatavi
laizīt
tik lakas
kam rūp tikai
pieneņu pūkas!

Jūs žūbītes,
cielaviņas,
zvirbuļu mammītes
čaklās
un stārķu tētiņi
baltie -

Uz Jums
pasaule turas,
Visi tās ziedi,
tās salnas
un sniegi -
Uz Jums!

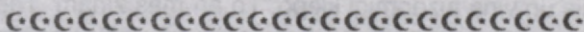
I. Rajļa

CIKĀDES DZIESMA

Vēl tu savu dziesmu dziedī
Krāšņai vasarai.
Vēl tu nenogīdī -
Rudens vārtos stāv
Vēl tu savu dziesmu dziedī
Dienai saulainai
Kaut jau naktīs tumšajās
Salna ziedus griež.
Vēl tu savu dziesmu dziedī
Priekam, liksmei, dzīvībai.
Vēl tu nepamāni - pamalē
Sniega mākons miļst.

Inta Purva

Laipni lūdzam līdzstrādniekus visus materiālus
iesūtīt redakcijai līdz ik mēneša 15. datumam.

Redakcija

KAĶA ZĀBAKOS

Andrejs Krūmiņš VAI TU NO DŽŪKSTES, stāsti, a/s Preses nams, Rīga, 1993, 250 lpp., brošēta.

Andrejs Krūmiņš, Latviešu leģiona 15. divīzijas kaķavīrs, cīņās Rietumprūsijā ievainots, pēc izveseļošanās nonāk sabiedroto gūstā Francijā. Viņš aktīvi darbojas Francijas latviešu sabiedriskajā dzīvē, bija iniciators Francijas DV dibināšanā un tās priekšnieks. Viņa darbi publicēti periodikā, bet 1972. gadā Tiltā apgādā publicēts stāstu un noveļu krājums "Mijkrēslī", kur aprakstīti notikumi par II pasaules kaķu. Viņam ir arī pētījums par zirgiem.

A. Krūmiņš apraksta latviešu leģionārus cīņās, atmiņas vai ikdienas pienākumos. Viņam ir raksturīgs rakstīšanas stils, kas piemērojas dažādām kaķu, cīņu vai atpūtas vajadzībām. Cīņu apraksti parasti ir īsi. Rakstnieks nemīl ilgi uzkavēties pie vispārējiem aprakstiem, bet ātri pāriet pie nākamajiem notikumiem.

Jaunajā grāmatā rakstnieks uzrakstījis kaķa atmiņu stāstus, atkāpšanās kaķas Latvijā, partizānu gaitas, arī senas iedomu atmiņas, kas atgādina kādreizējos pārdzīvojumus. Viņš saprot, ka cīnās zaudētāju pusē, bet cīņa ir jāturpina, kaut gala rezultātā rastos pazemojumi, gūsts vai savas brīvības zaudēšana, bet būtu negods padoties bez cīņas. Ir reizes, kad jāizšķīrās, vai izvēlēties nāvi no paša lodes vai rokas granātas, kad nav vairs citas izejas, bet tādā veidā atpestot cīņu biedrus no atbildības vai grūtībām.

Grāmatas nosaukums "Vai tu no Džūkstes?" ir piemērots latviešu leģionāru teiciens vai jautājums. Grāmatas gaŗākais un īpatnējākais stāsts "Pēdējais" parāda sajukušu cīņu apstākļus Vidzemē un leģionāra Caunes izmisīgo cīņu partizānu gaitās, cerot atrast kādu labvēlīgāku atrisinājumu rietumos, kas tomēr neizdodas. Caune vēro, kā upes krastos vīri un sievas rok aizstāvēšanās pozīcijas, kas neizskatās ne rūpīgas, ne izdevīgas. Daudzām tādām līnijām fronte bija pārgājusi, tās nemaz neizmantojot. Posteni stāv jauns puisis, pastīvu kāju, zaļganā aizsargu formas tērpā. Karotes nolīkšanai laika pietiks vienmēr. Savām mājām gaŗām ejot, varēja "piesist pēdu" vai "paņemt vagu" (107.). Satraukums valda visur. Steidzīgi gājēji, bēgļu vāzumi, armijas mašīnas, bet kad fronte būs pienākusi, vīri nezinās, ko tie darīs. Krievu ķīlis cauri Zemgalei bija sasniedzis Rīgas jūras līci. Tā nebija vēlēšanās piedalīties kaķā, drīzāk nepatika no tās izvairīties un atstāt savu likteni citu rokās (111.) Latgale bija jau kritusi, cīņas rit Madonas apkārtnē ar aizsargiem un noklīdušiem leģionāriem, visur bēgļi, pamestas tukšas mājas, rupjmaize, medus, piens, speķa šķēles, mielošanās pie bēgļu cienasta. Tā autors apraksta pēkšņo atkāpšanos 1944. gada vasarā, ko izprātīs tie, kas paši bija iekļuvuši šini mudžeklī.

Aprakstīta dzīve mežā pie partizāniem, zemnicā, krievu aizmugurē, cīņās ar čekistiem ir upuri. Kad satiek latviešu deportētos, tie nevēlas atstāt vāzonus. Caur Lietuvu un Poliju Caune mēģina nokļūt uz rietumiem, bet tas neizdodas. Bez cīņām pie Ērgļiem un Madonas varbūt nebūtu bijis Kurzemes, spriež leģionāri. Cenšanās nokļūt normālos dzīves apstākļos neizdodas.

Sarkanarmiešu kaķi rindās sarakti un apkopti, bet latviešu cīņu biedriem tādu kaķu nebija. Latvijas mežos dzīvoja partizāni, kas domāja par brīvu un neatkarīgu Latviju. Pamazām viss kļūst vienaldzīgs, pēc desmit ga-du partizānu gaitām krievi Cauni nošauj.

Stāstā "Sniegputeni" aprakstītas dienas, kad divīzija veidoja fronti sniegotos laukos. Naktī sniegā guļ dažādu vienību kaķavīri, izceļas apšaudīšanās, kaķavīri klist un maldās. Kad kaķavīrs sabrūk un viņu atstāj pēdējā spēka palieka, atmiņā pavīd bērniības brīži, rodas trulums, nekas vairs neuztrauc, ne par ko nav jādomā.

Stāstā "Vai tu no Džūkstes?" bijušie latviešu leģionāri Vjetnamā (Vietnamā) no lidmašīnas nomesti

• KĀ IR • TĀ IR •

- Mēs nevienam citam neļaujam stūrēt.

Čekas maisus sāk pārvietot, kamēr pazudis.

Elizabetes ielas atklājumi.

VALDIS KRĀSLAVIETIS

dzejnieks un zaldāts, kas savu ieroci nekad nepamet. Viņa pagalvi atrodās arī nakts stundās. Ja kas, kā saka labs iesapņojas, to Valdis noknieb savā labā. Viņa lodes bieži aizlido uz dzimteni, kur viņam ir savs lasītāju pulks. Joprojam slavas augstumos ir viņa pirmā dzeju grāmata KOKTEILIS AR LAIKA DEGLI. Dzejnieka lodes džinkst, bet nevienu neievaino.

Ed. Keiša saržs un teksts

aizmugurē. Viens, smagi ievainots, nošaujas, citi ar kaujas dunci un rokām izrok kapu, uzliek uz šautenes cepuri un kāpj lejā uz džungļiem.

Atmiņas par gūstekņu nometni var lasīt stāstā "Mantojums". Nometnē vairums latviešu bija no lazaretēm. Tie dzīvoja teltīs, bet jāpiedzīvo sargu patvarības. Gūstekņi ir igni, vēlāk tie nonāk bēgļu nometnēs. Kad satiekas ar gūsta biedru, atceras Latvijas laiku un krievu ienākšanu. No tēva mantotā karote leģionāram bija līdz karā un gūstā.

Stāstā "Atspulgā" kādas jaunībā ieskatītas meitenes attēls pēc gadiem parādās svešas zemes ielās, tagad jau precēts. Tuvāka iepazīšanās iznāk slēpēšanas izbraukumā, kamēr sieva atvaļinājumā, bet mīlestība nerodas.

Krūmiņa sirds šini grāmatā pieder leģionāriem un kara laika atmiņām. Dažas vietas stāstos derētu paplašināt ar dziļāku informāciju, bet daži sīki un mazi vārdiņi nevajadzīgi traucē stāstījumu. Autoram ir pašam savs rakstīšanas veids un neaizmirstās atmiņas par latviešu jaunekļu kara gaitām. Viņš strādā pie savas nākamās grāmatas, ko cer izdot vēl šogad Latvijā. Iecerēts sarakstīt Francijas latviešu vēstures grāmatu.

V. Irbe

GRĀMATU KLĒTS LAUBERĒ

Latviešu Preses biedrības priekšnieks Vilis Miķelsons 1993. gada 4. septembrī piedalījās viņa vārdā nosauktās grāmatu klēts atklāšanā Lauberē kultūras namā. Gadu gaitā viņš savas dzimtās puses pagastam ziedojis 3000 trimdā iespēstās grāmatas, 10 gleznas un vairākus ievērojamu latviešu gara darbinieku attēlus. Pirms 6 gadiem uzceltajā Lauberē kultūras namā viena telpa atvēlēta šiem dārgumiem, kā dāvinājumu nosauc kultūras nama direktise Dace Jansonē. "Tagad, bez

dziesmām, dejām un mākslas audēju stello darba skaņām, lauberieši varēs smelties arī gara gaismu jaunajā grāmatu klētī", viņa saka. Šo nosaukumu, ierastās bibliotēkas vietā, izraudzījis pats dāsnais dāvinātājs.

V. Miķelsons, kādreizējais Boķu māju saimnieks, ASV iecelojis 50-gados un ar ģimeni apmeties Kalamazū pilsētā, kur visus garos gadus ir bijis rosīgs sabiedrīks darbinieks. Viņa sabiedrisko darbu uzskaitē ir ievēribas cienīga: bijis ALA vicepriekšsēdis, Kalamazū Latviešu biedrības priekšnieks, padomnieks Gaņezērā, biedrs un valdes loceklis un tagadējais priekšsēdis LPB centrālā valdē, darbojies Kalamazū latviešu ev.-lut. draudzē, žurnālā Mazputniņš, DV organizācijā. Ikviens, kuram bijusi saskare ar V. Miķelsonu, zin, ka viņš ir ne skaļu vārdu teicējs, bet sekmīga darba darītājs. Kaut arī viņa mūžs aizritējis svešatnē, viņa domas un darbi arvien bijuši latviešu tautai un Latvijai.

Ilze Šimane

□□□□□□□□□□

FORUMS: VĒROJUMI, PĀRDOMAS, PIEZĪMES

VAI LATVIJAS VALDĪBA JAU UZDEVUSI ABRENI?

Kāpēc iecel tiesnešus amatos, kas padomju laikā vajāja nacionālistus? Valdība nespēj nodrošināt žurnālistu preses brīvību.

2. janvārī, Trimdas draudzes telpās, Bostonā, ALTS bija sarīkojis laikraksta Diena Rīgā galvenās redaktrises palīga Paula Raudsepa informācijas sanākumi. Tas radīja dibinātu interesi. Zāle bija pilna ar klausītājiem. Trimdiņnieku satikšanās ar bijušo bostonieti, kas te uzauga un ieguva izglītību, ir mūsu domu turpinātājs. Viņš kā brīvs žurnālists klausītājiem lika daudz ko pārdomāt. Kaut pagājuši jau 3 gadi, kopš Latvijas oficiālās neatkarības atzišanas, netirumu straume pa Daugavu vēl arvien

plūst un nespēj attīrīt tautas ievainoto dvēseli. Kad sa-
nāksme beidzās ar daudzajām žurnālista atbildēm, tur
nebija neviena jautājuma par atgriešanos tēvzemē. Par
šo jautājumu visi klusēja. Valdības iestādes nespēj no-
kārtot pašus kardinālākos jautājumus, kas katrai valstij
vajadzīgi. Kriminālā patvaļa plūst neierobežota gan mafijas,
gan citos individuālos veidos un apdraud iedzīvotāju
personīgo drošību. Latvijas bruņotiem spēkiem nav vie-
nas kopējas vadības, un nav zināms, par cik tie kritiskā
gadījumā aizstāvēs valsts intereses, ja pēc tā rastos
vajadzība.

Valstī aizkavējusies lielo uzņēmumu privatizācija, no
kuŗiem valsts varētu ieņemt nodokļus un stabilizēt bu-
džetu. Pagaidām valsti apgādā Liepājas nafta un Latvi-
jas kuģniecības savienība ar saviem kuģiem, kas peld pa
pasaules jūrām.

Uztraukumus rada nepilsoņu aktivitāte, kas ir drauds
valsts drošībai. Nevar zināt, kas īsti notiks ar mūsu Latu
un par to raizējas Latvijas banka, kas aizdevusi naudu
citām bankām, kuŗas bankrotējas un nespēj atmaksāt
aizdevumus. Dažas šādas bankas savu darbību bija
sākušas ar pāris simts dolāriem un maksājušas nogul-
dītājiem reti lielus procentus. Latvijas drošība ir pirmā vie-
tā. Nevar būt nekādu kompromisu ar Krieviju kaŗaspēka
izvešanā vai Skrundas lokatora likvidēšanā. Iespējams,
ka sarunās Latvijas delegācija arī šīs domas respektēs.
Kur Latvija varētu meklēt drošību? Drošību, lai tā atkal
neklūtu agresijas upuris? Ir vairāk kā traģiski, ka ASV
nav ieinteresētas aizstāvēt Baltijas valstu neatkarību.
Ilgus gadus Amerika bija tā, kas veicināja Apspiesto
tautu atbrīvošanos no PSRS jūga. Vai tagad tās politika
Klintonā administrācijā būtu citāda?

Rīgas žurnālists cieŗu veltīja lauksaimniekiem, kas
visu laiku atrodas neapskaužamā situācijā. Viņi nesa-
ņem kredītu, nesaņem pabalstus un nezina, vai ir vērts
vispār ko audzēt. Tautu vēl vairāk nabadzībā dzen, t. s.,
mafija, naudas izspiedēji, kas savu gangsterismu piekopj
brīvi.

Apzinīgā tautas daļa prasa pēc struktuālām pārmai-
ņām tiesību laukā, kur ir liels chaoss un pilsonis negūst
valsts aizsardzību. Tiesiskā valstī cilvēka tiesības ir viens
no galveniem pamatakmeņiem, bet tas prasīs ilgu laiku,
lai tās nodrošinātu pilsoņiem.

Bēdīgā stāvoklī nonākuši Latvijas žurnālisti. Preses
brīvība tiem tiek ierobežota ar, t. s., juridisko cenzūru.
Tiesneši žurnālistiem ieteicot vispirms parunāties ar kā-
du juristu, pirms viņi nodod rakstu iespiešanai. Tiesa
notiesājusi vairākus žurnālistus par brīva vārda paušanu,
neviēnā tiesas prāvā viņi nav vinnējuši. Naudas sodi ir
lieli un apdraud laikraksta saimniecību. Veikalnieki iebrūk
redakcijās un draud izrēķināties ar tiem, kas par viņiem
rakstījuši. Šie cilvēki nesaprot preses brīvību un preses
viedokli, un nav arī to, kas avīzniekus aizstāvētu. Daži
žurnālisti sāk pakļauties naudas varai, neraksta, jo bai-
dās no tiesu procesiem. Tiesās tiesneši pamāca žurnā-
listus. Kas neievēro mafijas draudus, var viegli zaudēt
savu dzīvību, kā tas notika ar kādu lietuvju žurnālistu, ko
atrada nošautu.

Referents pieskārās Latvijas Ceļa un LZS koalīcijas
izstrādātam pilsonības variantam, bet neapskatīja citu
frakciju iesniegumus.

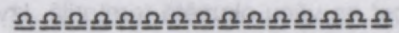
Nākošais gads Latvijā būs ļoti grūts ar daudziem ne-
zināmiem pārbaudījumiem, bet jau tagad, to uzsākot,
priekšā stāv Krievija ar paceltu šķēpu pret Baltijas valstu
neatkarību. Briesmas draudēs sevišķi tad, kad Krievijā
pieaugs inflācija un ja tā nonāks tādā stāvoklī, kā Vācija
divdesmito gadu beigās, kad Krievijā var rasties bieds
visai pasaulei ar Žerinovska personu. Rūpes rada arī
Klintonā administrācijas mīklainie izteicieni Austrumeiropas
jautājumā.

Debates bija dzivas. V. Bērziņš jautāja, kāpēc Latvi-
jas valdība tagad uz mūŗu ieceļot par tiesnešiem tos,
kas reiz tiesāja nacionālistus. - Neesot ko likt viņu vietā,
un alga jau esot maza - 50 lati mēnesī. St. Duļevskis
jautāja, kāds esot stāvoklis ar Abreni. - Par to nevienam

neesot intereses, izskatoties, ka mūsu valdība no tās at-
teikusies. Neatmaksājoties par šo Latvijas daļu ciniņties.

Vai tas pats nebūšot ar Daugavpili? Uz šo jautājumu
žurnālists paraustīja plecus, nezināja atbildēt. Par katru
zemes pēdu mēs reiz ciniņjamies, tagad tik viegli dos
prom. Bija vēl daudz citu jautājumu, kas dega kā
ugunsgrēks klausītāju apziņā. □

Osvalds Akmentiņš

NELIELAS PĀRDOMAS PAR POLICIJU

Katras valsts patstāvība, drošība sākas no uztica-
mas policijas. Nu jau šovasar svinēsīm 3 gadu ilgu ne-
atkarību, bet kādi sasniegumi nacionālās policijas nostip-
rināšanā? Daudzi tūlīt teiks: re, nomainīja Čeveru, kas
visus Godmaŗa laikus par Iekšlietu ministru bija! Jā,
Ziedonis Čeveris bija interesanta persona neatkarīgās
Latvijas Iekšlietu ministra amatam. Viņš milicijā nonāca
kādu gadu pirms atmodas, kad LKP CK ideoloģiskā
darba uzlabošanai viņu no LĻKJS CK pārcēla uz miliciju
par ministra vietnieku "masu politiskā darba pacelšanai"
miliŗu vidū. Tagad jau arī Čeveris nekur nav zudis. Viņš
pasludinājis, ka vada fondu "Par Latvijas iekšējo droši-
bu" - kāds dīvains nosaukums, it kā no krievu valodas
burtiski pārlikts. Neviens nezina, kas dod šim fondam
līdzekļus, ko īsti dara šajā paša izdomātajā amatā eks-
ministrs. Līdzekļi viņa rīcībā nav mazie, jo pērnā gada
beigās Čeveris uzdāvināja policijai 2 auto mašīnas opera-
tīvajam darbam. Vēl interesanti atzīmēt, ka pašreizējās
policijas kadru joprojām pārzina okupācijas laikā iecel-
tais ministrijas Kadru daļas priekšnieks S. Pjatkovs. Tie-
sa, tagad pieredzējušam biedram ir Latvijas pulkveŗ-
leitnanta pakāpe un kadru daļa vairs tā nesaucas, bet
gan - "pārvalde darbam ar personālsastāvu". Vēl avīzēs
pavidējušas ziņas, ka, apmēram, 3 tūkstošiem policijas
darbinieku esot "problēmas ar valsts valodu" un joprojām
trūkst simtiem policistu. Esošie policisti, sevišķi tie, kas
latviski joprojām neprot, brāŗojas ar nelatvieŗu firmām,
piedalās visādās blēdībās un arī noziegumos...

Desmitām reiŗu preses konferencēs augsti policijas
vīri atkāŗtojuši vienu un to paŗu: latvieŗi nenāk strādāt
policijā... Iet gads pēc gada pēc neatkarības, bet nacio-
nālas policijas kā nav, tā nav. Šajā sakarībā interesanti
atskatīties uz okupācijas periodu - kā un cik īsā laikā
krievi radīja Latvijā savu miliciju, kādi bija atlases principi
un vai pēc šādiem principiem sakomplektētiem krievu
milicijas darbiniekiem būtu jāstrādā Latvijas valstī?

Vēl Kurzemē ilgi dunēja lielgabali, kad krievu ieņē-
tajos Latvijas apriņķos vietējo čekas nodaļu un LK (b) P
apriņķu komiteju pirmie sekretāri saņēma šādu rīkojumu-
instrukciju:

"1945. gada 9. janvārī. Steidzīgi. Pilnīgi slepeni.

Tā kā LK (b) P CK 1944. gada 28. decembra biroja
sēdē (protokols Nr. 91, # 2) nolēmis republikā steidzīgi
savākt un atlasīt padomju varai uzticamus cilvēkus dar-
bam milicijā 2000, tad jums personīgi (domāts vietējās
čekas priekšnieks - G. B.) caur partijas apriņķa komi-
tejas biroju jāatlasa... kandidāti nosūtīšanai mūsu rīcībā
apmācīšanai.

Pārrunas ar katru kandidātu atļautas tikai jums (mi-
nēts uzvārds). Jūs nedrīkstāt to uzticēt ne savam viet-
niekam, ne kādam citam, lai izvairītos no mūsu darba
metoŗu atšifrēšanas. Pārruna ar kandidātu drīkst notikt
tikai tad, kad esat pārliecināties par kandidāta atbilstību
mūsu prasībām.

Par darba gaitu informējiet mūs rakstiski 5., 15. un
25. datumā. Pirmo pārskatu gaidī 15. janvārī.

Tautas Iekšlietu komisāra vietnieks, VD pulkvedis
SIEKS. Paraksts."

Latvijas valsts arhīvs, fonds 119, apr. 3, lieta 5.

Interesanta ir šajā dokumentā instrukcija, kādi notei-
kumi jāievēro, izvēloties kandidātus. Varu sacīt, ka tas ir
patiesi titānisks darbs, kas tiek uzkrāts vietējo čekas
nodaļu priekšnieku pleciem. To visu pārskatīt vien aiz-

ņemtu pārāk daudz vietas. Izziņas, dažādi rakstiski apliecinājumi, kas katrs, saprotams, ir slepeni, vien vajadzīgi pusotra desmita, jāizpilda kāds pusducis sīki jo sīku anketu. Gan par sevi, gan... saviem tuviniekiem, atsevišķi un sīki. Visas anketās sniegtās ziņas jāapstiprina ar namu pārvaldes, izpildkomitejas, archīva un citām izziņām. Minēšu tikai dažas pamatprasības. Kandidātus izvēlēties no personām, kas kara laikā atradušās PSRS teritorijā, bet ne vācu okupētā teritorijā. Izvēloties kandidātus no atbrīvotajiem latviešu divīzijas (domāta 43. divīzija, ko saformēja Gorochovecā, Krievijā) karavīriem, nedrīkst pieņemt tādus, kas kādu laiku bijuši vācu okupētā teritorijā, gūstā vai ielenkumā (!). Nedrīkst ņemt nevienu, kas sastāvējis partijā: aizsargi, pārkonkrustieši, sociāldemokrāti, Zemnieku savienības biedri, vanagi, mazpulki un citi. Nevienu no tiem, kas vācu okupācijas laikā represēti, bijuši cietumos, lēģeros, tikuši pratināti vai aizturēti no vācu vai vietējās policijas. Nevienu, kas dzīvojuši ārzemēs, kam radi ārzemēs, vai par kuŗu radniekiem ir kompromitējoši materiāli.

Toreiz katram aprīņķim vajadzēja savākt ap 150-200 kandidātu, un tie to arī pāris mēnešu laikā izdarīja. Vai uz šī fona neizskatās vairāk nekā dīvaina okupācijas varas uzticamo varas kalpu masveidīga palikšana neatkarīgās Latvijas policijā un runas vairāku gadu garumā, ka atrast Latvijai uzticamus cilvēkus ir neiespējami grūti? □

Gunārs Birkmanis, Latvijā

POLITISKO PARTIJU NOZĪME VALSTS DZĪVĒ

Laikrakstu slejās lasām, ka vienīgi "mūsu" partija varēs nodrošināt progresu, saimnieciski-ekonomisko attīstību valstī un sagādāt visiem pilsoņiem labvēlīgus apstākļus pilnvērtīgas dzīves vešanai. Īstenībā tāda ir katra doma, ka tikai viņa pilsoņu sabiedriskās dzīves vadīšana ir garantija veselīgiem un taisniem panākumiem nākotnes progresa rītmā. Jā, tas ir pavisam cilvēcīgi. Taču rezultāti ne vienmēr uzrāda gaidītos panākumus.

Valsts kārtības izveidošana un noturēšana ir pavisam kompleks process, kas prasa visu līdzdarbojošos elementu labu pazišanu un to harmonisku sakārtojumu vienībā. Katram ir sava tiesa taisnības šīnī vienībā, bet tur elementu ir tik daudz, cik aktīvi piedalās valsts dzīves noteikšanā. Skaidrs, ka atsevišķs elements nevar veidot un pārstāvēt valsts pilsoņu kopību vienībā. Vienīgi saliekot šos atsevišķos elementus, atsevišķu pilsoņu idejas kopā, paņemot labāko no katra, varam sagaidīt līdzsvarotu sabiedriskās kārtības augšupeju. Tāpēc arī vajadzīgas partijas, kur katra izstrādā labi pārdomātus projektus, savu interešu labākai pārstāvēšanai. Pēc tam, visām sanākot kopā, mēģina izlobīt to labāko, taisnīgāko, kas atbilst katra interesēm un pieņem attiecīgos likumus to realizēšanai. Kādas partijas svaru nosaka ievēlēto deputātu skaits, kuŗi principā pārstāv pilsoņu nevis personīgās intereses. Tāpēc pieņemtos likumos viņu intereses būs pārsvarā. Tas tomēr nenozīmē, ka mazākuma partijām nav nekāda svara. To balss ir jāuzklausā un labākais jāņem vērā. Arī no opozīcijas partijām. Citādi, nerēķinoties ar minoritāšu partiju domām, iznāk tā, ka, mainoties vadošām partijām, viss, ko iepriekšējā partija darījusi, tiek apdraudēts. Turpinājums valsts dzīvē tiek traucēts.

Par cik vairāk ir mazāku interešu grupu novirzienu vienā valstī, par tik grūtāk nonākt pie lielākiem nacionāliem plāniem nākotnei un sabiedriskai sadzīvei šodien. Stabilitāte nav droša. Tas attiecas uz iekšējo, tā arī uz ārpolitiku. Ar stabilu valstī visi rēķināsies vairāk nekā ar mazāk stabilu. Šādu valdības stabilitāti nosaka partiju skaits parlamentā. Manuprāt, visideālākā būtu divu, visvairāk triju partiju sistēma.

Nav valsts uzdevums nodrošināt katras atsevišķas partijas vai pat atsevišķa pilsoņa specifisku interešu aizstāvēšanu. Galvenais likumdošanas uzdevums ir nodro-

šināt katram pilsonim brīvu, neatkarīgu un nekavētu attīstību savu sapņu un ieceru piepildīšanai, regulēt valsts drošību, iekšējo kārtību un visu, kas skar ārpolitikas jautājumus. Kad tas būs panākts un nodrošināts, katrs pilsonis būs drošs un brīvs savā darbā un ikdienas dzīvē. Nav jāaizmirst, ka valdības vīri ir sabiedrības kalpi, nevis sabiedrība padota valdnieku kaprisēm. Ne jau valsts maksā par visu, bet gan tie, kas naudu "taisa" - nodokļu maksātāji. Arī viņu algas nāk no strādājošo kabatām, ikviena valsts aizstāvēta palīdzība ir saistīta ar maksājumiem no ikviena pilsoņa.. Valdības pienākums ir taisnīga un godīga šo ienākumu sadale. Internacionālais tirgus, labi organizēts un vadīts, ir vēl cits ienākumu avots. Valsts nedrīkst aplikt ar nodokļiem savu maizes devēju tā, ka viņam paliek mazākā daļiņa savas dzīves vadīšanai. Nav attaisnojams stāvoklis, kur valsts vīri dzīvo kā "karāļi" un nodokļu maksātāji - kā kalpi. Tas ir pavisam tālu no demokrātijas principiem.. Nauda nav nekas cits, ka katra darba augļu izmaiņa pret otra darbu vai pakalpojumu. Kad naudu taisa bez naudas, tur sākas spekulācija un ne vienmēr taisna otra izmantošana.

Politisko partiju galvenais pienākums ir izstrādāt savu partijas biedru interešu platformu, kas ievīta valsts kopības Dzīvē (citu partiju interešu lokā), palīdz atrast labāko ceļu visa veikšanai kopības labā. Nav partiju uzdevums vienai otru apkaŗot, bet gan dažādu uzskatu - dažkārt pat gluži pretēju - izkristalizēšana un izvešana kopīgā valsts dzīvē, vienības kuplināšanai un dažādības ievērošanai. Demokrācija savā būtībā nav ne kristīga, ne nekristīga, tā ir cilvēcīga. Tās parādīšanās dzīves realitātē var būt kristīgu principu ievērotāja vai neievērotāja. Var būt kristīgie demokrāti, sociāldemokrāti, kapitalistu demokrāti un vēl daudz citu veidu demekorāti. Visi šie kavificējumi izsaka vairāk demokrātijas principu realizēšanas veidu, neskaŗot demokrātijas istos principus..

Kur otras personas, citu interešu pārstāvju pārliecība nav ņemta vērā, tur nevar būt patiesas demokrātijas, jo cilvēcība savā pilnībā netiek ievērota. Demokrācija var uzplaukt nevien no vadītāju nostājas un to personības. Pie visa ir vajadzīgs, lai tauta, demokrātijas nesēja, būtu apzināti sagatavota tās idejai, to ievēro un par to cīnās. No tā teiciens: "Kāda pati tauta, tādi tautas vadītāji." Apgalvojumam, ka iespējams atrast vienu valsts iekārtu, kur visi būtu apmierināti un laimīgi, nav cita attaisnojuma kā preteksts, lai attaisnotu visas personīgās kaprises. Tas absolūti nav iespējami, bet uz to nepārtraukti tiek ties, pēc tā meklēt, ir katra svētākais pienākums, kā no vadītāju puses, tā no visas tautas. Ja nemeklēsim... neatradīsim, meklējot nezinot, ko meklējam, arī neatradīsim, sūdzoties, nezinot par ko, mierinājums nenāks!

Šeit esmu uzskaitījis dažus demokrātijas izpratnes principus. Tādu var būt pavisam daudz, var būt tik daudz, cik pēc atbildes meklētāju, bet pamats paliek tas pats. Demokrātijas uzdevums ir nodrošināt taisnu, godīgu un neviltotu visas tautas kopības interešu aizstāvēšanu un raudzīties, lai viss tiek pielietots ikdienā, nevis personīgu apsvērumu, bet gan vairākuma labklājības nodrošināšanai un tautas bagātību taisnīgai sadalei. Kā arī vienādām tiesībām un iespējām sasniegt to, pēc kā cenšas.

Dr. Pēteris Casno ✚

GRĀMATA - SPĒKAVOTS

Pārdomas Draudzīgā aicinājuma laikā.

Dāviniet grāmatas savai skolai - savai pirmai skolai! Neaizmirstamie vārdi katram latvietim. Tos pirms daudz gadiem teica prezidents Kārlis Ulmanis. Kā tāla dziesotā skaņa, no kādas skaistas - sendzirdētas dziesmas melodijas - tā katru gadu sevi liek atcerēties skaistais Draudzīgais aicinājums. Aicinājums, ko teica prezidents Kārlis Ulmanis. Šie vārdi mums palīdzēja, palīdzēja mums izdzīvot garos trimdas gadus, jo, neskatoties uz bijušo, grāmata latviešu valodā ir bijusi un būs mūsu

spēka avots. Šodien būtu ļoti svarīgs cits, jauns mudinājums, sevišķi latviešu jaunatnei: "Lasiet latviešu grāmatas, mīļā jaunā audze!"

Mums atkal, paldies Dievam, ir brīva neatkarīga Latvija, bet turpat garie 50 nebrīvības gadi. - gadi, kas vadīti svešu valodu skolās, ir nenoliedzami atstājuši iespaidu uz mūsu jaunatni - lasīt grāmatas angļu valodā. Liela daļa mūsu jauniešu grib ļoti palīdzēt Latvijai un jau darbojas atkal dažādās dzīves nozarēs mūsu dzimtenē., kur vērtīgais grāmatu klāsts, tieši no nacionāli domājošiem rakstniekiem un dzejniekiem, tika iznīcināts, grāmatas vienkārši sadedzinot.

Mēs varam priecāties, ka, neskatoties uz garajiem verdzības gadiem, mūsu dārgajā dzimtenē ir jau laikraksti, arī garīga satura, un, protams, tagad ar grūtībām var jau izdot grāmatas. Tautieši jautājuši - ko lai darām ar savām personīgām mājas bibliotēkām šeit. Mums, latviešiem, grāmata ir tik mīļa, ka kapitāldarbi, ievērojamu autoru darbi latviešu valodā dažā mājā ir ne tikai desmitos, bet simtos. Es atbildu - "Sūtiet uz Latviju!"

Dāvināsim grāmatas ziedu, smaržu, dārgu dzērienu - pat zelta un sudraba vietā - dažāda veida jubilejās un piemiņas brīžos!

Tās būs lielākās, skaistākās dāvanas mūsu jaunai paaudzei dzīves pārbaudījumu un dziļu pārdomu un klusuma brīžos, reizē viņi dāvinātājiem par to vēlāk būs ļoti pateicīgi. Laba grāmata ir lielākais, labākais un tuvākais draugs tās lasītājam.

E. Aika-Gaigala, Bafalo, ASV

OKUPĀCIJAS MŪZEJS RĪGĀ

Prof. Dr. P. Lazda stāsta par Latvijas 50 gadu okupācijas mūzeja izveidošanos Rīgā.

Grandrapidos Draudzīgo aicinājumu atzīmēja 6. februārī. Atceri rīkoja Latviešu biedrības dāmu pulciņš, kuŗa priekšniece L. Tarbunas pasniedza biedrības valdei un bibliotēkai aploksni izlietošanai grāmatu iegādei vai kādam citam kultūrālam pasākumam..

Par Latvijas 50 gadu okupācijas mūzeja izveidošanos stāstīja Viskonsinas universitātes Oklērā (Eau Claire) prof. Dr. P. Lazda, kas Grandrapidos pavadījis zēna un jaunības gadus un uzsācis kāpienu zinību kalnā. Tagad klausītāju priekšā stāvēja nobriedis vīrs, zinātnieks un vēsturnieks. Runāja profesionālā līmenī, nosvērti, loģiski, saistoši, ieinteresēja klausītājus.

Vispirms, viņš nedaudz pakavējās pie Draudzīgā aicinājuma, tad pievērsās Latvijas, resp., Baltijas valstu stāvoklim pēc II pasaules kara, kas rada nereti sarežģītas problēmas starptautiskā mērogā. Tādēļ Rietumu valstīs dažkārt nelabprāt grib mums palīdzēt risināt jautājumus, kas tām ir neērti.

Tālāk P. Lazda pakavējās pie 50 g. okupācijas mūzeja izveidošanas Rīgā pēdējo pāris gadu laikā, kas, ja tā var izteikties, viņa paša iecerēts un izauklēts, kaut gan viņš sauca vārdā vairākus citus, kas bijuši palīdzīgi šo pasākumu veidot. Daudz jau šinī virzienā paveikts, kaut darāmā vēl daudz. Tas rādīs postu, kādu nodarījusi padomju vara mūsu zemei un tautai, visā kailumā, aizvadītos 50 gados, apstādinot tās augšanu un augšupeju. Mūzejs paudīs bezbailīgi un objektīvi visu, ko tauta pārdzīvojusi, jo sevišķi, kad risinājušās noziedzīgās cilvēku deportācijas un bojā eja padomju soda nometnēs. Visas šīs zvēriskās izricības un rezultātus varēs vērot ne tikai pašu zemes ļaudis - videjā un jaunā paaudze, bet arī ārzemnieki, ciemiņi, žurnālisti, valstsvīri un citi. Šī mūzeja vajadzībām joprojām vāks materiālus, liecības, foto uzņēmumus, priekšmetus utt. Tos rādot, būs iespējams atspēkot nepareizi paustos apgalvojumus, kuŗus dažkārt izplata nelabvēļi, pat naidīgas aprindas. Šinī virzienā jāsadarbojas vienoti un pastiprināti, lai ātrāki tiktu pie īstas brīvības un neatkarības un tauta varētu baudīt vieglākas dienas. Daudz grūtumu vēl priekšā. Vaja-

dzīgi līdzekļi visdažādākajām vajadzībām, kādēļ P. Lazda aicināja atbalstīt šī mūzeja fondu ar ziedojumiem.

Noslēgumā skatījām slīdītes un video lentu un bija arī jautājumu un atbilžu periods.

Valters Zirnis, ASV

JAUNUMI ŅUJORKAS METROPOLITENA OPERĀ

Operas izrādi varētu definēt kā lugu, kuŗas tekstu aktieŗi dzied orķestra pavadījumā. Teātrī lugas teksts ir viena no svarīgākajām priekšnesuma sastāvdaļām. Operu izrādēs teksts, diemžēl, nepelnīti nokļuvis maz ievērota pabērna lomā. Pat ar izcilu dikciju izdziedātu tekstu dažkārt ir grūti saprast dažādu akustikas vai citu iemeslu dēļ. Turklāt operas nereti izpilda oriģinālvalodā, kas klausītājam var būt sveša. Rietumu opernamos pirms izrādes parasti var iegādāties brošūriņu ar libreta tekstu divās valodās, taču izrādes laikā skatītāji zāles tumsā to tik un tā nevar saburtot.

Vairāki Eiropas un ASV opernami, ieskaitot Ņujorkas Pilsētas Operu, jau kopš vairākiem gadiem libreta tekstu vai tā tulkojumu vietējā valodā projicē uz skatuves augšmalas, vīrs proscēnija, kur to ērti salasīt, nenovēršot skatu no skatuves notikumiem. Kā katrs jauninājums, tekstu projicēšana sākotnēji izraisīja uzskatu sadursmes. Konservatīvi opermīļi sūdzējās, ka tiek lauza tradīcija un traucēts izrādes baudījums. Vairums klausītāju tomēr ir gluži pretējās domās. Projicētie titri nevien atklāj zīmīgas teksta nianses, bet ļauj arī pilnībā novērtēt komponista atjautību to mūzikālajā apspēlē. Klausītāju baudījums nevis zaudē, bet iegūst papildus dimensiju.

Līdz šādai atziņai beidzot nonākusi arī konservatīvā Ņujorkas Metropolitena operas vadība. Šī operas nama iekšējais iekārtojums ir tāds, ka vīrs proscēnija projicēts teksts nebūtu saskatāms no visām klausītāju sēdvietām. Tādēļ operas apmeklētājiem tiks piedāvāts īsti mūsdienīgs risinājums - libreta tekstu tie varēs lasīt mazu datorīņu ekrānos, kas piestiprināti pie priekšējā krēsla atzveltnes.

Ekrāniņus varēs pēc izvēles ieslēgt vai izslēgt. Tiem sānos būs īpaši gaismas filtri, lai netraucētu blakus sēdētāju. Vēl ir atrisināmas vairākas tehniskas problēmas, bet jau nākošajā sezonā būs sagatavoti piecsimt ekrānu modeļi, kuŗus ģenerālmēģinājumos piedāvās abonentu novērtēšanai. Jāpaskaidro, ka uz ģenerālmēģinājumiem Metropolitena opera uzaicina Operas Ģildes biedrus, kas bez kārtējās biedru maksas devuši arī lielāku ziedojumu operas darbam.

Neoficiālā Metropolitena operas klausītāju aptaujā 80 procenti izteikušies par labu plānotajam jauninājumam.

Par to sajūsmā ir arī pazīstamā dziedātāja Beverlija Sills, kas pēc veiksmīgas dziedones karjēras darbojas kā Ņujorkas Pilsētas Operas ģenerāldirektrise un tekstu projicēšanu vīrs proscēnija tur ieviesa jau 1983. gadā. Sills'a tagad ir Metropolitena operas valdes locekle. Viņa saka - pat neskaitāmas reizes redzētajā Pučīni **Bohēmā** bijis amizanti no projicētajiem titriem uzzināt, ka Marčelli glezno - Sarkanās jūrās ainavu. □

Biruta Sūrmane,

Radio Brīvā Eiropa, Ņujorka, ASV

Gunārs Freimanis

"balts sniedzīņš snieg..."bet velti sniedz
uz skujiņām uz bērna miegu
jo kamēr svešnieks elpot liedz
ir grūti sirdī atrast prieku
kas nomocīts tas neatdzims
jo lodes nemēdz pārtraukt skreju
vai kādreiz tautas sāpe rims
vai tauta atgūs liksmu seju?

Šī liksmība bij tad kad valsts
sev kaldināja saules gaitu
ir Ziemas svētki sapņi kalst
un velti meklēt liksmu smaidu

1993. g. dec.

Jo vairāk tas mainās...

Slimnīcas gultā guļot, smagi ievainotais 31 g. v. Eids Salehs Jahalīns atzinies, ka pats sev nospridzinājis kājas Jordānas Zarkas pilsētās plikņu ķīnīti: saņēmis reliģisku fanātiku \$ 50 prēmiju, viņš novietojis bumbu zem centrālā sēdekļa, 'lai no neķītrām parādībām palīdzētu attīrīt sabiedrību', bet tad tomēr aizrāvēis izrādē un palicis sēdot tieši uz vietas... (Valdība, toties, meklē 'polītiskos', jo filmu bija paredzējis apmeklēt kāds 'augstāks virs'.)

Re, tādus terroristus! Ja mēs tik varētu pierunāt pāris serbu varoņus paspēlēties ar minām... Ja tie krievi, kas ražoja sprāgstošās spēlmanīņas nometšanai afgāņu bērniem, tāpat truli nozagtu kādus dučus surplusa un iztirgotu pašmāju bazārā...

Ēģiptes muzeju direktors Mohameds Salahs, iztīrējot seno faronu mūmiju izstādes plānus, teicis: "Tās ir lielas personības, un mēs ceram tām piešķirt tieši visvairāk iekārto - mūžīgu dzīvošanu."

Hm, Salaham lieli spēki gan. Varbūt tos varētu izmantot pirms 5 gadiem 14. februārī uz nāvi (fatva) notiesātais Salmāns Rašīdījs. Nelaimīgo autoru Irānas parlamenta vadonis, mulla Ali-Akbārs Nateks-Nurī, nosaucis "dzīvais mirušais". Hm un hm! Vai viens tāds jau kaut kur...?

Tas tomēr vēl nekas. Krietni kultūrālāka (!) zemē, Krievijā, Dņepropetrovskas pilsētā - istas ziņas!

Vienmēr bijis skaidrs, ka, kād 'suns iekož cilvēkam', nekādas ziņas nav. Tāda ir suņu daba, it īpaši, ja cilvēks ir pastnieks. Bet nu evolūcija situācijai jaunai, augstu vilni: kādā parkā vilka suns vārdā Elsa, apostijis stipri iereibušu virieti, bet šis uzreiz - meties sunim virsū un nikni pārkodis tam kaklu.

Tās jau ir ziņas: 'cilvēks iekož sunim'. Re, drošs kandidāts Žirinovska jaunās 'kārtības' gvardei.

Kultūra robežas nepazīst. Miermīlīgā Ungārijā piedzīvo no Zagrebas pārbēgušu gangsteru un mafiosu karus - ielās sit un slepkavo pat Staļina laikos neredzētos apmēros. Iekšlietu ministrija pieklājīgi min, ka varbūt 'civilizācijas apstākļi drusku notrulinājuši bēgļu cieņu pret kārtību, tiesībām un cilvēka dzīvību'.

Nu jā, 'drusku' gan - ar nemītīgu narkotikas un ieroču pārvešanu, iztirgošanu, automašīnu zagšanu, meiteņu 'izīrēšanu', 'drošības naudas' iekasēšanu utt. Līdzīgi strādā krievu mafijas, t. s., 'ārzemju nodaļas' Vācijā, ASV (it īpaši Ņujorkā) un Kanadā. Šīs 'eksportpreces' apgrozību tagad sāk uzmanīt īpašas policijas vienības.

Tātad - 'bēgļi' ir visādi. Ir daudzi, kas knapi ar pliku dzīvību tikuši cauri. Ir bijuši 'drošības sargi', krimināli un mafiosi, kuriem tagad paveģas jaunas, plašas iespējas (Vienam vaicāts - vai tad no šejienes, resp., rietumu policijas nebaidies? Atbilde: mīļais, pēc Gulaga par to var pavīpsnāt.). Krievijai noteikti nebūtu nekādas naudas 'krīze', ja šo 'biznesmeņu' izsūktie \$ 20 miljoni atgrieztos mājās no Šveices bankām. Un ir arī monstri: Vācijā nupat arestēts kāds serbu koncentrācijas nometnes vadītājs, galvenais sitējs. Arī, vot - 'bēglis'.

Vai nav kuriozi, ka uz rietumiem bēg visi, kas var - un, ka ņemam pretī i labus, i sliktus gandrīz bez domāšanas?

Ā, bet ne vienmēr. Ne visur.

Parīzē 24 g. v. Fabjēne (Fabienne) Brisē (Bricet) iemīlējās un gribēja apprecēt algēriešu studentu Ahmedu Helifa (Khelifa). Jāpilda visādi papīri. Izrādās, ka Helifam notecējusi uzturēšanās atļauja. Ņemts ciet, iemests čokā, izklausināts un nedēļas laikā deportēts atpakaļ uz dzimto zemi. Nelaimīgā Brisē sekojusi - precēsies otrā galā. Bet tur, savukārt, viņai nedod uzturēšanās atļauju - jo nav precējusies ar algērieti. Šachisti saka: zugzwang. Nav vairs iespējams gājiens ne uz vienu, ne otru pusi..

Francijā jauktās laulības 1986. g. bija 23,200, bet 1991. g. - 30,500. Sauklis iekrāsots Parīzes 'metro' pietātes sienā: 'Paris: la poubelle raciale du monde' - 'Parīze: pasaules rašu miskaste'. Sabiedrība uztraucas. Iekšlietu ministrs Čarlzs Paskva (Pasqua) deklarējis, ka Francija būs 'nulle imigrācijas zeme': nelegālus migrantus 'deportēs ar mašīnām, kuģiem un lidmašīnām, cik vien ātri iespējams'. Ārā! Raus!

Kultūrālā Francija, 'brīvības, vienlīdzības, brālības' matuška... vai tad, šo stāju vērojot, Latvijai būtu īpaši jāuztraucas par kaut kādām tur krievu migrantu 'tiesībām'? Vai tās ievēro Žirinovskis, solīdams Baltijas pierobežā norakt atommēslus (Labi, labi - nepiešķirsim vecim loģisku domāšanu!)?

Nē, mīļie. Franči pat apņēmušies bloķēt Eiropas 'svešu zivju' importu. Zvejnieki bezkaunīgi demolē tirgus ēkas, tramdina ministrus. Ka tik mājniekiem ērtāk, patīkamāk - nost visus cēlos 'liberāļu' principus.

Lai parauj to 'kopību! Mūsējais - mūsējiem. Un vai viss tas neskan kā atbalss diezgan labam lozungam: 'Latviju - latviešiem!'

Paralell, 'New York Times' piesardzīgi vaicā - vai sporta kedu ražotājiem ('Nike', 'Reebok' u. c.) nevajadzētu sameklēt mazdruscīn sabiedriskas atbildības? Lieta tāda: pāri Džordana vai citas 'zvaigznes' botes - pie \$ 100 rietumu veikalā - Indonēzijas vergu fabrikā (dienas alga - \$ 1,50) izražo par \$ 6,50. Peļņa - obscēna. Džordāna \$ 20 miljonu sludinājumu prēmija vien - vairāk kā visas fabrikas visu strādnieku gada alga kopā!

Šitādu bezprincipu dizainu un pārdošanu, draugi, arī manām ārzemju politikā. Neliekamies zinīs par Žirinovski, Austrumeiropu, Tibetu, Kambodžu, Ķīnas pārkāpumiem, Bosniju, kurdiem, utt, utt.

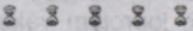
Ka tik mums ērti.

Bet starplaikā bijušie vergi turpina ražot ieročus - un ir gatavi tos pārdot jebkuram... tā imperialistiem sagādājot nepārtrauktas galvas sāpes. Izraisot niknas reakcijas, rājienu.

Polijas Gliviče fabrika parakstījusi 300 tanku pasūtījuma līgumu ar Siriju - bet spiesta to stripot pēc 'zvana no Vašingtonas'. Tāpat čehi spiesti atsaukt radara iekārtu un specmotoru darījumu Irānā. Poļi nedrīkst pārdot helikopteru daļas un Kalašnikova modeļa patšautenes Burmai. Slovākus un bulgārus strosto sakarā ar T-72 tanku modernizēšanu bijušās padomijas 'klientu' zemēs. Visas Austrumeiropas reiz padomijas arsenāla - 'sīko ieroču' ražotājus apvaino pie 'etnisku konfliktu bruņošanas'. Un tā joprojām. Kamēr paši - tirgojamies atspērdamies.

Bet, dāmas un kungi, kvēlie 'demokrati', kur palikusi Jūsu uzmanība un palīdzība - tā, kas šo izvaroto pagastu atkal pievērsīs miera ceļam? Laiņi lūdz!

Juris Mazutis

**POLICIES AND REALITIES -
Minorities in the Baltic Republics**

**by Ojars Kalnins, Ambassador to the United
States for the Republic of Latvia
February 5, 1994, Toronto, Ontario**

In any presentation of the minorities policies of the Republic of Latvia, it is first necessary to place Latvia into its proper historical and political context. Latvia is not a newly independent state that was recently forged from the former Soviet Union. Nor is it country like France or Great Britain with centuries old laws and traditions, and an established demographic pattern to build on.

Latvia is both old and new, a nation in transition. It is democratic republic which legally came into existence in 1918, much the same way many of today's sovereign nations were born. At its birth it was the nation of a distinct, homogenous people, built upon a common culture, language and social experience. People, who in 1918 recognized their right to political autonomy and a state of their own. This desire of the Latvian people to forge their own unique state was in turn recognized by the world community.

But Latvia's fate, like that of its Baltic neighbors, Estonia and Lithuania, has been unique in that its natural development as a nation-state was brutally and abruptly halted by the Soviet invasion and occupation of 1940.

I would like to begin this presentation with a premise, namely, had not Latvia been invaded and demographically altered by the Soviet Union these last 50 years, there would be no question about minorities in our country. It is somewhat ironic, but not all that suprising, that the so-called "minority problem" in Latvia has been created, either in perception or in fact, outside of Latvia. In one sense, I believe the evidence will show that there is no "minority problem" in Latvia at all. There is indeed a social problem in Latvia, namely the uncertain status of nearly 600,000 former Soviet citizens who are now technically stateless. These people may be in a political limbo, but they are not a traditional minority. Their problem was created, and is being kept alive by two different governments in Moscow. It was created by a Soviet Communist government headed by Joseph Stalin in 1940, and continues to be exacerbated by a Russian Federation government headed by Boris Yeltsin.

During Latvia's independence between 1918 and 1940, and even in the centuries before that, Latvia always had a sizable minority population. Nearly 23 % of Latvia's population was Russian, German or that of other ethnic groups. During independence, these minorities lived side by side with the indigenous Latvian population and enjoyed full human and civil rights.

Between 1940 and 1991, the Soviet government sent hundreds of thousands of Soviet citizens into the occupied territory of Latvia. At the same time, hundreds of thousands of Latvia's citizens were either killed, deported or otherwise forced out of Latvia. This was both an invasion and a systematic resettlement of a sovereign country. During this half century of illegal occupation, Latvia's demographic balance was radically and artificially altered.

In 1990 Latvia declared its intention to restore its independence and in 1991 that independence was fully restored. With that, Latvia restored its constitution, its laws and its citizenship policies. Just as during its first period of independence, the restored Republic of Latvia

embraced policies that forbid discrimination against minorities or ethnic groups. For example, the Supreme Council of the Republic of Latvia passed a law on March 19, 1991, which states, "*Republic of Latvia residents are guaranteed, regardless of their nationality, equal human rights which correspond to international standards.*" This same law also guarantees to "*all permanent residents in the republic, regardless of their nationality, equal rights to work and wages*" and adds that "*any activity directed toward national discrimination or the promotion of national hatred is punishable by law.*"

In addition, the Latvian law on citizenship, first passed in 1919, was renewed by resolution in 1991. The September 1993 report by the staff of the Commission on Security and Cooperation in Europe, entitled "Human Rights and Democratization in Latvia", states, "*The principle of this resolution was citizenship, not ethnicity; non-Latvians who were citizens of the interwar Republic of Latvia had their citizenship reinstated; though available figures vary, and sometimes widely, these people together with their descendants number between 300,000 - 500,000. On the other hand, some 30,000 - 40,000 ethnic Latvians who were not citizens did not obtain citizenship.*"

Allow me to repeat those figures: following the restoration of Latvia's independence in 1991, over 300,000 non-Latvians, mostly Russians, had their citizenship restored, while over 30,000 ethnic Latvians did not. This is a fact which should put to rest once and for all any claims that Latvia has denied citizenship to ethnic Russians, or bases citizenship on ethnicity.

The issue at hand, therefore, concerns the 600,000 or so former Soviet citizens who now reside in Latvia. It has been claimed that Latvia has disenfranchised these individuals. But if anyone has disenfranchised them, it is the Soviet Union. These individuals entered or were born in Latvia as Soviet citizens. They did not recognize Latvia as an independent state, they did not emigrate into a country they recognized as Latvia, and had no intention of becoming Latvian citizens. They were Soviet citizens. The moment the Soviet Union ceased to exist, they lost their citizenship and became stateless.

Like millions of others who have endured hardship as a result of both the creation and eventual dissolution of the Soviet Union, these individuals now face an uncertain political status. But they have a choice. All of them have a right to apply for citizenship in the country of their choice. If they so choose, they can become citizens of Russia, Ukraine or Belarus immediately. If they do so, they can remain in Latvia as permanent resident immigrants. Canada, the United States and most every other democratic country in the world has a substantial population of resident aliens, who enjoy the same basic human rights as citizens. Those former Soviet citizens who would choose Russian or other citizenship and wish to remain in Latvia can do so. Their status would be no different than that of a landed immigrant in Canada.

If, however, these former Soviet citizens wish to become citizens of Latvia, they will also have this opportunity. The Latvian parliament is presently deliberating over a draft naturalization law which will set the conditions for the acquisition of citizenship. Once this law is passed, every permanent resident of Latvia will have an opportunity to apply for citizenship. But until then, these stateless individuals will continue to enjoy the same human rights as Latvian citizens. As I mentioned earlier, Latvia's laws do not allow for discrimination against any ethnic group, regardless of their citizenship status.

The discussion of minority rights in Latvia has been muddled, perhaps intentionally, by the Russian

government's insistence on equating **human rights** with **political rights**. But these are two very distinct and separate issues. During the last three years, the Latvian government has invited and welcomed every conceivable international organization and/or human rights group to come to Latvia and determine the situation for themselves. Numerous fact-finding missions have been sent by the Secretary General of the United Nations, CSCE, and Council of Europe. All have concluded that there are no systematic human rights violations in Latvia. The United States government has done its own evaluations and reached the same conclusions in its annual State Department Human Rights report. Last week, Latvia's Foreign Minister Georgs Andrejevs led a delegation of Latvia's parliamentary leaders to Washington, D. C. where they met with President Clinton, Secretary of State Christopher, NSC Director Anthony Lake and other U. S. Officials. We were repeatedly and consistently told that the U. S. does not believe there are human rights violations in Latvia. This fact has been conveyed to the Russian government during every meeting the US has had with Russian officials.

Nevertheless, Russian officials insist on accusing Latvia of human rights violations. What evidence do they offer? Last year, for example, the US Department of State received a complaint from the Russian government, in which Latvia was accused of violating the human rights of retired Soviet military officers. The specific charge? That these retired military men were being forced to pay for the use of public transportation in Latvia. Under Soviet law, retired officers could ride the busses for free. Independent Latvia, however, does not have such a provision, and asks all its residents - including retired Soviet military - to pay for the privilege of riding a bus. A bus token costs 4 santims - that's about 7 cents. This is what Russia views as a human rights violation.

Russia has also claimed that ethnic Russians are being put out of work in Latvia. Yes, this is true. Factories are indeed closing down and workers are going on unemployment. Are ethnic Russians among those losing jobs? Yes. Largely because these factories were built by the Soviets and staffed by Soviets - mostly ethnic Russians - to serve the Soviet economy. But there is no longer a Soviet economy and many of these factories can no longer economically justify their existence. All employees, regardless of ethnicity, face the same prospect of unemployment. But many of these factories depended upon Russia for their raw materials and supplies. It is Russia's decision to end their relationship with these factories that is putting ethnic Russians out of work in Latvia.

As you may know, the United States has allocated \$ 160 million to build housing for Russian military leaving the Baltic States. This project is on hold because the U. S. is encountering great difficulties, including corruption and incompetence, in Russia and cannot realize this project effectively. Latvia has offered its own construction companies, many of them employing mostly ethnic Russians, to build this housing. By doing so, we feel we can not only expedite this project but also provide employment to our ethnic Russian community. But US legislation requires that this money go to Russian companies. Were Russia to request to the US that the Latvian companies participate in the construction, this provision could be overridden and both Russian officers and workers could benefit. But Russia has declined to do so.

Russia's highly publicized concern for the welfare of ethnic Russians in Latvia also falls short in another area. There is an ethnic Russian organization in Latvia called "Roots", which seeks to promote the repatriation of

ethnic Russians to Russia. Clearly many patriotic Russians would like to return to their homeland but cannot do so because of financial constraints and reported housing shortages in Russia. To date, the Russian government has done nothing to assist their countrypeople in Latvia in this regard. Rather than welcome their countrypeople home, the Russian government is insisting that they remain in Latvia and acquire Latvian citizenship. To me, this suggests a motivation other than the welfare of the ethnic Russians of Latvians.

Interestingly enough, under pressure from the Russian government, the debate over minority rights in the Baltic States has actually begun to shift in a significant way. In the face of overwhelming evidence that there are no human rights violations in Latvia, some human rights groups have begun to redefine the concept of human rights. They have begun to claim that citizenship itself is a human right. I am not a legal scholar and do not wish to undertake this complex argument here, but can with some assurance state that this shift is somewhat unprecedented, controversial and were it to continue, could threaten the sovereignty of every democratic nation.

Traditionally, the sovereignty of a nation is based upon three factors: its territory, its citizens and a government, elected by the citizens, to effectively control that territory. Until now, the requirements for citizenship in any country were always viewed as something which the government, and the government alone, could determine. To my knowledge, there is nothing in any international human rights covenant which sets forth a universal norm for granting citizenship. Nor is there a sovereign country on this globe whose citizenship laws were created by someone other than government of that country.

Nevertheless, under pressure from the Russian government, there are groups which would like to dictate to Latvia what its citizenship laws should be. I think this sets a dangerous precedent, for were these groups to succeed, every nation, including Canada and United States, could come under pressure to change its citizenship laws to please some pressure group.

For example, the New York-based Lawyer's Committee for Human Rights has urged Latvia to adopt a naturalization law, known as the "zero option" which would grant automatic citizenship to all permanent residents of Latvia. Among its arguments, is the assertion of reasoning that Latvia should give weight to an individual's "link to his community" and "nationality" links. If this line of reasoning were taken to its logical conclusion, then it would become clear that a majority of the ethnic Russians living in Latvia should become citizens of Russia, not Latvia.

Let us take, for example, the approximately 60,000 retired Soviet army officers, who along with their families and former KGB and Soviet Communist Party officials, represent nearly 200,000 presently "stateless", but permanent residents of Latvia. For most of these individuals, Latvia never represented a "community". Most never even recognized the existence of Latvia. The "community" to which they were linked was the Soviet Union, the Soviet State, the Soviet military and Soviet Communist Party apparatus. Throughout their residency in Latvia they read Soviet newspapers, watched Soviet TV and listened to Soviet radio. For most, their language, culture and identity was ethnic Russian. They knew more about Moscow - because this was their only source of information - than they knew about Riga, their physical place of residence. Many viewed Latvian statehood as an anathema to their own interests. It is therefore no surprise that between 1988 and 1991 many

of these retired army officers and Party officials made up the bulk of the anti-Latvian independence movement. They actively opposed Latvia's independence because their interests, identity and community were Soviet and Russian. Any prescription for a "zero option" citizenship law would have the effect of automatically conferring citizenship upon individuals who are directly opposed the independence and sovereignty of Latvia.

If indeed, as the Lawyer's Committee for Human Rights states, citizenship should be accorded based on one's links to the community, the Russian government should be making every effort to grant these former Soviets Russian citizenship, for Russia has claimed it is the legal successor of the Soviet State.

I would like to end this presentation as I began, with an attempt to put this issue into a broader perspective. First of all, as numerous international organizations have already determined, there are no violations of human rights in Latvia. There is, however, a controversy over the future political rights of presently stateless, but formerly Soviet citizens.

Some have agreed that Latvia does indeed have the legal right to set any citizenship law it wishes, but have urged the Latvian parliament to adopt a more liberal law for purely practical and political reasons, namely so as not to antagonize Russia. This is like telling the victim of a burglary to donate some of his belongings to the thief, to avoid angering him into a later reprisal. We are told we have a right to do as we see fit, but that it would be most prudent to see it Russia's way.

But Russia's antagonism has many motivations, including internal political concerns. That antagonism also rises and falls in direct relation to the response of the international community. If the international community indicates a willingness to appease Russia on this issue, Russia's pressure on Latvia will increase. In effect, the international community will enable Russia to dictate Latvia's citizenship laws.

On the other hand, were the international community to make it clear to Russia that it will not be appeased on this issue, Latvia will be able to pursue the legal, just and fair policies which protect all its residents, as well as, its own security.

And this is the perspective I would like to leave you with. Latvia, like all the once occupied states of the former Soviet Union, is in a very difficult and delicate transition period. While academicians and legal scholars can talk about abstract principles under ideal conditions, Latvia must deal with very real issues under very dangerous and difficult conditions.

Our people and nation have barely survived a brutal and destructive 50-year occupation. The Latvian people, culture and language were on the verge of total annihilation. It will take years, perhaps decades, to undo the damage of this occupation. That damage goes beyond Latvia's physical environment or infrastructure, but has opened wounds in the very social, political and psychological fabric of our nation. Under ideal conditions, it would take years to stabilize our institutions to secure the restoration of our democratic system.

But the conditions are far from ideal. Over 12,000 armed Russian troops still occupy Latvian soil. Former Soviet KGB officers and other enemies of our state continue to operate freely on our territory. Where logic would dictate that we remove these avowed enemies from our land, Russian authorities are demanding that we give them Latvian citizenship and empower them to take part in the very government they are trying to destroy.

Some have said we exaggerate the internal and external threats to our countries. Yet each week, voices in Moscow speak openly of Russian spheres of influence, armed intervention in the near abroad and even the restoration of the former Russian empire. And it is not only radicals such as Vladimir Zhirinovskiy who echo these threats to our nation.

This Symposium is entitled "Policies and Realities". I have presented some of the policies of our government and can anticipate presentations later this day which will point out some of the shortcomings in the implementation of these policies. We are well aware of these shortcomings and are working with our friends in Europe and North America to rectify them. But the reality of Latvia today is that 50 years of occupation cannot be undone in 3 years of restored independence. Our present government is less than one year old. Our institutions and ministries are being formed and rebuilt, in many cases, from scratch. Our judicial and security agencies are undergoing profound growing pains and should be expected to make mistakes.

During the last year one Latvian government agency - the Citizenship and Immigration Department - has been criticized for improprieties concerning the manner in which it implements Latvian law. Subsequently, the head of this department was dismissed by the Latvian government and the activities of this department are being investigated. We are attempting to deal with this and other problems in good faith. I believe, and I think most will agree, that our policies are sound and fair. The reality is more complex. It will take time, patience and the help of our friends to bring this reality into line with our policies.

To those who question our good faith in this, I ask you to consider Latvia's task from a Latvian perspective. There is only one place in the world that ethnic Latvians can call their homeland. Approximately 1.5 million ethnic Latvians live there, on 24,000 square miles of land. We are not many, and our land is not large. But it is all we have, and we ask for nothing more. To our east is a nation of 150 million Russians living on 7 million square miles of land. It would be suicidal for us to do anything to antagonize or threaten this huge and powerful neighbor. But by the same token, we see no reason why this huge nation should wish to interfere with us.

The Russian culture is an old and great one, and is now on the doorstep of finally realizing the fruits of freedom, democracy and prosperity. It has more than enough land and resources to fulfill its promise. If the Russian government is truly concerned about the welfare of the Russian people and culture, it should focus its energies on Russia itself, and maximize the opportunity for loyal Russians to become an internal part of Russia's future.

Latvia threatens no one. Not its neighbors, not its minorities, nor even those who threaten the very existence of our state. All we ask is the opportunity to restore our land, our state and our society to the best of our abilities. Those who wish to be a part of our society, partake of our culture, obey our laws and share our commitment to Latvia's future, will always be welcome in our land. Together, we hope to build a brighter tomorrow, not only for Latvia, but for the entire global community of which we hope to be an integral and invaluable part.

◆ Presentation to the AABS Canadian Committee and Chair of Estonian Studies symposium.

Contributions, comments to this section are most welcome. Ed.

Published January 26, 1994

I am writing in regard to the article Latvia Not Majestic Place Of Parent's Dreams, by Dana Milbank (Jan. 8). I am a Canadian citizen born of a Latvian mother who does not remember anything of her early childhood in Latvia. I have been living in Riga for 5 years now. During this time I have witnessed two coups d'état and a country regain its independence.

Although Mr. Milbank touched upon valid concerns, he missed the essence of life in Latvia. It sure beats the blantly humdrum (although comfortable) life I left in Toronto. I found his article much too negative to reflect the Latvia I have grown to know and love, even with its down side. Latvia is not a developing country. It is a recovering one. Riga has become a cosmopolitan little European city, bustling with energy and excitement, yet with that edge of unpredictability. When dining out in Riga, one never knows who might be at the next table - be it the foreign minister, a pop star, a thug (alias young entrepreneur), the local taxidermist or that long-lost Latvian girl from Saudi Arabia who I went to Latvian camp with in Michigan.

Uve Hodgins, Riga, Latvia

☒☒☒☒ VĒSTULES ☒☒☒☒

ATKLĀTA VĒSTULE
Latvijas Valsts prezidentam
Guntim Ulmanis kungam!

Cieniet tautas varoņus! Tas vēl Latvijā nav isti nostiprināts jēdziens. Nav vēl isti skaidrs, kas tas tāds ir.

Vai cilvēks, kas cīnījās Sarkanarmijā vai Latviešu leģionā? Mūsu nacionāli domājošo trimdinieku uzskati, ka šie jēdzieni vadības līmeņos ir sajukuši. Ja kautkur Tēvzemē uzceļ Latvijas aizstāvjiem pieminekli, tad tas ir nācis no pagastos ieinteresēto puses, ne no valdības.

Mani un daudzus citus līdzīgi domājošus Latvijas pilsoņus ārzemēs sāpina, ka vienam no lielākiem latviešu patriotiem, cīnītājam par latviešu tiesībām, nelaiķim **Gunāram Astram** vēl arvien nav veltīta nepieciešamā atzinība viņa piemiņas nostiprināšanai Latvijas valstī.

Šim drosmīgam latviešu tautas un tiesību aizstāvim **bija stāja, drosmē un skaidra vīra valoda**, publiski pateikt acis KGB sūdzības uzturētājiem, kā arī okupācijas varas ieceltiem tiesnešiem, kas sodīja Gunāru Astru un kas, diemžēl, vēl šodien ir pie varas.

Gunārs Astra neklānījās un nelocījās komunistu vai viņu rokas puišu - kangaru priekšā. Ar savu stingro nacionālo stāju un drosmi iepretim nelikumīgajiem mūsu zemes okupantiem, viņš iemeta uguns dzirksti pārējos latviešu patriotos. Verdzinātā latviešu tauta viņa bezkompromisa cīņu par latvisku Latviju augsti novērtēja. Ar savu stingro un nelokamo stāju un drosmi Gunārs Astra ieguva **lielāko cieņu un atzinību no tautiešiem Latvijā un trimdā, kāda nav nevienam ne Latvijā, ne ārzemēs**. Šī lielā patriota teiktos vārdus tiesas zālē vēsturiski ierakstīs zelta burtiem Latvijas vēsturē. Skatieties filmā no Latvijas, Gunāra Astras bērēs redzams liels ļaužu pulks, pēc esošām ziņām, 5,000, kas viņa kapu aizbēra kailām rokām. Tas tik parāda atzinību un mīlestību lielam cīnītājam.

Ar šo mēs, nacionāli noskaņotie Latvijas pilsoņi ārzemēs, lūdzam Jūsu gādību, kā augstākam Latvijas vadītājam izkārtot un nosaukt Gunāra Astras vārdā kādu no augstākām mācību iestādēm, piemiņas laukumu, bulvāri vai kādu no Rīgas galvenām ielām. Ar niecīgu piemiņas plāksnes pielikšanu nepietiek! Tā ir gaužam maza atzinība šim lielajam latviešu patriotam, mocekļa ceļa aizgājējam - varonim, kas atdeva sevi, lai Latvija būtu brīva un neatkarīga latviska valsts, lai latvieši būtu noteicēji savā Tēvzemē un lai tiktu atjaunoti Latvijas brīv-

valsts likumi, kādi šodien neeksistē mūsu zemē. Vai tas nav ikviena nacionāla domājoša latvieša svēts pienākums?

Ir sāpīgi dzirdēt un lasot pienākušo informāciju no Latvijas, ka mūsu Tēvzemes aizstāvji II pasaules kara laikā, latviešu leģionāri un nacionālie partizāni, kas cīnījās un aizstāvēja savu valsti un tautu pret iebrucējiem, kas nāca no Austrumiem, šodien savā tēvu zemē ir diskriminēti. Visi viņi ir pensionāri, kam šodien Latvijā jāstaigā ar nabagu tarbu kaklā, jādzīvo no bada maizes, saņemot desmit latus un mazāk mēnesi.

Mūsu leģendārie Kurzemes aizstāvji ir latviešu leģiona vīri. Šie varonīgie kaņavīri, galvenokārt, ir bijušās Latvijas brīvvalsts, nacionālās armijas kodols, kuŗa augstākais pavēlnieks bija prez. K. Ulmanis, ko apcietināja, izsūtīja un nonāvēja Krievijā.

Šai nežēlīgai okupantu varai pretim stājās latviešu leģiona vienības, kas gribēja pasargāt Tēvzemi un tautu no otrreizējas komunistu okupācijas. Šie leģendārie - nacionālie cīnītāji līdz pēdējam elpas vilcienam turējās pretīm Staļina imperijas spēkiem, kur katra zemes pēda tika slacināta ar okupantu un aizstāvju asinīm. Nekad Kurzemes cietoksni ieslēgtie latviešu cīnītāji nekapitulēja okupantiem!

Augšā aprādīto cīņu rezultātā, lielai daļai latviešu bēgļu bija iespēja izbēgt no komunistu nagiem un nokļūt brīvā pasaulē. Vienaļa, kuŗa pasaules malā latvieši nokļuva, viņi saglabāja savu nacionālātāti, izaudzināja un izskoloja meitas un dēlus, kas visi saslēdzās kopējā cīņā par Latvijas valsts neatkarības atgūšanu, kas tika nelikumīgi okupēta no Padomju Savienības. Latviešu kaņavīru izmisuma pilnās cīņās, caur kuŗām latviešu bēgļi tika brīvībā un šo cīņu turpināja citiem ieročiem, guva atbalstu un atzišanu atjaunot 1918. g. 18. nov. Latviju. Kaņam beidzoties, viena daļa Kurzemes aizstāvju sagāja mežos, cīņu turpināja kā nacionālie partizāni, otru - lielāko daļu nosūtīja uz Sibīrijas vergu nometnēm necilvēcīgos apstākļos badā un salā. Maza daļa ar sabojātu veselību atgriezās no šīs "purgatorijas" un tagad savā tēvu zemē atstāti un atstumti kā nevajadzīgi. Jo visās iestādēs un ministrijās sasēdušies cilvēki, kas ir atbildīgi par mūsu tautas postu un genocīdu. Sarkano kaklautu tie apmainījuši pret tautisku prievīti un tēlo lielus patriotus. Vai kaķis, kas pārlec pār žogu, nav vairs kaķis?

Prezidenta kungs, vēlos norādīt, **ka nacionālie latvieši kā Latvijā, tā ārzemēs, ir pateicīgi un lepni uz šiem Tēvzemes mīlestības aparātiem cīnītājiem**, kas atdeva sevi, lai glābtu citus. Šis varoņu gars dzīvos uz laiku laikiem no vecākiem uz bērnu bērniem, kamēr vien latvju tauta dzīvos. Šo vēstures faktu nevar un nedrīkst noklusēt, tas būtu noziegums mūsu tautas rītdienai!

Prezidenta kungs! Mans lūgums un Jūsu svēts pienākums ir sekojošs:

1. Gādāt, lai Gunāra Astras cīņa par valsts un tautas tiesībām, latviskās Latvijas atjaunošanu netiktu nodota aizmirstībai, pieliekot tikai niecīgu plāksnīti viņa piemiņai.

2. Izbeigt genocīdu pret Latvijas brīvvalsts aizstāvjiem, latviešu leģionāriem un nacionāliem partizāniem, kas, kaņam beidzoties, sagāja mežos un cīņu turpināja. Viņi visi kā viens cīnījās pret nelikumīgiem Latvijas okupantiem, pildot savu pienākumu, lai latvieši būtu noteicēji savā tēvu - tēvu zemē, kur valda atjaunotās Satversmes likumi un kārtība.

3. Atjaunot brīvas neatkarīgās Latvijas likumus, lai Latvija būtu tiesību un taisnības valsts, kāda tā bija pirms Padomju Savienības okupācijas.

4. Aizstāvēt mūsu tautas un valsts intereses, nepieļaujot pieņemt kaitīgus pilsonības likumus, nulles vai līdzīgus variantus okupācijas armijas klātbūtnē. Ja to izdarītu, tā būtu Latvijas valsts nodevība!

Patiesā cieņā,

Voldemārs Antiņš, Bostonā, ASV

♦ Vēstules kopijas tās autors esot nosūtījis arī visiem 99 Saeimas locekļiem Rīgā.

KURP EJAM?

Vienu no pārdomātākajām un objektīvākajām analīzēm par stāvokli Latvijā 1994. gada sākumā mums devis Skrastīņu Indulis. Viņa rakstā "Kurp ejat?" (MLB Ziņ. '94-2) minētais būtu nopietni jāpārdomā, jāpārrunā un jāiztirzā presē Latvijā un ārzemēs. Kam pakalpo pazīstami žurnālisti, politiķi un pat vēsturnieki, kas pašreizējā kritiskajā situācijā sludina naidu pret krieviem? Jābūt naivam domājot, ka Dr. Ulfa Jāņsona alias Ulža Ģērmaņa un citi līdzīgas dabas raksti nenonāk mūsu ienaidnieku arhīvos, lai tos vēlāk vērstu pret mūsu tautu un sabiedrību. "Krievs nekad nav atbildīgs... Krievi ir garīgi sakropļoti un nepārtraukti nodarbojas ar melošanu un krāpšanu..." (MLB Ziņ. '94-2) Rakstītājs nav kāds balamute, bet ar zinātniskiem grādiem docentējiem vēsturnieks. "Visi latvieši ir fašisti", sludina pretinieku noņemne. "Skataties, viņu vēsturnieks saka, ka visi krievi ir nelieši un nevienam pret to nav iebildumu. Es jums saku, visi latvieši ir fašisti." Ar līdzīgu kūdišanas dialogu sākas Jugoslāvijas traģēdija.

V. Būcēns Otavā ir pret manām analīzēm un domā, ka latviešiem ir jāpadodas tam, kas notiek Maskavā. Viņš raksta: "Ja vien kāds Žirinovskis vai viņam līdzīgs fanātiķis neapvārdos krievu pūļus... latvieši tiks galā ar savām problēmām - arī bez mūsu analīzēm" (MLB Ziņ. '94-2). Tā ir īsredzīga pieeja, neskatoties tālāk nākotnē.

Arī 1930-tajos gados rakstītāji, vadītāji un vadoņi domāja, ka "ja vien kāds Džugašvili vai viņam līdzīgs fanātiķis neapvārdos krievu pūļus... latvieši tiks galā ar savām problēmām - bez analīzēm." Tā arī presē analīzes netika izdarītas un sarkanie vagoni pieripoja nemanīti kopā ar citām briesmām.

Par savu nevēlēšanos pārrunāt un analizēt latviešu tauta dārgi samaksāja. Neatkārtosim šo kļūdu otro reizi. Domāju, ka Montrealas Ziņotājs iegūtu ievērojamu vietu latviešu presē un vēlāk, Latvijas vēsturē, paziņojot, ka savās slejās ievietos nopietnas un latviešu tautai un sabiedrībai svarīgas problēmu analīzes. Brooklyn'ā iznākošais Laiks ir atteicies to darīt. Latvijā dažs mēģina stāvokli analizēt, bet ne konsekventi, jo baidās saukt lietas īstos vārdos.

V. Būcēnam pienākas pateicība par godīgo atzišanos, ka viņš manās MLB Ziņotājā un manis izdotajā Prediktabilitātē izteiktās atziņās nav sevišķi iedziļinājies. Viņš raksta, ka no paviršas lasīšanas uzkrītot mana negatīvā nosliece pret Latviju un latviešu sabiedrību, plašākā nozīmē tam stādot pretī pozitīvo angļu-sakšu (MLB Ziņ. '94-2).

Tas, kas vairāk lasījis un pārdomājis manis rakstīto, domā savādāk. Tā februāra sākumā saņēmu no Latvijas kāda augsti stāvoša latviešu garīdznieka vēstuli, kas ir lasījis visu manis uzrakstīto. Viņš raksta: "Ļoti atzīstama Tava centība Latvijai un tās tautām palīdzēt. Tikai Kristus Evangēlija gaismā iespējama attīstība - aksioma, kurā daudzi Latvijā (un pasaulē) nesaprot. Tu ieliec šo izpratni savu meklējumu pamatos un tas ir ļoti apsveicami!"

Par manu "pozitīvo angļu-sakšu" nostāju domas var dalīties. Tie, kas iepazīlušies ar maniem "angļu-sakšu" lasītājiem domātiem rakstiem un atziņām, tā noteikti nedomā. Jāpaskaidro, ka par pozitīvu angļu amerikāņu sabiedrībā atrodu viņu četras rakstura īpašības, par kurām rakstīju 1993. gada Prediktabilitātē. No viņiem mēs varam mācīties tās īpašības, kas veicinā tautas pieaugšanu. Savā analīzē konstatēju, ka angļu-amerikāņu sabiedrībai visumā ir:

1. Pareizāka izpratne par likumiem un taisnīgumu cilvēku attiecībās. Šī īpašība bija galvenā viņu koloniju veidotāja.

2. Pareizāka izpratne par to, kā atrast spējīgākās personas pārvaldē un komunikācijā (lielāko laikrakstu redakcijās),

3. Pareizāka vēstures analīzes spēja,

4. Pareizāks skats uz nākotni.

Šis 4 nozares cieši saistītas ar tautas vai sabiedrības pieaugumu vai sadilumu.

Kāpēc latvieši sadilst? Latvieši kā etniska vienība sadilst tādēļ, ka tiem ir:

1. Nepareiza izpratne par likumiem un taisnīgumu cilvēku attiecībās. Šis bija viens no iemesliem, kāpēc pēc 2. Pasaules kara 200,000 latviešu ārzemēs nespēja izveidot dzīvotspējīgu koloniju.

2. Nepareiza izpratne par to, kā atrast spējīgākās personas pārvaldē un komunikācijā (lielāko laikrakstu redakcijās),

3. Nepareiza pieeja vēsturei,

4. Nepareizs skats uz nākotni.

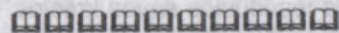
Katru no minētajām kategorijām esmu atsevišķi savos agrākajos rakstos apskatījis, bet ja V. Būcēns tās vēlas par jaunu debatēt, piedāvājumu pieņemtu (ar MLB Ziņotāja atļauju). Domāju, ka nopietnas pārrunas varētu mūsu sabiedrības un tautas stāvokli uzlabot. Mācīties saskatīt un saprast elementus, kas veido sabiedrības vai valsts drošību un augtspēju, ir nozīmīgs darbs.

Neesmu nekad vēlējies angļu-sakšus vai amerikāņus celt un latviešus pazemināt. Ir rakstura īpašības, kurās viņiem būtu jāmācās no latviešiem. Mana analīze attiecas tikai uz tām īpašībām, kas veicina tautas augšanu un vitalitāti. Runājot par baptistu koloniju Brazīlijā, tad tā jau pašā sākumā saturēja 4 negatīvas latviešu sabiedrībai piemītošas īpašības. Ar tām kolonijas mūžs bija apzīmogots..

Kā veicināt un stiprināt mūsu sabiedrības pozitīvās īpašības? Analizēsīm negatīvās īpašības, lai varētu no tām atbrīvoties. Mūsu liktenis ir mūsu pašu, ne Žirinovska vai kādas citas tautas rokās.

Draudzībā,

J. Purviņš Jurjāns

VAI DV ORGANIZĀCIJAS DARBĪBA RIT PAREIZĀS SLIEDĒS?

Pārlasot DV pr-ka J. Frišvalda kunga gadskārtējo vēstījumu (DV Mēnešraksts, Nr. 1., 1994) sāk rasties par to šaubas. Reportāžas stilā priekšnieks sniedz pagājušā gada notikumu atskaiti. Cita starpā, pieminēts arī, ka "Latvijas pavalstnieki irvēlēja 5. Saeimu, kas pats par sevi ir ievērojams notikums atjaunotas valsts dzīvē..." Tas viss, kas viņam kā lielākās ārzemju latviešu organizācijas vadītājam bijis sakāms par šo latviešu tautai un valstij tik svarīgu notikumu. It kā tas viss, kas patlaban notiek.

Latvijā nebūtu viņa darišana. Viņš gan mudina apvienību un nodaļu vanadzēs un vanagus neatlaidīgi turpināt līdzekļu vākšanu trūkumā nonākušo tautas brāļu atbalsīšanai. Viņš aizmirst pieminēt, ka pašreizējās valdības un Saeimas darbības vai nedarbības rezultātā nabadzīgo latviešu tūkstošu skaits krietni palielinājies, ne samazinājies Bagāto kliķe, kurā prāvs skaits bijušo varas vīru, dzīvo cepurī kuldami. Viņš arī neko neiebilst par LR Labklājības ministra neseno paziņojumu, ka lielais latviešu slepkava saņem ne vien brīvu uzturu un maizi cietumā, bet arī kārtīgu LR pensiju. Viņš nemin, ka daudziem tūkstošiem no Rubika un viņa benžu sakropļotiem un slimiem upuriem jāvelk dzīvība ar 10 latu atbalstu mēnesī, jo viņi vēl nav rehabilitēti.

Par latviešu tautas un valsts eksistences svarīgāko jautājumu - pilsonību, priekšnieka kungs tikai garām ejot ieminas: "Lai kāds arī nākotnē nebūs pavalstniecības, resp., pilsonības likums - tad tomēr svešais elements sastādīs prāvu Latvijas iedzīvotāju daļu. Mums pašiem - pirmām kārtām pašiem - sevi jāaizstāv!" Tā tad mums pašiem sevi jāaizstāv - DV organizācijai gar šo jautājumu nav nekādas daļas!

Tālāk savā vēstījumā priekšnieka kungs pukojas, ka pērn nav vairs bijis tā, kā agrāk. Demokratiskā iekārtā parasto vēlēšanu propagandu viņš nosauc par kaitīgu un saka: "Organizācijas prestižam un labākajām nākotnes

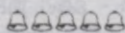
interesēm tas nekalpoja..." Priekšniekam vajadzētu zināt, ka demokrātiskā pasaulē nekad prestižam nekaitē laba un veselīga kritika, drīzāk gan stūrgalvīga kritikas neievērošana un kļūmju neatzišana.

Viņš gan piemin demokrātiju, bet turpat tālāk saka: "... nodaļu valdēm jārespektē (priekšnieka pasvītrojums, kas, laikam, nozīmē - jāklausa L. Šv.). Zemes valdes pārvaldes organu lēmumi, kā vietējās intereses jāpakārto piemēroti kopības mērķiem." Strādājot Zemes valdē viņam "Centrālās valdes lēmumi un norādījumi bijuši likums..."! Tālāk viņš piemin, ka "Centrālā valde savā 1978. g. sēdē, Bostonā, sevišķi pasvītvoja, ka nodaļas, apvienības un kopas darbojas savā vietējā apjomā. Zemes valde organizācijas lietas pārziņ, risina un kārtā Zemes Saimes mērogā, Centrālā valde saskaņo un vada visas organizācijas darbību un runā tās vārdā..." Diemžēl, DV CV ir aizmirsusi, ka tikai pie autoritāriem režīmiem CV var pati noteikt savus uzdevumus un viņu apakšnieku darbības jomu. Kā tas izskatītos, ja kādas demokrātiskas valsts ministru prezidents vienā jaukā dienā pateiktu, kas viņš ar savu valdību pieņēmuši lēmumu, ka turpmāk viņi uzņemsies pilnīgu valsts vadīšanu un parlaments un kongress viņiem nav vajadzīgs? Šādi valsts varas pārņēmēji demokrātiskā valstī nekur netiktu. Tāpēc arī DV organizācijai jāatgriežas pie vecās kārtības, kur galvenie darbības noteicēji bija Zemes Saimju delegāti ar savām gadskārtējām sapulcēm. Tur tika nospraustas DV organizācijas plašā darba, ideoloģijas un nacionālpolitiskās cīņas vadlīnijas, kuŗu iedzivināšanu izdarīja DV CV. Un nevis pēc savas izvēles vai patikas, bet atbilstoši delegātu sapulču norādījumiem.

Kur autoritārā Centrālo valžu darbība var novest, par to skaidru piemēru sniedz ASV miljonu biedru arodbiedrības - tīmsteru (Teamster's) gadījums. Gadiem ilgi autoritārā CV bija iesēdusies savos krēslos, paši sevi atkal un atkal likuši ievēlēt. Gala rezultātā radās korupcija, blēdības, pašlabumnieki, krāpnieki, pat noziedzības... Ar valdības un tiesu iejaukšanos šo nelikumīgo stāvokli likvidēja. Vainīgos vai nu atlaida vai iesēdināja cietumos. Tagad tīmsteri, tāpat kā visas citas demokrātiskas organizācijas ievēl savu vadību no apakšas uz augšu, nevis otrādi, un visa darbība norit biedriem vēlamā kārtībā.

Atgriežoties pie J. Frišvalda kunga pieminētā "prestīža" zaudēšanas, gribētos piebilst, ka viņam kā demokrātiski ievēlētā priekšniekam būtu liela vērība jāveltī kritikai un neapmierinātībai vanadžu un vanagu tūkstošos. Kritika un tās ievērošana ceļ uz augšu katru demokrātiski ievēlētu prezidentu vai priekšnieku. Kā apvainojums izklausās DV priekšnieka teikums: "Daugavas Vanagu organizācija nav ļaužu pūlis, kur pastāv visatļautība, kur katrs dara, kas vien ienāk prātā..." Vanadžu un vanagu saime nav nekāds ļaužu pūlis. Tie visi ir intelligenti cilvēki, kas paši, vai viņu mīļie piederīgie ir cīnījušies un nesuši smagus upurus par savas zemes, tautas un valsts brīvību un neatkarību. Nav brīnums, ka dedzīgākajiem no viņiem apšņobas dūša, vai uznāk dusmas par apšaubāmām izdarībām, kādas atļāvusies DV CV un, kas zin, kādas tā gatava atkārtot nākamās svarīgos jautājumos un 6. Saeimas vēlēšanu priekšvakarā...

Tādēļ priekšā stāvošām DV delegātu sapulcēm (DV parlamentam) stāv priekšā liels un atbildīgs darbs, nospraužot pareizo ideoloģisko un nacionālpolitisko ceļu DV organizācijai. Delegāti - deputāti šoreiz nekādā ziņā nedrīkst aizmirst vai nobīdīt pie malās vissvarīgāko seno devīzi un faktu - cīņa par nacionālu vienotu Latviju nebūt nav galā un nebeigsies! Atstājot šo jautājumu novārtā, var nozīmēt ātru latviešu tautas nacionālās eksistences galu...

Pie tās pašas reizes gribētos citēt vienu piemēru par DV CV glēvumu. DV CV prezidija sekretārs Jūlijs Poča kungs tā paša DV Mēnešraksta numurā neveiklā atspēkojumā Melburnas DV nodaļas žurnāla rakstam redaktoram atbild: "... DV organizācija sastāv no visu partiju pārstāvjiem, izņemot komunistus. Lai ieteiktu atbalstu

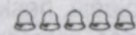
vienai vai otrai partijai, nozīmētu apvainot savus biedrus, kas būtu citas neieteiktas partijas pārstāvji vai simpatizētāji..."

Vai, tiešām, Jūlijs Poča kungs domā, ka viņa organizācijas biedri būtu mucā auguši. Visās pasaules demokrātiskās valstīs pirms vēlēšanām visas kaut cik nozīmīgas organizācijas, biedrības, laikraksti utt. ieņem savu viedokli un izsaka atbalstu tam kandidātam vai partijai, kas savā darbībā atbilst attiecīgās organizācijas mērķiem un uzdevumiem.. Visās šinīs organizācijās ir dažādu partiju piederīgie, tāpat laikrakstus lasa visi cilvēki, un neviens ne domāt netaisās ņemt jaunā to, ko viens vai otrs laikraksts vai biedrība ir ieteikusi.. Katrs var balsot, tā kā tā, pēc savas izvēles.. Bet vadošai ārzemju latviešu organizācijai sava drošā nostāja jābūda, no tās tā vajā ar izdomātiem "meliem" netiks.

Pie tam tās pašas neizdevušās kritikas kādā citā atkāpē Poča kungs saka: "... DV org. vadība atzīst tikai vienu Latvijas DV organizāciju. Vai viņš arī zin, cik vanadzēs un vanagus viņš, resp., CV ar šo lēmumu ir apvainojis - tūkstošus!

Analizējot abas augstāk minētās J. Poča kunga pret-runīgās pieejas, var tikai konstatēt, ka tur skaidri atklājas DV CV neizprotamā divkosība, lai neteiktu vairāk....

Leo Švarcs, Sietlā, ASV

MILVOKIEŠU AKTIVITĀTES

Plkv. O. Kalpaka skola savās telpās rīkoja Draudzīgā aicinājuma sarīkojumu. Tajā mās. L. Zušēvica, kas ir arī skolas pārzine, vadīja svētbrīdi un runu teica bijušā skolas absolvente un skolotāja Māra Tupese, kas savus bērnus uz skolu vedusi no 60 km attālās Madisonsas. Tagad viņas vīrs Jānis ir Latvijas Saeimas deputāts, bet meita Aija mās. Latvijas Universitātē studentu apmaiņas programmas ietvaros. Latvijā Tupese ievērojusi lielāku grāmatu un mācības līdzekļu trūkumu lauku skolās. Trūkst trimdas rakstnieku grāmatu, kā arī neviltotās vēstures un citas. Milvoku DV apvienība Latvijas skolām un bibliotēkām atvēlējusi un nogādājusi savu bibliotēku ar vairāk tūkstošiem sējumu. Skolēni uz balta audekla ēnās demonstrēja "Zemnieks un velns" un "Straumēnu ļaudis darbā" Bija citi priekšnesumi, apsveikumi un cienasts. Skola darbojas Sv. Trīsvienības draudzes telpās.

+++++

Milvokos ir arī pensionāru biedrība, kas, neskatoties uz sniegputeni, 3. februārī noturēja pilnsapulci. Gada laikā mūža mierā aizgājuši 4 biedri, kuŗus pieminēja ar klusuma brīdi. Pr-ka A. Mundeciema ziņojums vēstīja, ka noturētas 8 sanāksmes un 7 valdes sēdes. Apvienība piedalījies Pilsoņu reģistrācijā un Saeimas vēlēšanās. Apvienībai 82 biedri, no kuŗiem 62 ir aktīvi, pārējie, kas vārgi vai slimi, dzīvo veco ļaužu mītnēs. Atbalstīta Gītas Šēferes (no Latvijas) acu operācija, kuŗas rezultātā viņa atguvusi redzi. Bez pr-ka A. Mundeciema valdē darbojas L. Andersons, P. Breņķis, J. Blats, Dāmu kom. pr-ce M. Krauklis, P. Turlais, V. Zīle, A. Krauklis, P. Freibergs, I. Pelcis un M. Zālāne. Rev. kom.: pr-ks J. Mintiks, J. Pelcis, R. Žuka. Gada darbības atlikums \$ 2126.80. Darbības budžets \$ 1,900.

+++++

Aktīvās Milvoku DV apvienības gada sapulce notika 30. janvārī, latviešu namā. Pr-ks V. Zālītis rīta stundā bija ievietots slimnīcā, kādēļ par vadītāju ievēlēja V. Gailānu. Apvienībā 127 vanagi un 143 vanadzēs, kopā 270, no kuŗiem miruši 3 un 1 pārskaitīts uz Zemes valdes kopu, iestājušies 2 vanagi un 2 vanadzēs, kop-skaitam negrozoties. No tiem 66 ir mūža biedri. Noturētas 10 valdes sēdes. Apvienība izdod savu apkārt-rakstu 550 eks. metienā. Izdoti 10 laidieni. "Ziemsvētku ziedojumu akcija" devusi \$ 5,900, no kuŗiem \$ 3,000 nodoti ASV DV Zemes valdei. Palīdzībai izdoti \$ 8,324:

\$ 2,770 jaunatnei, skolām un latviskās izglītības sekmēšanai, vietējai aprūpei - \$ 1,034, palīdzībai Latvijā - \$ 780, nacionālai darbībai - \$ 160, bet dažāda cita veida palīdzībām - \$ 3,580. Ir savs vīru koris ar 14 dziedātājiem, ko vada Ā. Peniķis, bet diriģē E. Brusubārda III. Ir tautas deju kopa "Metieniņš", ko vada Ildze Rudzīte. Šaušanas kopa piedalās Gaņezera vairoga izcīņā un citās sacensībās. Vanadzēs Mirdzas Krauklis vadībā atbalstījusi māsu DV kopu Latvijā, atvēlot naudas līdzekļus, nosūtot palīdzības saiņus un medicīniskos piederumus. Par apvienība pr-ku atkal ievēlēja Viktoru Zālīti, kas starplaikā ir atveseļojies un var sekmīgi turpināt darbu.

+++++

Vanadžu kopas gada sapulce notika 6. februārī. Tajā ziņojumu deva pr-ce M. Krauklis. Valdē vēl 12 locekles: Silvija Melkers, Hilda Rumpēteris, Anna Ozoliņa, Elza Mintika, Ilga Strazdiņa, Velta Vizulis, Elza Zālītis, Maiga Aleksējeva, Tamāra Austers, Barbara Šēniņš, Olga Indriksons un Anna Steps, kuŗām katrai savi īpaši pienākumi. Vanadzēs sarīkojušas gada svētkus, zivju vakariņas, cepumu pārdošanu Milvoku Botaniskā dārzā, Rožu parādes laikā jūnijā, izbraukumu, kafijas un cienastu galdus apvienības sapulcēs. Ar ziedojumiem atbalstīta Plkv. O. Kalpaka skola, stipendijām - jaunieši Gaņezera vasaras vidusskolā un kāda latviešu meitene, kas apmeklē augstāko mācības iestādi. Ziemsvētkos, Ģimenes dienā un citos gadījumos apmeklēti slimie un vientuļie gan veco ļaužu mītnēs, gan savās mājās. Uz Latviju nosūtīti pārtikas, medicīnas un apģērbu saiņi māsu kopai Alūksnē, bērnu namiem un invalīdiem. \$ 1,020 nodoti Latvijas zemes sargu vajadzībām. Ar naudu atbalstīta Viskonsinā mirušo latviešu piemiņkļa uzstādīšana, Viskonsinas piemiņas kapsētā. Atbalstīta Ģimenes centra Rīgā uzlabošana un Gītas Šēferes acu operācija.

Artūrs Mundeciems

◆ **Ziņojums** ir savilkts no 4 garākām reportāžām, lai dotu ieskatu milvokiešu sabiedriskajā dzīvē un salīdzinājuma iespēju ar to, kas notiek citur ārzemju latviešu sabiedrībā, šoreiz ASV vidienā - Viskonsinā.

Red.

~~~~~

MLB ZIŅOTĀJAM 45 GADI

1949. gada 4. aprīlī iznāca pirmais MLB Ziņotāja numurs, red. A. Klīnkļāva vadībā. Kopš tā laika mēnešraksts apciemojis savus lasītājus regulāri apaļus 45 gadus, līdz ar ko varam to uzskatīt par vecāko aktīvo latviešu preses ("mazās") izdevumu Kanadā. Tikai 7 gadījumos, redaktoru maiņas vai citās nepieciešamībās, vajadzējis izdot dubultnumurus. Gadu tecējumā izdevums vairākārt mainījies - gan saturā, gan aparē. Kopš 1993. gada janvāra salikums ir datora teknikā, iespēšana ar modernu elektrisku rotatoru, kuŗam ir arī foto uzņēmumu iespēšanas iespējas. Ja sākumā MLB Ziņotājs, galvenokārt, bija domāts tikai montrealiešiem, pēdējos 19 gados tas kļuvis par vispusīgu mēnešrakstu, kas respektē domu dažādību un ko lasa lasītāji visā pasaulē.

Nozīmīgākais, kā šādam izdevumam pienākas, MLB Ziņotāja velkums Ir Montrealas latviešu sabiedriskās dzīves **dokumentācija** un pēdējos 18 gadus arī demografisko datu sakopošana. **8032 lappusēs**, kas iespiestas iznākušajos **340 numuros**, interesenti varēs atrast ziņas gandrīz vai par visiem nozīmīgākiem notikumiem Montrealā un tās apkārtnē. Diemžēl, pilnu MLB Ziņotāja komplektu nav daudz. Laimīgā kārtā nepilnīgi komplekti ir pieejami vairākās bibliotēkās un Kanadas un Kvebekas arhīvos. Var gadīties, ka pēc nedaudz gadiem tos būs ar uguni jāmeklē. Tādēļ redakcija lūdz tos lasītājus, kuŗu krājumos vēl būtu pirmo 10 gadu burtiņas, tās neiznīcināt, bet gan nodot MLB bibliotēkā, lai varētu sastādīt vēl kādu pilnu komplektu un to iesiet.

Pēdējos 15 gados nemitīgi pieaudzis dažādo rakstu skaits. Šobrīd tas ir visplašākais. Tas iespējams tikai tādēļ, ka mēnešrakstam ir kupla līdzstrādnieku saime, kas pārsniedz simtu un kuŗu vidū tagad ir vairāki, kas dzīvo Latvijā. Varētu gandrīz teikt, ka aplis noslēdzies. Ja sākumā ik numura metiens bija ap 300, astoņdesmitajos gados tas strauji pieauga un sasniedza 1,450 (Nr. 7./508. pat 1,801!). Tagad tas nokritis uz 1,150 un samazināsies vēl, jo daudz lasītāju aiziet viņšaulē, citi kļūst neredzīgi, citi atgriežas Latvijā, citiem par daudz ko lasīt un jaunu iegūšana ir ļoti grūts uzdevums.

MLB Ziņotāja izdevēja ir Montrealas Latviešu biedrība. Citādi tas darbojas kā bezpeļņas pasākums, ko uztur lasītāju saime. Ik gadu saimniecībai ir vajadzīgi ap \$ 25.000, no kuŗiem turpat \$ 15.000 aiziet izdevuma izsūtīšanai lasītājiem. \$ 10.000 vajadzīgi iespēšanas vajadzībām, mašīnu uzturēšanai un nolietoto daļu apmaiņai. Redakcija ir sevišķi pateicīga itin visiem, kas ir izpratuši saimnieciskās vajadzības, lai izdevums varētu pastāvēt, jo redakcijai nav biroja darbinieku; tikai tehniskā darba veicēji, kas lielāko daļu darbu paveic talku veidā. Galvenās izdarības ir redaktora (veic arī uzrakstīšanu un salauzumu), administrātores, ekspeditores, iespiedēja, lapu salasītāju un sakniedētāju, adrešu, pastmarku un aplokšņu līmētāju rokās. Brīvprātīga darba darītāji paveic darba slodzi, kas normālos sadzīves apstākļos nodrošinātu materiālo iztiku vairākām personām. Mums tas nav iespējams, jo citādi izdevuma vispār nebūtu.

Izziņas un piebildes liecina, ka MLB Ziņotājs ir gaidīts viesis lasītāju mājās, lai kur tās arī nebūtu. Kā jau katrs šāda veida izdevums, tas nevar apmierināt visas lasītāju prasības, jo tam jāreķinājas ar dažādiem apstākļiem un izdzīvošanas iespējām, kuŗas, galvenokārt, noteic līdzekļi, lasītāju un līdzstrādnieku vispārējā atsaucība. Laimīgā kārtā tā līdz šim bijusi teicama un tā nodrošinājusi izdevuma pastāvēšanu šos daudzus gadus. Jācer, ka tā turpināsies.

Saturu nosaka pieejamie materiāli. Redakcija ar gandarījumu var atzīmēt, ka līdzstrādnieki nav skopojušies ar ziņu, reportāžu un rakstu iesniegšanu. Ne vienmēr visu izdevies izmantot. Nevaļas dēļ nav iespējams ar līdzstrādniekiem plašāk sazināties. Ceram, ka tuvākā nākotnē, ja ienāks attiecīgi līdzekļi, varēsim iegādāties faksa mašīnu, kas ievērojami atvieglinātu materiālu izmaiņu un piegādi. Modernā tehnoloģija jau dod arvien jaunas iespējas, un lasītājs sagaida, ka redakcijas tās izmantos vienmēr un visur. Tam būtībā neinteresē problēmas, kādas redakcijai rodas šīs tehnoloģijas apgūšanā, gan ekonomiski, gan tīri tehniski. Tas vēlas saņemt vispusīgu un modernu izdevumu, kuŗā tas var ik numurā atrast kaut ko tādu, kas saista viņa uzmanību un interesi. Redakcija to ir mēģinājusi sasniegt.

Māris Rauda rakstījis vairākas apceres par mūsu izdevumu. Vienā no tām viņš izsakās:

"Uz Montrealas Latviešu Biedrības Ziņotāja 1993. g. septembra laidiena vāka lasāmi iespaidīgi skaitļi - ne tikai trimdas presē, bet latviešu žurnālistika vēsturē vispār, proti, 45. gadagājums un 534. numurs. Par izdevuma ilgo dzīvi lielā mērā jāpateicas Montrealas Latviešu Biedrības Ziņotāja Iggadīgajam redaktoram, Vecpiebalgā dzimušajam Mārtiņam Štauveram, kaisligam grāmatniekam jau no bērnā kājas. Savus pirmos rakstus viņš publicēja, būdams visdusskolnieks - Memmingenas Latviešu ģimnazijas (Vācijā) žurnālā Rīta Blāzma. Vēlāk Kanadā Mārtiņš Štauers ņem aktīvu dalību jaunatnes apgāda Ceļinieks darbībā. Apgāds izveidojas Amerikas Latviešu jaunatnes apvienības un Latviešu Nacionālās jaunatnes apvienības Kanadā valdēm apvienojot savus izdevumus Jauno Gaitu un Ceļinieks vienā izdevniecībā. Štauers vairākus gadus vada žurnālu Ceļinieks.

Montrealas Latviešu Biedrības Ziņotāju Mārtiņš Štauers ir izveidojis - un to droši vien apstrīdēs tikai rētais - par vienu no diviem spraigākajiem un saistošākajiem latviešu trimdas "mazās preses" izdevumiem.

Otrs ir Ojāra Celles rediģētais Ziemeļkalifornijas Ap-
skats.

Saturiski Montrealas Latviešu Biedrības Ziņotājs ir daudz kas vairāk par tradicionālajiem trimdas apmetņu biļetēniem jeb apkārtrakstiem, kuri parasti neiet tālāk par lokālām ziņām. Tematu izvēles un to pamatīguma ziņā Montrealas Latviešu Biedrības Ziņotājs var sekmīgi sacensties ar periodiskiem izdevumiem, kuŗus mēdzam dēvēt par žurnāliem jeb rakstu krājumiem, un ne tikai ārpus Latvijas iespēstajiem. Piemēra labad minēsim tikai dažus no tematiem 1993. g. septembra numurā - tautsaimniecības attīstība Latvijā, pilsonības jautājums, latviešu organizāciju nozīme kopš pagājušā gadsimta vidus, latviešu kultūras centrs "Sidrabene" Kanadā, Latvijas "Zelta Sietiņa" grupas dalībnieku vērojumi Kanadā, reliģijas filozofija, zonu terapija ārstniecībā, amerikāņu kukurūzas pārsliņu lielfirma Latvijā, Ķīna un paredzamās olimpiskās spēles 2000. gadā. Tad vēl, bez lokālajām ziņām - vēstules no Latvijas, dzejoļi un pat viens dailprozas gabals.

Tikai ārējās apdares ziņā Montrealas Latviešu Biedrības Ziņotājs atgādina biļetēnu, kaut arī no rotētā tehnikā iznākošajiem izdevumiem tas ir viens no pievilcīgākajiem - viegli pārskatāms, glīti iekārtots. Pirms vairāk nekā divpadsmit gadiem gleznotājs un literāts Tālvāldis Kiķauka, aplūkojot žurnāla Jaunā Gaita lappusēs (1981. nr. 133) trimdas periodiskos izdevumus, vērtē Montrālas Latviešu Biedrības Ziņotāja noformējumu šādi: "... pedantiski iekārtots un redaktora Mārtiņa Štauvera vadībā precīzi noformēts, kur mašīnraksts izveido sava veida pop mākslu!" Tam var tikai pievienoties."

Pret formātu ir iebilduši daudzi, bet, diemžēl, tas ir šobrīd praktiskākais veids, kā varam nodot lasītājiem iespējami daudz lasāmvielas par vismazāko izmaksu un ietaupīt dārgo laiku, lai nodrošinātu izdevuma regulāru iznākšanu. Mūsaprāt, svarīga ir iespējami plašākās informācijas piegāde un domu izmaiņa, ko nodrošina patreiz pielietotā tehnika. Daudz greznu izdevumu ir aizgājuši bankrotā, bet mūsējais ir spējis pastāvēt. Turklāt, ieradumam liels spēks. Ir daudz vieglāk tikt galā pa ierastu ceļu, kā pa jaunu. Tas, protams, nedrīkstētu būt attaisnojums, bet tomēr tāds ir. Jāatzīstas.

Visi trimdas mazās preses izdevumi, lielākā vai mazākā mērā, ir atkarīgi tikai no dažu cilvēku uzņēmības un darba. Tādēļ vietā ir jautājums, kā būs nākotnē? Kad redaktors atvaseļojās slimnīcā, bija jautātāji - vai atvietotāja nav? Meklējam. Vai būs? Parasti atrodas.

Šķiet, ka tuvākajā nākotnē MLB Ziņotājs varēs iznākt tāpat kā līdz šim. Vai sagaidīsim 50 gadus, to grūti zīlēt. Ceram, ka jā, bet tas būs atkarīgs no tik daudz jauniem apstākļiem, ka neuzdrošināties tik tālu sapņot. Šobrīd ir jādomā par tekošo un nākamo gadu.

Esam iecerējuši turpināt visas līdz šim pasāktās nodaļas un arvien paplašināt līdzstrādnieku saimi, lai ieskatu un vērtējumu dažādība nepazustu, bet vēl paplašinātos. Nav šaubu, ka mēs, šeit, un lasītāji Latvijā uz to pašu jautājumu skatās citādāk. Dot iespēju lasītājam saskatīt šīs atšķirības, mūsaprāt, ir vairāk kā nozīmīgi. Un te nu mums var palīdzēt tikai līdzstrādnieki un lasītāji paši. Nāciet talkā, lai nākamie MLB Ziņotāja gadi būtu par prieku ikvienam.

Nevaram beigt bez pateicības. Paldies visiem līdzšinējiem redaktoriem, līdzstrādniekiem, darbiniekiem un lasītājiem. It sevišķi pieminam visus tos, kas aizgājuši mūžībā. Jūs esat tie, kas esat veidojuši šo trimdas mazās preses izdevumu ar savu darbu un atbalstu. Sirsnīgs paldies visiem un aicinājums neuzdot un turpināt! Esam pārliecināti, ka itin plašā lasītāju saime to sagaida un būs pateicīga līdz ar mums.

Kādam būs jāraksta MLB Ziņotāja vēsture. Tajā tad nu būs jāpiemin visi vārdi, kuŗus šeit tīri tehnisku apstākļu dēļ nespējam atzīmēt.

Ar nākamo numuru izdevums uzsāks savu 46. gada gājumu.

Redakcija

VECU ĻAUŽU DRAUDZE

Ev.-lut. Trīsvienības draudzē draudzes locekļu caurmēra vecums - 65 gadi! - tas atklājās gada sapulcē, kas notika 13. februārī, Sv. Jāņa igauņu baznīcā un kuŗa piedalījās 23 draudzes locekļi. Sapulci vadīja draudzes priekšnieks A. Spura, bet pierakstīja sekretārs J. Birze.

Vienbalsīgi pieņēma valdes izstrādāto darba seku un iepriekšējās gada sapulces protokolu, ko nolasīja A. Spura.

Ar klusuma brīdi pieminēja mirušos draudzes locekļus.

Draudze pr-ks A. Spura pagaŗākā ziņojumā apskatīja vairākas ieceres un apstākļus, kuriem veltīta lielāka uzmanība:

1. Palīdzība mūsu draudzēm Latvijā, kas notiek caur māc. Bobinski, kas aprūpē vairākas (6) draudzes. Pateicoties draudzes locekļu lielai atsaucībai, šē izlietoti \$ 5,400. Bez palīdzības saiņiem nosūtīta medicīna, apavi un īpašs naudas atvēlējums svētdienas skolu vajadzībām un draudzes darbinieku piesaistīšanai un sagatavošanai. Šis darbs būs jāturpina nākamajos gados.

2. Mēģināts draudzes darbā vairāk iesaistīt jauniešus. Panākumi nav izpalikuši, bet tie varētu būt labāki. Iepriecina tas, ka Ziemsvētkos svētku draudzē bija daudz bērnu, tāpat Ziemsvētku eglītes sarīkojumā, par ko jāpateicas Latviešu skolai Montrealā.

3. Draudzes nopietnākais uzdevums kļuvis atbalsts un palīdzība vecajiem draudzes locekļiem. Šē paveikts daudz, bet rūpes rada tieši tas faktors, ka arī draudzes darbinieki paši kļūst veci un nespēj paveikt tik daudz kā agrāk

4. Nopietni jādomā par to, kā labāk izmantot un uzturēt draudzes īpašumu Tērvetē. To varētu panākt ar jauniem pasākumiem un telpu uzlabojumiem, kādus patlaban izstrādā Tērvetes komisija G. Jākobsona vadībā.

5. 1994. gadā 65 mūža gadi piepildās māc. G. Hūnam. Jācer, ka viņš nedošies pensijā, un, ja jā, tad ne ātrāk, kad būs atradis sev vietnieku.

6. Draudze piedalījies Latvijas ev.-lut. baznīcas ārzemēs bīskapa vēlēšanās. Par jauno bīskapu ievēlēts prāv. Elmārs Ernsts Rozītis no Vācijas.

A. Spura pateicās māc. G. Hūnam, visiem valdes locekļiem, dāmu komitejas locekļēm, darbiniekiem un draudzes locekļiem par saņemto darbu un atbalstu un mudināja to neliegt nākotnē.

Māc. G. Hūna ziņojumā bija daudz statistikas:

kristīto draudzes locekļu skaits - 338 (iepr. g. 348)
iesvētīto - 302 (323)

No tiem - virs 90 g. v. - 6; virs 85 g. v. - 16, virs 65 g. v. - 227 (75%); zem 65 g. v. - 75 (25%); bērnu un jauniešu - 36.

40 (44) dievkalpojumsos bijuši 1,526 dievlūdžēji (1311); 6 (7) dievgaldos - 144 dievgaldnieku (180); 5 (7) svētbriņos 470 (606) dalībnieki; 2 dievkalpojumi bērnu nometnē ar 220 dievlūdžējiem. Pēdējā gaitā izvadīti 19 (17), no tiem 15 draudzes loc. (15); kristīti 7 (6), iesvētīti 0 (0), laulāti 3 jaukti pāri (2). Draudzē iestājušies 4 (2); izstājušies 2 (1). Apmeklēti 85 (225 reizes) vecie un slimie draudzes locekļi. Sirmgalvju namos atrodas 20. J. Tērauds vadījis 2 dievkalpojumus.

Pedalījies LELBA sinodē Čikāgā, 11 draudzes valdes sēdes un 3 dāmu komitejas, kuŗai arvien vēl nesot vadītājas un kuŗas kasiera pienākumus veic Imants Steprāns, sanāksmēs; mirušā igauņu dr. pr-ka P. Moldres bērēs un 4 mācītāju sanāksmēs.

Arī viņš pateicās valdei, dāmu komitejai un visiem pārējiem darbiniekiem un draudzes locekļiem par teicamo atbalstu un atsaucību.

Draudzes kases apgrozības summas sekojošas:

Ieņemts \$ 51,046.01 (46,002.23)

Izdots \$ 52,147.77 (46,615.02)

=====

Iztrūkums \$ 1,001.76 (612.79)

=====

1993.gada budžetā ieņēmumos un izdevumos bija paredzēti \$ 54,260.00. Budžetu 1994. gadam sabalansēja \$ 53,910.00 apmēros. Jaunajā budžetā bija ietvertas arī Tērvetei paredzētās summas, kas sabalansētas \$ 6,160.00 apmērā ienākumos un izdevumos. To pieņēma vienbalsīgi. Ziņoja grāmatvedis M. Peize.

Bez tam ārpus budžeta kontos ieņemti \$ 12,987.50 (iepr. g. \$ 9,996.00), kas visi nosūtīti vai noguldīti pēc pierības. Līdz ar to draudzes locekļu kopējais devums 1993. g. ievērojami pieaudzis un sasniedzis \$ 64,033.51 (iepr. g. \$ 55,998.23). Draudzes kapitāls uz 1993. g. 31. decembri - \$ 151,086.00. Nekustāmie īpašumi - draudzes nams un Tērvete novērtēti uz \$ 74,000, kas ir krietni zem to patreizējās vērtības. Sapulce ieteica valdei šo novērtējumu izlabot. Inventāra vērtība - \$ 12,214.00. Citiem vārdiem, veco ļaužu draudze ir turīga. Līdzekļu pietiks labu laiku. Cits jautājums - kā būs ar jaunajiem? Kasieris Roberts Kalniņš veicis teicamu darbu.

Dāmu komiteja darbojusies ar iztrūkumu: ieņemti \$ 351.30, bet izdoti \$ 645.46; iztrūkums \$ 294.16, līdz ar to līdzekļi tās kasē samazinājušies uz \$ 338.12. Tā sarīkojusi draudzes gadskārtējo bazāru un vairākus pēcpusdienu saietus draudzes namā.

Bēru fonda M. Frišvaldes vadītājas ziņojumā: miruši 13 fonda dalībnieki, kuŗu mantiniekiem izmaksāti \$ 6,500.00 vai \$ 500.00 kātram. Fonda kapitāls pieaudzis par \$ 518.21 un sasniedzis \$ 54,145.90. Tajā 208 pilntiesīgi biedri un 2 bērni. Kad tā dalībnieku skaits nokritis zem 200, to var arī likvidēt, ko arī jaunajā darbības gadā izdarīt ieteica revīzijas komisija, kas, pārbaudot draudzes dažādo instanču kases un dokumentus, visu bija atradusi vislabākā kārtībā un izteica visiem par to pateicību.

Valdes locekļu vēlēšanās bija jāpārvēl J. Mateus, V. Paegle, D. Ziediņa, A. Spura, M. Štauers un R. Vītiņš, kuŗus visus ievēlēja par jaunu ar aklamāciju. Ruta Gabruša amatam vairs nekandidēja. Viņa palīdzēja D. Ziediņai mūsu draudžu aprūpē un par to saņēma dr. pr-ka un sapulces pateicību.

Revīzijas komisijā ievēlēja visus līdzšinējos locekļus - J. Ezerosi, J. Lukstiņu, Ilgu Strautiņu, bet no jauna Imantu Steprānu, kas turpmāk būs tās priekšsēdis.

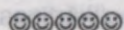
Draudzes lauku īpašuma Tērvete komisijas priekšsēdis Gunārs Jēkabsons iepazīstināja ar patreizējo situāciju: 1993. gads Tērvetē esot bijis pārmaiņu gads. Īpašumu īpaši popularizējot bērnu vasaras nometne, kuŗā tagad piedaloties bērni no visas kontinenta austrumpiekrastes; sadarbība ar Tērvetes un pensionāru apvienībām un DV Montrealas nodaļu esot teicama; vajadzīgi kapitālremonti (jauns ārējo sienu apšuvums un vairāku logu labojumi) un jāpaplašina nodarības, lai īpašums kļūtu vēl pievilcīgāks un attaisnotu savu pastāvēšanu. Tērvete varētu būt tas tilts, kas vieno draudzes vecāko paaudzi ar jaunāko, kuŗai šis skaistais īpašums esot sevišķi tuvs. Tā labrāt to izmantojot saviem salidojumiem. Sakarā ar DV Montrealas lauku īpašuma Dzintari pārdošanu, no tā saņemti dažādi priekšmeti, kas būs noderīgi turpmākajam darbam. Paredzams, ka DV nodaļas vasaras izdarības tagad notiks šeit. Kapitālremontiem vajadzēsot ap \$ 15,000.00. M. Štauers ieteica sapulcei šos līdzekļus arī atvēlēt ar noteikumu, ka komisijai valdei jāiesniedz sīki izstrādāts projekts un izdevumu aprēķins, ko tā var pieņemt vai noraidīt. To pieņēma ar 20 balsīm, pret balsojot 3. Šķiet, ka ar to tad nu Tērvetes darbs ieies jaunā virzienā un sagādās gandarījumu visiem, kas darbosies tās uzturēšanā.

Sapulce bija raita un lietišķa. Neatrūka domu izmaiņas, it sevišķi Tērvetes jautājumā. Tas liecināja, ka draudzei rūp tās nākotne. Vairs nebija daudz runu par pagātni, bet gan par to, ko darīsim turpmāk. Un tas jau ir ievērojams solis uz priekšu. Vēl nav pilnīgi atrisinājies darbinieku jautājums. Jācer, ka jaunā audze te nāks talkā un neliegs savu atjautību un darba spēku. Tērvete to ir pelnījusi. Un pārējiem jāpatur prātā, ka tā ir draudzes īpašums. Līdz ar to atbildība par to ir visiem.

Tērvetes komisija paredzējusi dažādas izdarības, lai nodrošinātu līdzekļus īpašuma apsaimniekošanai. Atbalstīsim tās, kad komisija uzsāks to īstenošanu.

Kaut nu nākamās gada sapulces būtu tikpat saskanīgas un dotu tikpat labus rezultātus kā šī!

M. Štauers

BAĻĶI OTRA ACĪ REDZ, SAVĀ NĒ

DV Montrealas nodaļas gada sapulcē, kas notika š. g. 19. februārī, Latviešu centrā, piedalījās 40 vanagu un vanadzēs. To vadīja Voldemārs Paegle, bet protokolu pierakstīja Jānis Birze, kuŗus abus amatos ievēlēja ar aklamāciju. Jāatzīmē, ka vairākiem nodaļas vanagiem un vanadzēm nav tīri skaidra sapulču kārtība. Un citi grib runāt visi vienā reizē. Tas rada vienu otru neērtību un padara sapulces vadītāja darbu sevišķi grūtu. Reizē ievieš nevajadzīgas nesaskaņas (Vai tad pēc gaidāmām sviestmaizītēm, kā viens otrs dalībnieks sapulces laikā iesaucās, esam tik ļoti izsalkuši, ka nevaram lietas padarīt tā, kā tās jādara?). Pēc nodaļas noteikumiem izsludinātai sapulcei vajadzīgs ļoti liels kvorums, ko modernajos apstākļos tikpat kā neiespējami sasniegt (ka tā, pierāda fakts, ka daudzi nāk uz oficiāli izsludinātās otras sapulces sākuma laiku). Tādēļ pēc pusstundas tiek paredzēta cita sapulce, kas ir tiesīga lemt pie ieradušos skaita. Tā tas bijis daudzus gadus un bija arī šoreiz. Rezultātā radās tāds mazs sajukums, jo vadības personāls tika izraudzīts jau kādas 15 minūtes pirms sākās istā sapulce. Tā tad nelikumīgi. Nav jau liela brēka, jo vēlāk nebūtu bijis cits, bet vai nebūtu labāk noteikumos kvoruma ciparu pazemināt? Un kā tad ir ar tiem, kas prasa no dažiem vanagiem absolūto, bet paši vēlas rīkoties, kā pašiem tik. Tas nepalīdz. Kāpēc meklēt vainas ārpus sava pagasta robežām, ja pašu mājā negribam turēties pie demokrātiski pieņemtās kārtības?

Sapulci atklāja nodaļas pr-ks Jānis Norvels. Ar kļūsuma brīdi pieminēja 9 nodaļas vanagus un vanadzēs, kas devušies mūžībā.

Sapulces amatpersonu vēlēšanās bez jau minētajiem par balsu skaitītājiem ievēlēja V. Ozolu, S. Oborūnu un J. Začu. Pieņēma iepriekšējās sapulces protokolu, ko nolāsīja tā pierakstītājs I. Steprāns.

Savā ziņojumā pr-ks J. Norvels paziņoja, ka vairs šim amatam nekandidēsot. Aizvadītā gadā esot bijis daudz pozitīva un pāris negatīvas lietas. Palīdzības akcijā uz Latviju nosūtītas 6 tvertnes (5 ar saiņiem un 1 ar zobārstu krēsliem). Šiem sūtījumiem izdevies iegādāties ziepju pulvēri, medicīnu un dažādus apavus par pazeminātām cenām. Pirkumiem izmantota peļņa, ko iegūst no palīdzības akcijas. Ziedošanu vākšanas akcijas izrādījušās sevišķi sekmīgas. Sarīkojumi bijuši ļoti apmeklēti. Pārdots nekustāmais īpašums Dzintari. Un tad kā negaidīta bumba nāca pārmetumi pāris vanagiem. Tie bija nevietā un nebija pamatoti. Vienā šo rindu autors saņēma publisku rājienu par lidojumu uz pagājušā gada delegātu sanākumi, jo tā esot izšķērdis nodaļas līdzekļus (\$ 90 vairāk kā bencīna rēķins pārējiem). "Vainīgais" aizrādīja, ka viņam tas bijis jādara veselības dēļ, kam vairākums sapulces dalībnieki atsaucās ar aplausiem (aplauši sapulcēs gan nu atkal nav sevišķi vietā, jo kavē notikumu gaitu). Vai nu, tiešām, baļķis otra aci ir par varu jāmeklē, ejot pat tik tālu, piezīmējot, ka delegāts delegātu sapulcē esot darbojies plašāk kā nodaļai nepieciešams? Rezultātā šim pienākumam vairs nekandidēju.

Kasieris Konstantīns Čaks nebija ieradies. Par kases stāvokli uzzinājām no J. Norvela un revīzijas komisijas. Cipari sekojoši:

1993. g. ieņemts \$ 68,584.52 (\$ 20,411.10)
1993. g. izdots \$ 37,360.47 (\$ 18,311.94)

=====

1993. g. atlikums \$ 31,224.05 (\$ 2,099.16)

=====

Tā kā Dzintaru darījums ienesis \$ 39.186.62, reģistrēts operatīvais iztrūkums - \$ 7,962.57. Kopā ar agrāk uzkrātiem līdzekļiem (\$ 44,316.63) nodaļas vanagu kases naudas līdzekļi pieauguši uz \$ 75,540.68 jeb par 70 %. Apgrozības summas, ir ienākumos, ir izdevumos, salīdzinot ar budžetu (\$ 13,940.00) izrādījušās vairāk kā dubultkārtīgas.

Br. Innus ziņoja par Dzintaru pārdošanu, pēc vairākkārtīgas solīšanas īpašums pārdots par \$ 45,000.00. Atskaitot komisiju uz citus izdevumus, skaidrais ienākums - \$ 39,186.62. Valde to bija uzskatījusi par pieņemamu, jo izrādījies, ka Dzintaru ēkai būtu bijuši vajadzīgi ievērojami kapitālremonti un tirgus vērtības Ezerkalnos sakarā ar ekonomijas krīzi ievērojami kritušās. Lai darījumu varētu īstenot, vairākiem izpaliem bijis steidzīgi jāizdara vairāki uzlabojumi. Tam piekrita arī sapulce. Tā nu vēsturei pieder šis īpatnējais pasākums, kas nodaļas dzīvē arvien izraisīja plašas pārrunas un no kuŗa beigās visi vēlējās tikt vaļā. Daudziem tas paliks labā atmiņā, jo tur aizvadīti jauki brīži un bija ielikts daudz darba.

Biedrzinis J. Bilinskis ziņoja, ka nodaļā 77 (iepr. g. 83; miruši 7, iestāties 1) vanagi un 27 (26; iest. 2, miruši 1) vanadzēs; kopā 104 (109). Kopš Jaungada uzņemti vēl 4 jauni biedri. Nodaļai 32 mūža biedri.

Sarīkojumu daļas vad. V. Hūns ziņoja par sarīkojumiem, kas esot bijuši apmeklēti viduvēji: Kalpaka v. - 60, Kurzemes cietokšņa piemiņa - 36, Varoņu piemiņas diena - 48, Dzintaru slēgšanas sarīkojums - 28 un gada svētki - 70, kopā 242. Daudz darīts iekšējā palīdzībā - veco ļaužu un slimo apmeklēšanā.

Sekretārs I. Skrastiņš ziņoja, ka bez parastiem sekretāra pienākumiem viņam izdevies par reti zemām cenām iegādāties jaunus bērnu apvavus, kuŗu vairums nosūtīts uz Latviju. Daļa (ap 400 pāri) pārdota vietējiem palīdzības saiņu sūtītājiem par \$ 5 pāri, ienesot vairāk kā \$ 2,000 un daļēji sedzot pirkuma izdevumus.

Vanadžu priekšnieces Ērika Vītiņas ziņojums uzrādīja sekmīgu darbību. Vanadzēs rosīgi piedalījās palīdzības akcijā. Labi izdevies gadskārtējais Ziemsvētku tirzīnš. Piedalījās kājas protēzes sagādāšanā ar \$ 500.00 Latvijā dzīvojošam jauneklim J. Tomsonam. Uz vanadžu delgātu sanāksmi aprīļa beigās sūtis 2 deleģātes - Ē. Vītiņu un M. Valdmani.

1993. g. ieņemts \$ 3,229.65 (\$ 4,270.95)

1993. g. izdots \$ 2,573.00 (\$ 3,430.15)

Atlikums \$ 656.65 (840.80)

Kopā ar agrāk kopas kasē uzkrātājiem \$ 18,871.01 līdzekļiem tajā tagad \$ 19,527.66.

Abās kasēs kopā \$ 95,068.34, kas ir ievērojama summa un kas iegūta neatlaidīgā darbā un pieticīgā saimniekošanā, par ko nodaļa ir pateicīga itin visiem tās darba atbalstītājiem.

Revīzijas komisija abas kases un pārējos dokumentus bija atradusi teicamā kārtībā, pateicās darba darītājiem par veikumu.

Priekšnieka vēlēšanās, J. Norvelam vairs nekandidējot (sapulces apmeklētāju vārdā viņam pasniedza grāmatu "Uz ežiņas galvu liku", aploksni un konjaka pudeli), par jauno nodaļas priekšnieku ievēlēja līdzšinējo valdes locekli Bruno I n n u s u, kas isos uzrunas vārdos solījās būt vanagu ciņas turpinātājs.

Valdē ievēlēja līdzšinējo O. Rozentālu un no jauna Dagu Demandt, rev. komisijā visus līdzšinējos - J. Metumu, V. Paegli un A. Laizānu.

Par deleģātiem DV Kanadā deleģātu sanāksmei, kas paredzēta 30. aprīlī un 1. maijā Toronto, izraudzīja Br. Innusu un J. Norvelu, bet kā vietnieku - J. Bilinski.

Budžetu 1994. gadam ienākumos un izdevumos sabalansēja uz \$ 12,440.00, ārpus kārtas atvēlot palīdzības darbam Latvijā un citur no nodaļā uzkrātiem līdzekļiem vēl līdz \$ 8,000.00. Noraidīja nodaļas valdes ieteikto dalības maksas paaugstinājumu no \$ 10 uz \$ 24 gadā,

atstājot spēkā līdzšinējo. Sapulces dalībnieki nebija gatavi radušos 1993. gada iztrūkumu segt ar 140 % biedru maksas paaugstinājumu. Viņu uztvērē nodaļa ir pietiekami turīga, lai darbotos līdzšinējā kārtībā. Ja nepieciešams, jāmeklē līdzekļu iegūšana citā veidā.

M. Štauers domāja, ka būtu labi, ja nodaļa izvēlētos īpašus palīdzības projektus, kuŗiem atvēlēt naudas līdzekļus. Ieteica daudz bērnu ģimenes. Viņam pievienojās M. Ikvilds. Ē. Vītiņa piezīmēja, ka vanadzēs to jau darot. E. Reveliņš gribēja zināt, kas noticis ar tautas augstskolu "Abrene" Francijā. Neviena nekādu atbildi nespēja dot. Nodaļai pieder 2 pajas.

Br. Innus pieskārs DV stāvoklim Latvijā un Rietumos. Kopības darbs tagad ejot "brīvsoli", kādēļ ierosināja pieņemt īpašu rezolūciju, ko pats bija parakstījis (īpašas rezolūcijas nesenaļās gada sapulcēs nebija; tātd jauninājums):

Daugavas vanagu Montrealas nodaļas šā gada 19. februāra sasauktā pilnsapulce uzdod jaunievēlētai valdei strādāt organizācijas likumu robežās, sadarbībā ar Kanadas zemes valdi, lai atrastu ceļus, kā apvienot mūsu ciņu biedrus dzimtenē, kā arī šeit, rietumos, vienā stiprā un nedalāmā vienībā, kuŗa būtu spējīga nobeigt mums mūsu tautas uzticēto ciņu par pilnīgas Latvijas brīvības atgūšanu.

Vislielāko balvu, ko mēs, Daugavas Vanagi, varētu pasniegt mūsu dzimtenei šajā gadā, atzīmējot mūsu pirmā Daugavas Vanagu organizācijas vadītāja pulkveža Viļa Januma 100 gadu atceri, ir vienotu DV organizāciju, tādu, kādu pulkvedis to bija iecerējis un jau spējis saliedēt. Nemsim priekšzīmi no mūsu diženā un visu cienītā pulkveža, kādiem īsti ir jābūt ciņu biedriem, kā kuŗa, tā miera laikā. Tad panākumi neizpaliks, kopējo darbu strādājot, patiesas brīvības saules lēktam un dzimtenes pilnīgai atdzimšanai.

Daugavas Vanagi nekādā gadījumā bez jebkādiem aizbildinājumiem un spriedumiem, nedrīkst palikt šķelti un dalīti. To pulkvedis nekad nebūtu pieļāvis, nacionālās stājas un drosmes apveltīts. Vienotībā, pārliecībā, dziļā ticībā, līdzīgi aizvadītām kaujām, spēsim uzvarēt arī šo.

Daugavas Vanagi, sasauksimies!

Īpašu pateicību saņēma palīdzībai Latvijā saimes darbinieki reizē ar vēlējumu nenogurstoši turpināt darbu arī 1994. gadā.

Ar neļķu ziediem sveicināja dzimšanas dienu bērnus - Hediju Ozoliņu, S. Oberonu un Jāni Ļavu.

Pēc nepilnu 3 stundu darba, kas brīžiem atgādina savā vaļā aizgājušu talku, viss bija godam paveikts un Montrealas vanagi un vanadzēs var ar pašāvību raudzīties turpmākajā darbā jaunas vadības rokās. Vēlēsim darba prieku un sekmes! Pēdējās būs, ja nodaļa darboies tikpat čakli, kā līdz šim.

M. Štauers

*****

ALBERTS CAUNE

Chartered Accountant
(Zvērināts grāmatvedis)

Piedāvā sekojošus pakalpojumus:

- Nodokļu deklarācijas
- Padomi nodokļu jautājumos
- Uzņēmumu grāmatvedība
- Finanču pārskati un analīzes
- RRSP un RRIF padomi
- Padomi testamentu kārtošanā

Sasniedzams pa ☎484-0272 vai personīgi
pensionāru saietu ceturtdienās no plkst. 11:00
līdz 13:00, Latviešu centrā.

**LATVIEŠU BEBRI INC.
CASTORS LETTONS INC.
LATVIAN BEAVERS INC.**

3955 Provost, Lachine, Que., Canada H8T 1M1

PROSPEKTS UN AKCIJU PIEDĀVĀJUMS

Šis PROSPEKTS dos Jums ieskatu Akciju Sabiedrības LATVIEŠU BEBRI INC. sākumā, pašreizējā darbībā un nākotnes plānos.

Jūs visi esat uzaicināti piedalīties Latvijas jaunuzbūvē caur Latviešu Bebri Inc., iegādājoties Sabiedrības regulārās akcijas par 10.00 Kanadas dolāriem par akciju. Interesenti tiek uzaināti parakstīties uz akciju pirkšanas formulāra, kas ir pievienots šim Prospektam, un nosūtīt ar čeku uz LATVIEŠU BEBRI INC. vārda uz augšā minēto adresi.

SABIEDRĪBA:

Sabiedrība LATVIEŠU BEBRI INC. ir dibināta 1992. gada 14. aprīlī zem Kvebekas Sabiedrību likuma.

MĒRĶIS:

LATVIEŠU BEBRI INC. mērķis ir veicināt un piedalīties Latvijas ekonomiskā jaunuzbūvē. Šo mērķu sasniegšanai Sabiedrība var:

- Ražot, pirkt un pārdot mantas, preces un pakalpojumus Kanadā, Latvijā un citās valstīs,
- Iegūt kustamus un nekustamus īpašumus,
- Aizņemt un aizdot naudu, izsniegt vērtspapirus un citas garantijas un iekļāt īpašumus aizņēmumu nodrošināšanai,
- Attīstīt visādas citas aktivitātes, kas nav ar likumu aizliegtas.

KAPITĀLS:

Sabiedrības kapitāls sastāv no neierobežota skaita regulāru akciju. Akciju izdošanas cena tika noteikta 10.00 Kanadas dolāri par akciju.

FINACIĀLAIS STĀVOKLIS (1994. gada 31. janvārī):

Aktīvs	
Nauda bankā	\$ 23,931
Aizdevumi un ieguldījumi	\$ 54,693

Kopā aktīvs	\$ 78,624
	=====
Pasīvs	
Aizņēmumi	\$ 60,274
Kapitāls un peļņa	\$ 18,350

	\$ 78,624
	=====

Izdoto akciju skaits pēc grāmatām: 1,354

Akcijas vērtība pēc grāmatām: \$ 13.55

*****

AKCIJU PARAKSTĪŠANAS VEIDLAPA

Es, apakšā parakstīties:

Vārds, Uzvārds:.....

Adrese: .....

Telefons: ..... parakstos uz ..... (akciju skaits) regulārām LATVIEŠU BEBRI INC. akcijām \$ 10.00 vērtībā par akciju.

Pielikumā mans čeks par \$ ..... pilnai samaksai par šīm akcijām.

Ja šī parakstīšanās tiek pieņemta, lūdzu izrakstiet akciju Certifikātu uz augšā minēto vārdu.

Datums: .....

Paraksts: .....

LĪDZŠINĒJĀ DARBĪBA:

Līdz šim LATVIEŠU BEBRI INC. ir piedalījušies elektrisko sildītāju importā Latvijā, apavu ievešanā un pārdošanā Latvijā, logu, gultu un durvju ražošanas pasākumā un centušies izpētīt un atrisināt apsildīšanas problēmu Latvijā.

NĀKOTNES PLĀNI:

Sabiedrības nolūks ir izmantot kokmateriālu atkritumu, kūdras un citu kurināmo materiālu izmantošanu apkurei un ūdens sildīšanai.

Šī mērķa sasniegšana sadalīta divās fāzēs

- 1) Augšā minēto izejmateriālu pārvēršana kurināšanai derīgās granulās,
- 2) Piemērotu krāsniņu ražošana šo granulu kurināšanai.

Eksperimentālās sērijas (30 gab.) krāsniņu ražošanai jau ir noslēgts līgums ar firmu Latvijā. Šis pasākums izmaksās ap \$ 30,000.00 Kanadas dolāru.

Granulu ražošanas projekts pašlaik tiek analizēts. Ja izdosies atrast piemērotu novietni Latvijā, kur būtu jau pastāvoša infrastruktūra, tad ir domāts šeit iegādāties granulu presi un to pārsūtīt uz šo novietni. Šis preses iegūšana un pārvešana varētu izmaksāt ap \$ 40,000.00 Kanadas dolāru. Ražošanas novietnes sagatavošanai un ražošanas uzsākšanai būtu vajadzīgi papildus līdzekļi, kuŗu apjoms pagaidām vēl nav aprēķināts.

RISKS UN DROŠĪBA:

LATVIEŠU BEBRI INC. nav labdarības organizācija. Lai gan tās mērķis ir palīdzēt Latvijas jaunūzbuvei, tas nav domāts darīt ar ziedojumiem, bet gan ar labi pārdomātiem projektiem, ieguldījumiem un aizdevumiem. Bez šaubām, kāds projekts var nest arī zaudējumus, bet visumā Sabiedrības vadība ir pozitīvi noskaņota un domā, ka Sabiedrības darbība būs veiksmīga un akciju vērtība augs, līdz ar to dodot akcionāriem peļņu vai nu izmaksātās dividendes vai pieaugušā akciju vērtībā.

1994. gada 20. februāri

Jānis Tērauds, prezidents

Alberts Caune, sekretārs,
kasieris

Latvijas Nacionālo spēku apvienība, ko nesē LNNK izveidoja kopā ar 9 citām nacionālpariotiskām organizācijām, tagad ik nedēļu pulcējas vienkopus, taču ar vienotu darbību joprojām ir grūti. Attēlā: LNNK valdes priekšsēdētājs A. Lambergs un NSA koordinatore M. Vītola kādā sanāksmē. Foto Gunārs Birkmanis

SAIŅU SŪTIJUMS MARTĀ

Palīdzības saiņu vadība - DV Montrealas nodaļas valde atvainojas par neparedzētiem un negaidītiem pārsteigumiem un negadījumiem, kādi radās pēdējās akcijas laikā, kas notika 23. un 24. februārī. To rezultātā mēs bijām spiesti pieņemt neparedzētus sūtījumus, kurus tomēr nevarējām atlikt uz nākamo sūtījumu. Sūtītāju uzdoto kubikpēdu skaits nebija precīzs (tas bija lielāks kā uzdots), un tas aizņēma vairāk telpas, kā bijām kalkulejuši. Līdz ar to šoreiz tvertnē pietrūka vietas tiem saiņu sūtītājiem, kas tos bija iepriekš pieteikuši, precīzi uzdodot savu kubikpēdu daudzumu.

Lai šo neparedzēto stāvokli atvieglinātu un pēc iespējas ātrāk nosūtītu nākamo tvertni, vadība nekavējoties pasūtīnāja nākamo tvertni. Šoreiz saiņus pieņems tikai divi dienas:

23. martā, no plkst. 14:00 līdz 17:00, un

24. martā, no plkst. 15:00 līdz 19:00.

Kuģis ies jūrā **26. martā** un Latvijā pienāks, paredzēts, aprīļa vidū vai beigās. Līdz ar to aicinām tos sūtītājus, kas paredzējuši vēl šajā pavasarī sūtīt saiņus uz Latviju, izmantot šo gadījumu, jo ļoti iespējams, ka pēc tam nākamais sūtījums varētu būt tikai jūlija vai pat augusta mēnesi.

Tvertnes nosūtīšana vien maksā \$ 2,000.- US dolāros. Tam vēl jāpieskaita vismaz \$ 5.00 par katru sabiedrisko saini, iesaiņošanas materiālu izdevumi un dažādi neparedzēti. Lai izdevumi līdzsvarotos ar ienākumiem (\$ 6.00 par kubikpēdu), ir ļoti svarīgi, lai kuģa tvertne būtu piekrauta pilna, jo pretējā gadījumā mums ir jāpiemaksā no savas kabatas.

Ļoti lūdzam saiņus pieteikt laikus, uzdodot to skaitu un kopējo kubikpēdu daudzumu šādām personām:

Ērikai Vītiņai, ☎ 482-2694,
Mārai Valdmanei, ☎ 484-0712,
Viesturam Hūnam, ☎ 352-1359 vai
Ojāram Rozentālam, ☎ 488-3143.
Līdz šā gada 17. martam.

Laikus nepieteiktos saiņus pieņemsim tikai . pēc plkst. 17:00, ja būs vēl brīva vieta tvertnē, pēdējā dienā, 24. martā.

Tuvākas ziņas Jūs varat saņemt no augšminētām personām.

DV nodaļas valde

*****

☺☺☺☺ KĀ CENTRS PULSĒ? ☺☺☺☺

Centra gada sapulce ar jaunas valdes vēlēšanām notiks **20. martā, Centrā.**

Centra Sīrsniņu balle bija labi apmeklēta un deva rīkotājiem \$ 14.00 atlikumu.

Jānis Verners ziņoja, ka krāsnis lielajā virtuvē pārbaudītas un salabotas.

Nākošā Centra valdes sēde notiks **16. martā, plkst. 19:30, Centrā.**

L. Kalniņš

*****

Tērvetē izdodamas

ISTABAS

\$ 300.00 pa sezonu.

Lūdzam pieteikties pie Gunāra Jākobsona,

☎ 514-737-9187

Šo MLB Ziņotāja numuru izdalām lasītājiem uz rokas 5. marta un nedēļas nogales sabiedriskajos sarīkojumos un 10. marta pensionāru apvienības sīetā. Pārējos eksemplārus nododam Kanadas pastā 8. martā

MLB Ziņotājs, 1994. gada marts

AIZSAULES CEĻOS

BŪVINŽENIERIS EIŽENS KALNIŅŠ

1994. gada 9. februārī miris būvinž. Eižens Kalniņš.

Viņš dzimis 1909. g. 15. septembrī, Krimuldas Almu-cās. Apmeklē Krimuldas un Sējas pagastu pamatskolas, pēc tam Rīgas pilsētas I gimnaziju, kurā nobeidz 1932. gadā. Latvijas Universitātē iestājas 1932. gadā un to beidz 1944. g. ar dipl. ing. grādu. Tai pašā gadā viņu iesauc leģionā, kur paliek līdz gada beigām. Lettonias korporācijā iestājas 1933. g. Lidzekļus studijām pelna strādādams par vadītāja palīgu Rīgas spirta fabrikā. In-golštātē, Vācijā, bijis latviešu vidusskolas tehniskais va-dītājs.

Pēc ieceļošanas Kanadā 1951. g., pirmo darbu Montrealā viņam sagādā būvinž. N. Zoldners - Highway Paving and Supply Co, kur nostrādā līdz 1955. g. Pēc tam pāriet pie Alumīnija sabiedrības (Alcan). 1957. g. sāk strādāt pie Montrealas debesskrāpja Ville Marie pro-jektēšanas. Pēc tam līdz aiziešanai pensijā - Canadian Metshem projektēšanas birojā.

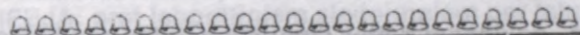
1951. g. Eižens apprec Ilzi, dzim. Dzelzskalns. Lai-mīgā laulībā viņi izaudzinājuši dēlu Robertu un meitu Dainu.

Eižens Kalniņš bija aktīvs Latviešu Inženieru apvie-nībā - bija Tecnikas Apskata pirmais kasieris. 12 gadus darbojies ev.-lut. Trīsvienības draudzes valdē Montrealā.

Savos spēka gados Eižens neliedza savu māju Lettonias konventu un ģimenes vakaru sarīkošanai; bija aktīvs Montrealas korporāciju kopā, daudz laika veltot zēnu audzināšanai. Eiženam bija trīs brāļi: Arvids, Vik-tors un Gotholds - visi lettoni.

Tevī, Eižen, piemin lettonu saime Montrealā un Otavā un Korporācija kopa Montrealā.

A. Palejs

Montrealas Latviešu Pensionāru apvienības

21 gadu pastāvēšanas ATCERES SVĒTKI

svētdien, 17. aprīlī, plkst. 15:00, Latviešu Centrā.

Piedalās pazīstamais režisors Gunārs Vērenieks un Montrealas jauktais koris ATBALSS.

SILTA BUFETE

Piedalīšanās: \$ 10.00 no personas.

Vēlama iepriekš pieteikšanās līdz 10. aprīlim pie

B. Krūmājs, ☎ 687-4569,
V. Vārslavāne, ☎ 366-9339,
A. Laizāns, ☎ 661-1501,
V. Paegle, ☎ 453-2699.

Visi laipni aicināti!

Rīkotāji

MONTREALAS BALTIEŠU PASTMARKU KLUBS

riko

sestdien, 19. martā, plkst. 19:00, Latviešu centrā, Lašinā,

SV. PATRIKA DIENAS DANCI

ļeeja: \$ 10.00 no personas.

Atlikums par labu kluba vajadzībām (pavasara izstādes sarīkošanai, kas paredzēta 18./19. aprīlī).

Apmeklēt aicina

Rīkotāji

♥ Režisors Gunārs Vērenieks paskaidro, ka viņš savā referātā š. g. 29. janvārī neesot teicis, "manāms krievu ak-cents", kā tas ziņots atreferējuma 27. lpp. 2. slejas 2. rindā. Viss pārējais esot pareizi. Atvainojamies, ka saklausīts un uz-rakstīts citādāk, kā īstenībā bijis.

Red.

AMBER

GLOBUS

Latviešu uzņēmums ar profesionālu pieredzi

PAKALPOJUMI

BALTIJAS VALSTĪS

Birojs Montrealā: 1625 Duff Court, # 412
Lachine, P. Q. H8S 1E5
☎ (514) 637-9495

SAIŅI AR GAISA SATIKSMI

- ◆ katru nedēļu; sasniedz Rīgu 5 dienās

SŪTĪJUMI AR KUĢI

- ◆ katru otro nedēļu,
- ◆ visi sūtījumi garantēti un apdrošināti,
- ◆ pieņem saiņus Jūsu mājās.

SŪTĀM SAGATAVOTUS PĀRTIKAS SAIŅUS

- ◆ pieprasiet mūsu cenrādi.

GARANTĒTA UN APDROŠINĀTA DOLĀRU PIEGĀDE LATVIJĀ

- ◆ naudas pārvedumi Kanadas un ASV dolāros.

RŪPĒJATIES PAR NAUDAS SAŅĒMĒJA DROŠĪBU!

- ◆ nevienam netiek izpausts naudas saņēmēja vārds,
- ◆ nevienam netiek izpausta sūtītā naudas summa

CENTRA UZAICINĀJUMS

Montrealas Latviešu Sabiedriskā Centra valde lūdz visus savus biedrus un citas leinteresētas personas uz savu **gadskārtējo pilnsapulci 20. martā, plkst. 15:30. Centrā.** Aikal viens darba un sabiedriskās sadzīves gads ir aizgājis un tā rezultāti jāapskata, un jāpārrunā nākamā gada iespējas. Jo plašāka piedalīšanās, jo vērtīgāki ieteikumi.

DIENAS KĀRTĪBA

1. Sapulces vadības ievēlēšana
2. Protokola nolasišana un pieņemšana
3. Tekošas lietas
4. Ziņojumi
5. Valdes vēlēšanas
6. Dažādi jautājumi un ieteikumi

Pēc pilnsapulces **sadraudzības stunda pie kafijas (jeb tējas).**

Laipni Jūs ielūdz

Centra valde

*****

♥ Leikšoras Viegļās Operas sabiedrība, kurā ilgus gadus dzied Gunārs Aleksis un kas izrāda Gilberta un Sulivana operetes, šogad uzved viņu **Gondolierus.** Izrādes no 3.-5. un 10. - 12. martam, plkst. 20:00, Jean XXIII teātri, 1301 Dawson ielā, Dorvalā. Ieejas kartes - \$ 14.00, izņemot ceturtdienās, kad pensionāriem tās tikai par \$ 8.00. Interesenti var tās iegādāties pie G. Alekša, ☎ 636-1995.

Mēs piedāvājam tikai

LATVIJAS RAŽOJUMUS

Sūtījums Nr. 2

(Aizvieto sūtījumu Nr. 1)

4x250 gr Liellopa konservi
3x200 gr Cūku tauki
3x160 gr Šprotes
1 kg Sviests
1 kg Siers
5 kg Cukurs
2 kg Milti
2 kg Makaroni
Cepumi

CENA - US \$ 32; KANADAS \$ 38

Sūtījums Nr. 3

5x250 gr Liellopa konservi
4x250 gr Cūkgaļas konservi
3x200 gr Cūku tauki
2x Šķīstoša kafija
2x400 gr Kondensēts piens
1 kg Sviests
1 kg Siers
5 kg Cukurs
2 kg Milti
2 kg Makaroni
Cepumi

CENA - US 40; KANADAS \$ 48

Cenā ieskaitīta pievešana mājās pa visu Latviju 4 līdz 6 nedēļu laikā.

Pasūtījumus pieņem:

Uldis Valters,
P. O. Box 538,
Brownsburg, Que.,
Canada J0V 1A0

MONTREALAS LATVIEŠU SABIEDRISKAIS CENTRS riko

sestdien, 30. aprīli, plkst. 14:00, Centrā,
3955 Provost ielā, Lašīnā,

Daugavpils teātra

viesizrādi.

Uzvedis Rūdolfa Blaumaņa lugu

NO SALDENĀS PUDELES

leeja: \$ 20.00

\$ 15.00 pensionāriem un studējošiem.

Pēc izrādes tikšanās ar aktieriem pie kafijas galda.

Apmeklēt aicina

Centra valde

◆ 1. martā, Centrā notika Montrealas Latviešu Organizāciju padomes darba sēde. Tā kā bija ieradušies maz dalībnieču pārstāvju, tā bija sevišķi īsa, bet lietišķa.

Vienojās, ka organizācijām savas dalības maksas un iemaksas Izglītības stipendiju fondā izdarāmas līdz š. g. 1. maijam. Līdz tam laikam eventueliem stipendiātiem stipendijas arī jāpieprasa, iesūtot rakstiskus lūgumus padomes sekretāram J. Norvelam, **9860 Gouin Blvd, Apt. 202, PIERREFONDS, Quebec, H8X 3H2.** Par to oficiālu paziņojumu ievietos MLB Ziņotājā.

24. martā, plkst. 15:00, Centrā, tūdaļ pēc pensionāru sanāksmes, rīkos **FORUMA PĒCPUSDIENU** par tematu **"Ko un kā darīsim Latvijas labad?"** Panelistus sarunās tuvākajās dienās. Piedalieties! **Red.**

**MONTREALAS LATVIEŠU
KREDĪTSABIEDRĪBA**

PIEDĀVĀ Jums sekojošus pakalpojumus:

NOGULDĪJUMI:

Tekošā kontā zem \$ 2,000	2.00 % gadā
no \$ 2,000 - \$ 4,999	2.50 % gadā
virs \$ 5,000	3.00 % gadā

AIZDEVUMI:

Hipotekas uz 1 g., valējas	6.25 % gadā
Hipotekas uz 1 g., slēgtas	5.50 % gadā
Hipotekas uz 2 g., slēgtas	6.00 % gadā
Automobiļu iegādei	7.50 % gadā

PERSONĀLIE AIZDEVUMI

ar noteiktu termiņu un
atmaksas veidu 8.50 % gadā

Ievēribai:

Kreditsabiedrības pilnsapulce notiks 15. maijā,
plkst. 15:30, Latviešu centrā, 3955 Provost ielā,
Lašīnā.

Darba kārtība:

1. 1993. g. pilnsapulces protokola pieņemšana.
2. Valdes ziņojumi.
3. Bilances un finanču pārskats.
4. Aizdevumu komisijas pārskats.
5. Revīzijas komisijas ziņojumi.
6. Vēlēšanas.
7. Dažādi jautājumi un ierosinājumi.

BIROJS atvērts:

katru otrdienu no plkst. 17:00 - 20:00;
katru pensionāru saietu ceturtdienu
no plkst. 11:00 - 13:00

BIROJA tālrunis - 514-634-4082

Steidzamos gadījumos variet zvanīt katrā laikā
Albertam Caunem, tālrunis 484-0272

Valde

MONTREALAS LATVIEŠU ORGANIZĀCIJU PADOMES

PAZIŅOJUMI

1. **Jauniešiem**, kas vēlētos saņemt **stipendijas** latviskās izglītības turpināšanai 1994. gadā, **jāiesniedz** padomei rakstisks **lūgums** līdz šā gada 1. maijam. Lūgumraksts adresējams padomei un nosūtāms padomes loceklim **J. Norvelam, 9860 Gouin Blvd., Apt. 202, Pierre-fond s, Quebec, H8X 3H2, ☎683-3342.**

2. Padomes **Stipendiju fonds** līdzekļus iegūst no savām dalībniecēm - draudzēm un organizācijām, kā arī no atsevišķiem fonda **labvēļiem**. Stipendijas izmaksā tekošā gadā ienākušos līdzekļus.

Padome lūdz fonda atbalstītājus šī gada atvēlējumus iemaksāt padomes kasē līdz š. g. 1. maijam.

3. Padomes dalībnieces aicinātas nokārtot savas **gadskārtējās dalības maksas**, kas ir \$ 25 gadā.

Čeki rakstāmi uz **Council of Montreal Latvian Organizations** vārda un nosūtāmi padomes kasierim **M. Štauveram, 291 Lorraine Dr., Baie d'Urfe, Que, H9X 2R2 ☎ 457-9832.**

Montrealas Latviešu Organizāciju Padome gaida savu dalībnieču un vispārējās sabiedrības atbalstu. Nāciet talkā un sekmējiet padomes darbu!

Pateicībā,

Padomes vadība

MONTREALAS LATVIEŠU BIEDRĪBA

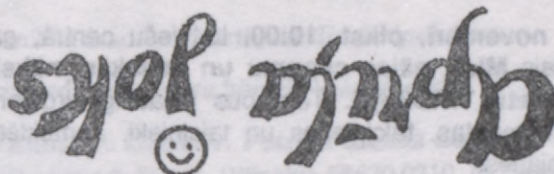
Aprīlis ar savu joku
Aicinādams māj ar roku.

Gaidām Jūs kuplā skaitā

sestdien, 9. aprīlī, plkst. 17:00,
Latviešu centrā, 3955 Provosta ielā,
Lašīnā,

lai kopā sirsnībā pavadītu

gadskārtējo

vakarū

Piedalīsies:

Inese Ortmanis un Edvins Skapsts ar
M. Ziverta lugas MINHAUZENA PRECĪBAS
fragmentu lasījumiem.

Būs muzikāli un cita veida priekšnesumi.

Vakaru vadīs INTA HŪNS

SILTAS VAKARIŅAS - \$ 10.00

GARŠĪGAS TORTES - \$ 2.00

Kafija un speciāla viesmiņu apkalpošana - par
brīvu!

IEEJA: pret labprātīgiem ziedojumiem par labu
MLB Ziņotājam.

Sarīkojumā Jūs saņemsit arī jaunāko - aprīļa
MLB Ziņotāja numuru.

GALDIŅU REZERVĀCIJA:

A. Poriete-Bedard, ☎ 697-6624

Iīga Štauvere, ☎ 457-9832

Apmeklēt aicina

MLB VALDE

**MONTREALAS LATVIEŠU ORGANIZĀCIJU
PADOME**

riko

ceturtdien, 24. martā, plkst. 15:00 (tūlīt pēc pensio-
ru sanāksmes), Latviešu centra sarīkojumu zālē,

FORUMA PĒCPUSDIENU
par temu

"Ko un kā darīsim Latvijas labad?"

Būs panelis, kurā piedalīsies sabiedriskie
darbnieki Montrealā.

Padome lūdz apmeklētājus nākt ar saviem ieteiku-
miem, vēlmēm un jautājumiem. Tā cer, ka pārrunas
palīdzēs 1994. gada projektu izstrādāšanā visai mū-
su sabiedrībai. Sarīkojums ir mēģinājums uzzināt Jū-
su ieskatus un veidot kopējus projektus.

Nāciet un piedalieties kuplā skaitā!

Aicina

PADOMES VADĪBA

♦ Pirms redakcijas slēgšanas esam pamanījuši, ka
rakstam **Mūsu dzīves uzdevums**, kas iespiests 2. un 3. šī
numura lappusēs nav uzdots autore. Tā ir **Tatjana Vālēna**.

TURPMĀKIE SARĪKOJUMI

9. aprīlī, plkst. 17:00, Latviešu centrā, gadskārtējais **MLB Apriļa joks sarīkojums** par labu MLB Ziņotājam. Neaizmirstiet rezervēt vietas šajā iecienītajā sarīkojumā! Skatiet īpašu paziņojumu iepriekšējā (30.) lapusē!

28. aprīlī, plkst. 19:30, Latviešu centrā, Montrealas latviešu biedrības **gada sapulce**. Jāpārskata 1993./4. darbības gada veikums un jāizšķir par to, ko darīsim 1994./5. darbības gadā. Darba seka būs nākamajā MLB Ziņotāja numurā.

5. novembrī, plkst. 10:00, Latviešu centrā, gadskārtējais **MLB mājas capumu un lietiskās mākslas priekšmetu TIRDZIŅŠ**. Tam būs vajadzīgi tirgojamie cepumi, mantas, talcinieces un talcinieki, apmeklētāji. Gatavojaties!

Citi sarīkojumi varētu rasties pēc vajadzības. Ja tā būs, ziņosim par tiem pie pirmās izdevības. Gaidām Jūsu ieteikumus un vēlmes! Tāpat biedrībai vajadzīgi jauni darbinieki, kas visu to varētu padarīt. lūdzu zvaniet **457-9832!**

*****

Kasieri A. Porietei-Bedard jānoslēdz grāmatas par 1993./4. darbības gadu 15. aprīlī, lai varētu izdarīt revīziju un ziņot biedrības gada sapulcē, kas notiks 28. aprīlī. Viņai līdz tam laikam ir jānosūta arī to LNAK dalībnieku, kas kārto savus maksājumus caur MLB, maksājumi, lai mūsu delegāts 16. LNAK padomē - **Roberts Klaiše** varētu legāli piedalīties tās 2. sesijā. Lai tas tā varētu būt, vajadzīgi 40 šādi maksātāji. Pie izdevības varat iestāties ar LNAK **mūža biedru sarakstā**, iemaksājot \$ 250.00, sudraba - \$ 500.00, bet zelta - \$ 1,000.-.

Gaidām MLB biedru saimē jaunus biedrus! Iestāšanās maksa ir tikai \$ 5.00, bet biedru gada maksa - \$ 10.00. Nav šaubu, ka biedru skaits biedrībā varētu būt daudz lielāks, jo tajā sastāv tikai, apmēram, viena septiņā daļa no Montrealā un apkārtnē dzīvojošiem latviešiem. Aicinām arī pārējos mūsu saimē!

Visi maksājumi sūtāmi kasieri A. Porietei-Bedard, čekus rakstot uz MONTREAL LATVIAN SOCIETY vārda, 113 Highgate Avenue, Pointe Claire, Quebec, Canada H9R 2X5, ☎ 697-6624. Atzīmējiet čeka aizmugurē, par ko maksājat, ja neesat pievienojuši pavadvēstuli vai cita veida paziņojumu! Citādi varētu rasties neskaidrības. Kasieres darba slodze ir liela, nav šaubu, tas viņai palīdzēs.

Vēl daži 1993. gada kopējā Ziemsvētku un Jaungada kopējā apsveikuma dalībnieki nav nokārtojuši savas brīvprātīgās dalības maksas. Aicinām tās neaizmirst un nosūtīt MLB kasieri ar atbildes pastu. Biedrībai līdzekļi ļoti vajadzīgi. Kanadas pasts, sākot ar š. g. **1. martu** atkal ievērojami pacēlis savas pasta likmes. MLB Ziņotāja nosūtīšana maksās vairāk.

GADSKĀRTĒJAIS KULTŪRAS UN IZGLĪTĪBAS SEMINĀRS

26. un 27. martā, Latviešu centrā Toronto, notiks **3. Ziemeļamerikas kultūras un izglītības darbinieku seminārs** (Pagājušo gadu notika Grandrapidos, Mičigenā, ASV). To kopīgi rīko LNAK un ALA kultūras un izglītības nozares. Tajā piedalīsies Latvijas izglītības, kultūras un zinātnes ministrs **Jānis Vaivads**.

Semināru atklās 26. martā, plkst. 10:00. Sekos J. Vaivada uzruna. Pēc tam semināristi sadalīsies pa izglītības un kultūras grupām, kurās priekšpusdienā būs isreferātu cēliens, bet pēcpusdienā - pārrunas. Vakarā paredzēts publisks sarīkojums ar ministra J. Vaivada piedalīšanos.

27. martā, plkst. 10:00, visi kopā uzklāus abu grupu atzinumus, semināristiem piedaloties jautājumu un pārrunu periodā. Šajā dienā gaidām arī citus interesentus.

Dalības maksa vienai dienai \$ 15.00, bet abām dienām kopā - \$ 25.00. Rīkotāji aicina organizācijas sūtīt uz semināru savus kultūras un izglītības darbiniekus, lai tie kļūtu daļa kopīgajā darbā, kas šobrīd svarīgi, jo apstākļi nav viegli nedz šeit, nedz dzimtenē. Un, protams, piedalīties var itin visi, kas darbojas vai kam interesē šis svarīgās jomas. Vajadzēs daudz atjautības, darba un nopietnu pieeju, lai visu to paveiktu.

Par darba sēdēm tuvākas ziņas paredzētas īpašos paziņojumos laikrakstos. Tie, kam šobrīd vajadzīga papildus informācija, lūgti zvanīt Intai Purvai, ☎ 519-855-6241.

M. Štauers,
LNAK Kultūras nozares vadītājs

*****

◆ Neparastie laika apstākļi turpinās. Arvien vēl pieturas ļoti liels aukstums un montrealieši tikko piedzīvoja lielu sniegputeņi (40 cm sniega), kurā vēja ātrums sasniedza 80 km stundā. Tas radīja milzu sniegpūtenas un aizsprostoja satiksmi. Bija daudz nelaimes gadījumu. Kad nu visus galus savēl kopā, šī ziema būs viena no dārgākām daudzu gadu laikā. Un tas noticis ekonomijas un bezdarba krīzes laikā! Sabiedrība kļuvusi vecāka un arī nabagāka. To it sevišķi izjūt pensionāri, kuriem federālā valdība atkal pielikusi nodokļu nastu, ja to gada izpeļņa pārsniedz \$ 28,500.-. Par to tie nebūt nav iepriecināti.

◆ Politiski Kvebekā noticis pārsteigums. Šepardas vēlēšanu iecirkni, kas visus šos gadus bija pekistu cietoksnis, ar milzu balsu vairākumu (4,000) uzvarējuši liberāļi, kam vēlākais līdz oktobrim ir jāsasauca vēlēšanas provincē. Arī Rīda publikas aptaujā tie šobrīd priekšā pekistiem. Vai varētu būt tā, ka sabiedrības politiskais noskaņojums mainās? Vai arī frančiem pēkšņi kļuvis skaidrs, ka piederība Kanadai nav zemē metama? Un pēkšņi Kretjēns lietas kārto pareizi un piemēroti... Politika, politika!

◆ Likstas ar Kanadas pastu turpinās. Dažkārt saņemam atpakaļ pat sūtījumus ar pilnīgi pareizu adresi! Ziņojiet par katru nesaņemšanas gadījumu! **1994 III MLB Z 1,150e**

JAUNAIS LATVIETI!

Kur TU vienā gada laikā

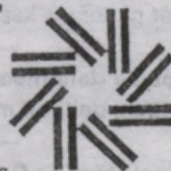
- vari sastapties, sadziedāties, izstrīdēties, sadejot ar jauniešiem no Bauskas, Stokholmas, Ņujorkas, Hamburgas;
- vari atklāt, kas ir 50 gadu atšķirības mantojums, kas ir "viņi" — no Latvijas — mums, kas mēs "viņiem";
- vari mācīties izprast, kas ir jādara, lai Latvijai būtu nākotnē, kur arī Tev būtu vieta;
- vari iemācīties vācu valodu, papildināt savas zināšanas latviešu literatūrā un vēsturē, folklorā un mūzikā;
- vari iepazīties ar Eiropu ne tikai kā tūrists, bet arī ar tām norisēm, kas svarīgas Latvijas nākotnei;
- vari iegūt pirmā gada koledžas ieskaites (kreditus?).

Atbilde: **MINSTERES LATVIEŠU ĢIMNAZIJĀ** 1994./1995. mācību gadā

Piesakies jau rit — **LETTISCHES GYMNASIUM**, Direktor F. Seibold
Salzmannstr. 152, D-48159, Munster, Deutschland;

tel.: (02 51) 21 30 13

Fax: (02 51) 21 87 72

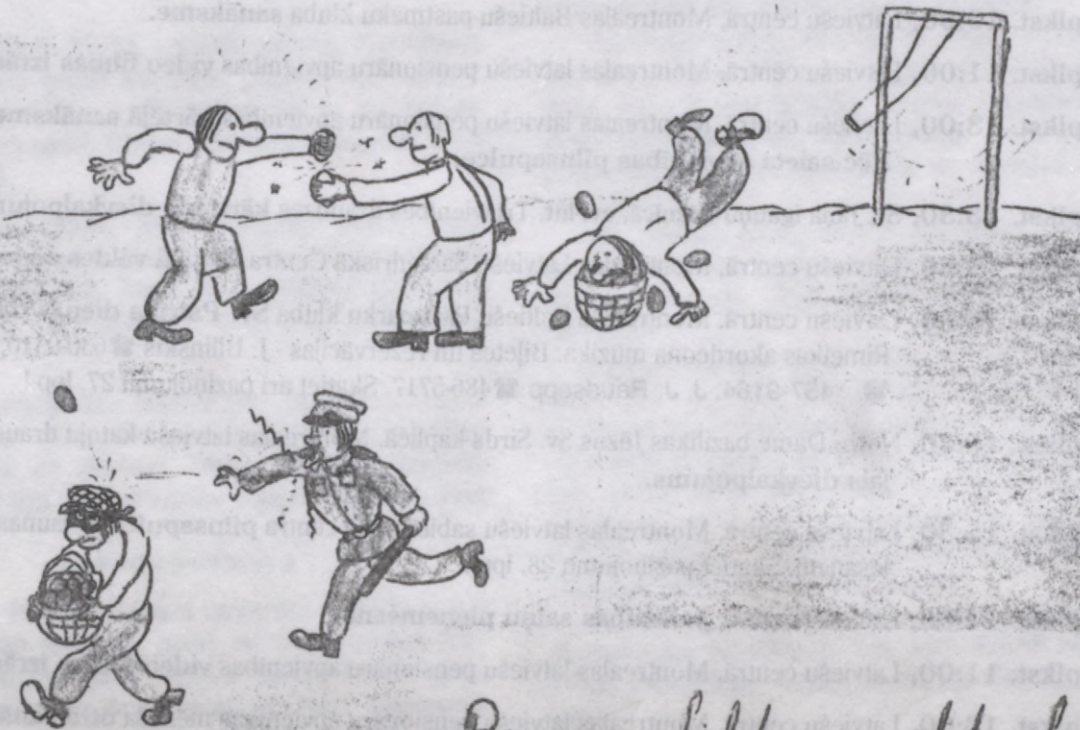

Labdien!

Biju ļoti priecīgs, kad saņēmu Jūsu vēstuli un žurnālu. Paldies par tiem!
Man prieks, ka Jums mani zīmējumi patīk. Es interesējos par ģeogrāfiju un Latvijas vēsturi. Lasu arī grāmatas, kuņģis var gūt ziņas par Latvijas Republikas tapšanu. Esmu izlasījis arī Aleksandra Grīna "Dvēseļu puteni".

Paldies par Jūsu pastmarkām. Sevišķi mani interesē pastmarkas par transportu.

Priecīgas Lielbrāņu vēlot - Lauris

COLLINS CLARKE MACGILLIVRAY WHITE

Funeral Directors

• 5610 Sherbrooke St. W.,
Montreal — Business Office
514 - 483-1870

FLOWERS
by
Laryanna

MAX-IMMO

Courier En Immeubles

MLS

Uldis Lusis, B. A.
Agent immobilier
☎514-488 7615

PAKALPOJUMI
nekustāmo īpašumu tirdzniecībā.
Zvaniet! - Tel. 514-488-7615

*****
MLB ZIŅOTĀJS / ISSN 0227 - 2433

IZDEVĒJA: Montrealas Latviešu Biedrība, 291 Lorraine Dr., Baie d'Urfē, Quē., Canada H9X 2R2, tālrunis 514-457-9832

REDAKTORS: Mārtiņš Štaubers, 291 Lorraine Drive, Baie d'Urfē, Quē., Canada H9X 2R2, tālrunis 514-457-9832

ADMINISTRATORE: Anita Poriete-Bedard, 113 Highgate Ave., Pointe Claire, Quē., Canada H9R 2X5, tālrunis 514-697-6624

MLB ZIŅOTĀJA ABONEMENTA MAKSA: \$ 27.50 gadā; **MLB biedriem, pensionāriem un kaŗa invalīdiem** \$ 22.50; gaisa pasta piemaksa uz ASV \$ 6.00, uz citiem kontinentiem - \$ 20.00 gadā; atsevišķas burtnīcas - pret \$ 2.50 ziedojumu.

Lappušu sleju maksas: mazākais paziņojums \$ 20.-, 1/4 lpp. - \$ 25.-, 1/3 lpp. - \$ 30.-, pilna lpp. - \$ 60.-, paziņojumu sagatavošana - \$ 20.-; čekī rakstāmi uz **Montreal Latvian Society** vārda. MLB Ziņotājs, tāpat kā MLB, ir bezpeļņas pasākums.

MLB Ziņotājs iznāk ik mēneša sākumā. Materiāli tekošajam numuram iesūtāmi vai nododāmi redakcijā līdz ik mēneša 15. datumam. Par izdevumā publicēto rakstu saturu atbild to autori. Redakcija var rakstus īsināt. Raksti un vispārējās ziņas nepauž ne MLB valdes, nedz redakcijas, nedz tās darbinieku ieskatus iztirzātos jautājumos. Rakstu autoriem jāuzdod pilna adrese, telefona numurs un jāparakstas. Redakcija iesūtītos rakstus neuzglabā un nesūta atpakaļ.

=====

MONTREAL LATVIAN SOCIETY
ASSOCIATION LETTONE DE MONTREAL

MARCH 1994 MARS

MONTHLY BULLETIN MLB ZIŅOTĀJS
BULLETIN MENSUEL MLB ZIŅOTĀJS

Envoyé par la Association Lettone de Montréal; Sent by Montreal Latvian Society - 291 Lorraine Dr., Baie d'Urfé, Quē., Canada H9X 2R2, tel. 514-457-9832